

Briselē, 2025. gada 20. novembrī
(OR. en)

15701/25

**Starpiestāžu lieta:
2025/0358 (COD)**

**TELECOM 418
COMPET 1206
MI 933
DATAPROTECT 306
JAI 1738
CODEC 1873**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 19. novembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 838 final

Temats: Priekšlikums
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA
par Eiropas uzņēmējdarbības maku izveidi

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 838 final.

Pielikumā: COM(2025) 838 final

Briselē, 19.11.2025.
COM(2025) 838 final

2025/0358 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par Eiropas uzņēmējdarbības maku izveidi

{SWD(2025) 837 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis paskaidrojuma raksts ir pievienots priekšlikumam Regulai par Eiropas uzņēmējdarbības maku izveidi. Juridiskā instrumenta mērķis ir nodrošināt saskaņotu, uzticamu un lietotājdraudzīgu digitālo satvaru uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām, lai droši identificētu un autentificētu datus un veiktu to apmaiņu ar pilnu juridisko spēku pāri ES robežām.

Nesenās tehnoloģiju un sabiedrības attīstības dēļ ir nepieciešama jauna saskaņota un digitāla pieeja uzņēmumu darījumiem ar valsts iestādēm un uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem. Mākslīgā intelekta (MI), mākoņdatošanas un drošas digitālās identitātes attīstība noris vēl nepieredzētā tempā, tādējādi ietekmējot uzņēmējdarbību Eiropā — procesi ir mainījušies no dokumentos balstītiem procesiem uz automatizētiem un datu virzītiem procesiem. Piemēram, 91 % augošo uzņēmumu uzskata, ka digitālās tehnoloģijas ir kritiski svarīgas to izaugsmei. Šīs norises apvienojumā ar ES stratēģiskajām prioritātēm attiecībā uz konkurētspēju, digitālo suverenitāti, vienkāršošanu un sabiedriskajiem pakalpojumiem, kas ir digitāli pēc noklusējuma, rada vajadzību pēc elastīgiem risinājumiem, kas var atbalstīt uzticamus pārrobežu uzņēmējdarbības darījumus plašā mērogā.

Dragi un Letas ziņojumos ir izteikti brīdinājumi, ka administratīvā sloga saglabāšanās un vienotā tirgus sadrumstalotība ievērojami vājina Eiropas konkurētspēju, attur ES uzņēmumus no paplašināšanās un palielina atkarību no augsta riska pakalpojumu sniedzējiem. Tomēr publiskā sektora struktūrām un uzņēmējiem pieejamā digitālā infrastruktūra joprojām ir sadrumstalota, un atbilstības saistības un ziņošanas pienākumi ir sarežģīti — lielākā daļa ieinteresēto personu, ar kurām notika apspriešanās, uzsvēra, ka būtisks birokrātijas avots ir pārrobežu sadarbības trūkums. Visā Savienībā publiskās iestādes joprojām darbojas neviendabīgā digitālajā vidē, kas ierobežo pārrobežu sabiedrisko pakalpojumu pilnīgu īstenošanu, un e-pārvaldes salīdzinošais novērtējums, kas tika veikts 2024. gadā, liecina, ka, lai gan 88 % sabiedrisko pakalpojumu nacionālajiem lietotājiem ir pieejami tiešsaistē, pārrobežu lietotāji var digitāli piekļūt tikai 56 % no šādiem pakalpojumiem, un sadarbības šķēršļi joprojām ir viens no galvenajiem efektīvas e-pārvaldes kavēkļiem. Lai uzņēmēji, kuri darbojas vairākās dalībvalstīs, saglabātu konkurētspēju, ir svarīgi nodrošināt netraucētu darījumu norisi, piemēram, nodokļu maksātāju reģistrāciju, licencēšanu vai ar iepirkuma pieteikumiem saistītās darbības.

Līdzšinējā stāvokļa jeb *status quo* praktiskās sekas ir apgrūtinošas. Ieinteresētās personas ziņoja, piemēram, par divu pilna laika darbinieku nodarbināšanu tikai ilgtspējas ziņu sniegšanas pienākumu izpildei vai par izmaksām, kas pārsniedz 100 000 EUR par specializētām konsultācijām šādos jautājumos. Uzņēmēji arī lēš, ka aptuveni 20 % no darbinieku laika aizņem ar atbilstības nodrošināšanu saistītās darbības. Pārrobežu kontekstā tam bieži vien ir nepieciešams manuāls vai papīra formāta apstiprinājums, kas aizkavē darījumus un vairākkārtīgi palielina administratīvās izmaksas. Šīs izmaksas ir nesamērīgas, jo īpaši MVU, kur atbilstības nodrošināšanas pienākumi atņem ievērojamus resursus citu stratēģiski augstvērtīgu darbību veikšanai, Eiropas Investīciju banka attiecīgi lēš, ka uzņēmumi normatīvajai atbilstībai kopumā tērē 1,8 % no apgrozījuma, bet mazāki uzņēmumi — 2,5 %. Uz principu “pazīsti savu klientu” balstīto procedūru izpilde finanšu nozarē vien var ilgt 30–50 dienas attiecībā uz ikvienu korporatīvo klientu, un katrs dokumentācijas kopums jāapstrādā manuāli desmitiem stundu garumā.

Strukturālie šķēršļi kavē publiskā sektora struktūru pilnīgu pāreju uz moderniem, digitāliem un pieejamiem pakalpojumiem un vienotas ES administratīvās telpas izveidi. Lai gan sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija liecina par pieaugošu briedumu, pašreizējā tempā tās attīstība nerasnē Eiropas digitālās desmitgades ziņojumā noteikto mērķrādītāju, proti, līdz 2030. gadam nodrošināt 100 % sabiedrisko pakalpojumu tiešsaistē. Šis scenārijs ierobežo mērogojamību, palielina administratīvās izmaksas un palēnina pakalpojumu sniegšanu. Mijiedarbības digitalizācija nozīmē efektīvākas administratīvās procedūras, pakalpojumu labāku sniegšanu un iespējas pārkvalificēt publiskos resursus stratēģiskāku uzdevumu veikšanai. Pierādījumi liecina, ka digitalizācija publiskajā sektorā var palīdzēt pārvaldes iestādēm kļūt efektīvākām, vai nu paplašinot pakalpojumus bez papildu budžeta, vai pārgrupējot cilvēkresursus vērtīgāku darbību izpildei.

Tas, ka nav uzticama, standartizēta kanāla uzņēmumu darījumiem ar valsts iestādēm un uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem, kas nodrošina atribūtu apmaiņu, apdraud izsekojamību un drošību. Akreditācijas dati bieži tiek kopīgioti, izmantojot e-pastu vai īpašnieku portālus, kas sniedz ierobežotas autentiskuma garantijas, tādējādi palielinot krāpnieciskas prakses, piemēram, ar rēķiniem saistītas krāpniecības, risku, kas saskaņā ar Eiropas un Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (*European Union Intellectual Property Office, EUIPO*) datiem jau rada nelikumīgu peļņu vairāk nekā 26 miljonu EUR apmērā gadā. Tādējādi, lai gan privātums un tikai minimāla informācijas izpaušana ir būtiska fiziskām personām, uzņēmumiem ir nepieciešama informācijas apmaiņas pārredzamība un izsekojamība, lai atbalstītu riska pārvaldību, atbilstības nodrošināšanu un krāpšanas novēršanu. Eiropas Savienība jau ir sasniegusi nozīmīgu atskaites punktu savā vienkāršošanas programmā, ieviešot Eiropas digitālās identitātes satvaru — mūsdienīgu, privātumu neapdraudošu un sadarbībspējīgu digitālās identifikācijas sistēmu, kas iedzīvotājiem un juridiskām personām dod iespēju droši kopīgiot datus pāri robežām. Priekšlikuma par Eiropas uzņēmējdarbības makiem mērķis ir papildināt Eiropas digitālās identitātes makus, ieviešot uz tirgu balstītu digitālo rīku, kas izstrādāts uzņēmējdarbības darījumu īpašajām vajadzībām.

Pašreizējie vienkāršošanas un digitalizācijas centieni ir nostiprināti Savienības politiskajā programmā. Gan ES Stratēģiskajā programmā 2024.–2029. gadam, gan Eiropadomes secinājumos, kā arī Komisijas Konkurētspējas kompasā ir uzsvērts, ka steidzami jāsamazina administratīvais slogs, nosakot skaidrus mērķus par 25 % samazināt kopējo slogu un par 35 % slogu MVU. Dragi un Letas ziņojumos sadrumstalotība un administratīvā sarežģītība ir identificētas kā galvenie šķēršļi Eiropas konkurētspējai, savukārt priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas 2025. gada ziņojumā par stāvokli Savienībā ir skaidri norādīts, ka iekšējie šķēršļi joprojām kavē uzņēmējus vairāk nekā ārējie šķēršļi. Eiropadome 2025. gada martā un jūnijā atkārtoti apstiprināja, ka ir nepieciešama “integrēta vienkāršība”, un 2025. gada sākumā Komisija skaidri norādīja, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku izveide ir vienkāršākas un ātrākas Eiropas stūrakmens.

Nemot vērā šos ekonomiskos un politiskos apstākļus, priekšlikums par Eiropas uzņēmējdarbības makiem atbilst vienkāršošanas pieprasījumam, sasniedzot šādus konkrētus mērķus:

- samazināt administratīvo slogu, racionalizēt atbilstības nodrošināšanas procesus un uzlabot pakalpojumu sniegšanu;
- nodrošināt, ka uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām ir piekļuve drošai un uzticamai digitālajai identifikācijai, ko neierobežo valstu robežas un kas atbilst lietotāju vajadzībām un pieprasījumam.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikums par Eiropas uzņēmējdarbības makiem ir balstīts uz, kā arī paplašina ekosistēmu, kas izveidota saskaņā ar Eiropas digitālās identitātes satvaru (*European Digital Identity Framework, EUDI*) — Regulu (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū, kas grozīta ar Regulu (ES) 2024/1183. Eiropas uzņēmējdarbības maku mērķis ir papildināt *EUDI* satvaru, piedāvājot funkcijas, kas pielāgotas publiskā sektora struktūru un uzņēmēju vajadzībām, tostarp pārstāvības tiesību un pilnvarojumu digitālu pārvaldību, un drošu kanālu oficiālu dokumentu un apliecinājumu apmaiņai, ko atbalsta kopīgs direktorijs. Tiks garantēta pilnīga sadarbība ar Eiropas digitālās identitātes makiem.

Priekšlikums papildina ES sabiedrību tiesību *acquis*, un tā vajadzībām tiek izmantots esošais Eiropas vienotais identifikācijas numurs, kas saskaņā ar ES sabiedrību tiesībām ir piešķirts visām sabiedrībām ar ierobežotu atbildību un komerciālām partnerībām (kā arī topošajām 28. režīma sabiedrībām). Turklāt priekšlikums ir saderīgs ar Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu (*Business Registers Interconnection System, BRIS*), kas izstrādāta saskaņā ar kodificēto Sabiedrību tiesību direktīvu (ES) 2017/1132. Visbeidzot, priekšlikums atbilst arī Faktisko īpašumtiesību reģistru savstarpējās savienojamības sistēmai (*Beneficial Ownership Registers Interconnection System, BORIS*), kas izstrādāta saskaņā ar Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu (ES) 2015/849. Šiem starpsavienojumiem izmanto Eiropas vienoto identifikācijas numuru (EVIN), lai unikāli identificētu uzņēmumus un citas juridiskās personas un juridiskus veidojumus ES, bet neaptver visus uzņēmējus vai publiskā sektora struktūras, piemēram, individuālos komersantus, pašnodarbinātas personas vai sabiedriskās iestādes. Eiropas uzņēmējdarbības maki paplašina šo ekosistēmu, piedāvājot uzticamu un sadarbībspējīgu līdzekli visām minētajām struktūrām.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir iekļauts plašākā Savienības politikas programmā, kuras mērķis ir veicināt konkurētspēju, samazināt administratīvo slogu un izveidot digitāli integrētu vienoto tirgu. Tas tiešā veidā palīdz sasniegt mērķus, kas noteikti Komisijas vienotā tirgus stratēģijā, kurā izteikts aicinājums īstenot efektīvāku digitalizāciju Eiropas Savienībā, lai nodrošinātu optimālu vienotā tirgus darbību, kā arī ES Stratēģiskajā programmā 2024.–2029. gadam, Konkurētspējas kompasā, MVU stratēģijā ilgtspējīgai un digitālai Eiropai un Digitālās desmitgades politikas programmā noteiktos mērķus. Visos minētajos dokumentos ir uzsvērtā nepieciešamība pēc vienkāršošanas, sadarbības un sabiedriskajiem pakalpojumiem, kas ir digitāli pēc noklusējuma. Ar priekšlikumu par Eiropas uzņēmējdarbības makiem tiek īstenotas šīs stratēģiskās prioritātes, piedāvājot konkrētu instrumentu, lai uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām vienkāršotu, paātrinātu un padarītu uzticamāku atbilstības nodrošināšanu un pārrobežu mijiedarbību.

Turklāt priekšlikums nodrošina papildināmību ar tālāk norādītajām galvenajām likumdošanas iniciatīvām.

- Vienotās digitālās vārtejas (VDV) un tās vienreizējas iesniegšanas tehniskās sistēmas (*Once-Only Technical System, OOTS*) satvarā tiek īstenots vienreizējas iesniegšanas princips, kas paredz, ka iestādēm atkārtoti jāizmanto citā dalībvalstī jau turētie dati bez vajadzības uzņēmumiem tos iesniegt atkārtoti. Priekšlikums par Eiropas uzņēmējdarbības makiem papildinās VDV un *OOTS*, nodrošinot uzņēmēju un publiskās pārvaldes iestāžu uzticamu identifikāciju un autentifikāciju un drošas apmaiņas slāni, kas ļauj uzņēmumiem un publiskā sektora struktūrām netraucēti

kopīgot verificētus datus un oficiālus apliecinājumus un izmantot tos atkārtoti pāri robežām.

- Produkta digitālā pase (*Digital Product Passport, DPP*), kas ir ES aprites ekonomikas programmas centrālais elements, ir atkarīga no uzticamas piekļuves atbilstības un ilgtspējas datiem. Priekšlikums par uzņēmējdarbības makiem var nodrošināt juridiskās identitātes un jebkādu piešķirto piekļuves tiesību pierādīšanu, atbilstības deklarāciju parakstīšanu un apzīmogošanu, kā arī nodrošināt produktu datu drošu un pārbaudāmu apmaiņu pāri robežām.
- Ar Sadarbspējīgas Eiropas aktu (*Interoperable Europe Act, IEA*) tiek izveidots satvars sabiedrisko pakalpojumu pārrobežu sadarbībai. Priekšlikums par uzņēmējdarbības makiem to papildinās, kalpojot kā uzticama infrastruktūra, ko pārvaldes iestādes var integrēt tādu pakalpojumu sniegšanā, kuri ir digitāli pēc noklusējuma, tādējādi pastiprinot tehnisko un organizatorisko šķēršļu novēršanu.
- Gaidāmais priekšlikums par 28. režīma uzņēmumu tiesisko regulējumu nodrošinās vienkāršas, elastīgas un ātras procedūras uzņēmumu izveidei un darbībai un to iespējām piesaistīt investīcijas ES, izmantojot digitālus risinājumus. Tas nodrošinās, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku satvarā var izmantot tādas digitālos rīkus kā ES sabiedrības apliecība un digitālā ES pilnvara.
- Tiesību aktu kopums “PVN digitālajā laikmetā” (*VAT in the Digital Age, ViDA*) modernizē PVN ziņošanu, ievieš obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu pāri robežām un stiprina krāpšanas novēršanu. Priekšlikums par uzņēmējdarbības makiem nodrošinās PVN apliecinājumu un darījumu datu drošu glabāšanu un pārbaudāmu apmaiņu, tādējādi atbalstot ziņošanu reāllaikā un uzticamu rēķinu sagatavošanu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants, kurā noteikta ES līmeņa pasākumu pieņemšana iekšējā tirgus pienācīgas darbības nodrošināšanai. Droša identifikācija, uzticamības pakalpojumi un pārbaudāmu elektronisko apliecinājumu vienota apmaiņa ir būtiska, lai uzņēmēji un publiskā sektora struktūras varētu efektīvi piedalīties vienotajā tirgū.

Iekšējā tirgus darbība ir atkarīga no vienotiem un konsekventiem noteikumiem, ko piemēro visām attiecīgajām publiskā sektora struktūrām, kuras veic līdzvērtīgas funkcijas vai sniedz salīdzināmus pakalpojumus. Eiropas Savienības iestādes, aģentūras, biroji un struktūras (Savienības subjekti) bieži veic darbības, kas līdzinās valstu publiskā sektora struktūru veiktajām, un tās uzņemas galvenās uzraudzības un reglamentējošās funkcijas. Tāpēc tās jāiesaista vienotā tirgus pienācīgas darbības atbalstīšanā. To neiesaistīšana radītu regulējuma nepilnības, sadrumstalotību un noteikumu nevienmērīgu piemērošanu, tādējādi apdraudot uzņēmējdarbības maka mērķi aizsargāt iekšējā tirgus integritāti, stabilitāti un noturību. Turklāt vienkāršošana joprojām ir galvenais virzītājspēks ES apņēmībai veidot drosmīgāku, vienkāršāku un ātrāku Savienību. Konkurētspējīgam un labi funkcionējošam vienotajam tirgum ir vajadzīga gan valstu, gan ES līmeņa iestāžu aktīva līdzdalība, un šajā jomā ES līmeņa iestādes rāda priekšzīmi. Attiecīgi Savienības subjektiem būtu jāpieņem un jāizmanto Eiropas uzņēmējdarbības maks, vienkāršojot un padarot efektīvāku to mijiedarbību arī ar uzņēmējiem.

Pašreizējās atšķirības tajā, kā dalībvalstis identificē uzņēmējus, pārbauda pilnvarojumus un apmainās ar oficiāliem datiem un dokumentāciju digitālā formātā, var radīt šķēršļu risku pamatbrīvībām vai būtiskus konkurences izkropļojumus. Nodrošinot saskaņotu risinājumu drošai uzņēmējdarbības identifikācijai un datu apmaiņai, priekšlikuma par Eiropas uzņēmējdarbības makiem mērķis ir likvidēt administratīvos šķēršļus, novērst turpmākas atšķirības un nodrošināt, ka visi uzņēmēji var konkurēt vienlīdzīgos konkurences apstākļos ES.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām visā Savienībā vajadzētu būt iespējai paļauties uz ļoti drošiem un uzticamiem digitālās identitātes risinājumiem, tostarp atribūtu elektronisko apliecinājumu pārnēsāmību, ko var izmantot visā vienotajā tirgū lietotājdraudzīgā un efektīvā veidā. Šīs vajadzības nevar pietiekami apmierināt, ja dalībvalstis rīkojas atsevišķi, jo valstu risinājumi joprojām ir sadrumstaloti darbības jomas, ietekmes un tehnisko projektu ziņā.

Tāpēc ir vajadzīga rīcība ES līmenī, lai nodrošinātu, ka visas publiskās iestādes gan valstu, gan Eiropas līmenī, sadarbojoties ar uzņēmējiem, atzīst un piemēro vienus un tos pašus sadarbībspējīgos risinājumus. Tas garantē saskaņotu normatīvo vidi un novērš paralēlas procedūras vai nesaderīgas sistēmas, kas būtu pretrunā iekšējā tirgus vienkāršošanas un optimālas darbības mērķiem. Šķēršļi brīvībai veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvībai rodas tāpēc, ka vienā dalībvalstī digitāli izsniegtus apliecinājumus ne vienmēr var izmantot atkārtoti vai uz tiem atsaukties citā dalībvalstī.

Turklāt konkurences izkropļojumi rodas, ja uzņēmēji saskaras ar nevienlīdzīgiem apstākļiem tikai to uzņēmējdarbības veikšanas vietas dēļ. Dalībvalstīs, kurās procedūras ir pilnībā digitalizētas, uzņēmumi var reģistrēties kā PVN maksātāji vai sniegt apliecinājumus dažu dienu laikā ar zemām izmaksām, savukārt mazāk digitalizētā iekšzemes vidē tam pašam procesam var būt nepieciešami kurjerpasta pakalpojumi vai ilgstošas manuālas pārbaudes, kas aizņem nedēļām ilgu laiku un novirza darbiniekus no citu produktīvu darbību izpildes. Turklāt 2024. gada e-pārvaldes salīdzinošajā novērtējumā ir konstatētas būtiskas atšķirības starp dalībvalstīm galveno sabiedrisko pakalpojumu digitālās pieejamības un izmantojamības ziņā. Attiecīgi vidējais kopējais rādītājs desmit no ES 27 dalībvalstīm, kurās rezultāti ir visaugstākie, ir 87 punkti salīdzinājumā ar 64 punktiem desmit valstīs, kurās rezultāti ir viszemākie, — šī atšķirība liecina par joprojām pastāvošām atšķirībām ES sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijas jomā. Šīs atšķirības rada atšķirīgas digitalizācijas atbilstības nodrošināšanas izmaksas, kas nesamērīgi kaitē MVU un mikrouzņēmumiem, vājinot to spēju konkurēt vienotajā tirgū un ierobežojot to dalību ekonomiskajās iespējās, piemēram, publiskajā iepirkumā.

Eiropas Savienības līmeņa intervence ir visefektīvākais veids, kā atjaunot vienlīdzīgu konkurences apstākļus — vienots un saskaņots satvars nodrošina, ka visi uzņēmēji neatkarīgi no to lieluma vai atrašanās vietas var paļauties uz vienu rīku sadarbībai ar publiskajām iestādēm un partneriem visā Savienībā. Likvidējot administratīvos šķēršļus un izveidojot vienotus nosacījumus, priekšlikums par Eiropas uzņēmējdarbības makiem stiprina juridisko noteiktību, uzticamību un konkurētspēju.

Attiecībā uz pievienoto vērtību Eiropas uzņēmējdarbības maki novērsīs dublēšanos un samazinās atbilstības nodrošināšanas izmaksas, uzlabos datu kvalitāti un pārredzamību, kā arī sniegs publiskā sektora struktūrām ticamāku informāciju, tādējādi uzlabojot pakalpojumu sniegšanu. Uzņēmējiem, jo īpaši MVU, tas nozīmē, ka ietaupīto laiku un resursus var novirzīt inovācijas, izaugsmes un starptautiskās paplašināšanās darbībām. Tai pašā laikā saskaņošana

ES līmenī novērš atkarību no augsta riska pakalpojumu sniedzējiem, stiprina kritiskās infrastruktūras noturību un konsolidē Savienības digitālo suverenitāti. Papildus iekšējam tirgum iniciatīva var arī palielināt Savienības lomu uzticamas digitālās infrastruktūras globālo standartu noteikšanā, tādējādi atbalstot Eiropas konkurētspēju starptautiskajā tirdzniecībā.

- **Proporcionalitāte**

Šī iniciatīva ir samērīga ar izvirzītajiem mērķiem, jo tā ierobežo pienākumus līdz tādiem, kas ir absolūti nepieciešami, lai nodrošinātu drošu, saskaņotu un sadarbībspējīgu satvaru digitālajai mijiedarbībai starp uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām. Eiropas uzņēmējdarbības maki nevis paredz vienotu stingru darījumdarbības modeli vai tehnisko projektu, bet gan nosaka satvaru, kurā sadarbība ir apvienota ar elastību, veicinot konkurenci un inovāciju.

Turklāt publiskā sektora struktūru pienākumi tiek līdzsvaroti ar pārejas pasākumiem, proti, elastīgi īstenošanas periodi dod publiskā sektora struktūrām pietiekami daudz laika pielāgot savas administratīvās un IT sistēmas un novērst traucējumus. Priekšlikums neparedz jaunas administratīvās procedūras, kas noteikti jāveic uzņēmējiem vai publiskā sektora struktūrām. Tā vietā tas nodrošina kopīgu, uzticamu kanālu to pienākumu izpildei, kuri jau pastāv saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Tā kā iniciatīva pēc būtības ir vērsta uz konkrētām nozarēm, tā neskar pašreizējo pienākumu saturu un būtībā nodrošina līdzekli, ar ko vienkāršot atbilstību spēkā esošajiem Eiropas un valstu noteikumiem, vienlaikus palīdzot pārvarēt sadrumstalotību un attieksmes atšķirības vienotajā tirgū.

Pieņemšanas un uzturēšanas izmaksas segs uzņēmēji un publiskā sektora struktūras. Tās jo īpaši attiecas uz lietošanas sākšanu, apmācību un IT pielāgošanu. Tomēr šīs izmaksas atsvēr vienkāršoto procesu, samazinātas dublēšanās un lielākas juridiskās noteiktības sniegtie efektivitātes ieguvumi. Turklāt apmācības izmaksas, kas ir visnozīmīgākās vienreizējās izmaksas, varētu daļēji segt esošās Savienības digitālās pārveides un spēju veidošanas iniciatīvas, kas var palīdzēt atvieglot apmācības un pielāgošanās izmaksu slogu.

Priekšlikums ir arī samērīgs, ņemot vērā tā paredzamo ietekmi uz uzņēmējiem. Tajā ir arī iekļauta esošā Eiropas vienotā identifikācijas numura (EVIN) izmantošana, kas ļauj novērst papildu izmaksas 18 miljoniem uzņēmumu. Paredzams, ka MVU un mikrouzņēmumi, kuri saskaras ar vislielāko relatīvo slogu administratīvās sarežģītības dēļ gan izmaksu, gan personāla laika ziņā, gūs vislielāko labumu no vienkāršošanas un efektivitātes pieauguma, kas izriet no Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošanas. Tas pilnībā atbilst ES politiskajām prioritātēm, tostarp ES jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu stratēģijai, gaidāmajam 28. režīmam un Dragi ziņojumā sniegtajiem ieteikumiem, kuros uzsvērtā nepieciešamība samazināt birokrātiju un administratīvos šķēršļus, kura ir priekšnoteikums MVU konkurētspējai un izaugsmei.

Jo īpaši svarīgi ir tas, ka priekšlikums neuzliek nekādus pienākumus uzņēmējiem. Tajā noteikts, ka publiskā sektora struktūrām jāļauj izmantot Eiropas uzņēmējdarbības makus konkrētām funkcijām, nodrošinot, ka uzņēmējiem, piemēram, maziem un vidējiem uzņēmumiem, ir izvēle pieņemt uzņēmējdarbības makus un gūt labumu no vienkāršotām procedūrām. Šī pieeja atbilst principam “vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem”, novēršot lieku regulatīvo spiedienu uz MVU. Pašnodarbinātas personas un individuālie komersanti var arī paļauties uz saviem Eiropas digitālās identitātes makiem, lai piekļūtu uzticamības pakalpojumiem, kas tiek piedāvāti Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotājiem, tostarp drošam sakaru kanālam vai e-parakstiem, bez nepieciešamības iegūt pilnīgu uzņēmējdarbības maku. Tas nodrošina samērīgu attieksmi pret mazākiem uzņēmējiem, novēršot to pakļaušanu nepamatotam slogam.

Visbeidzot, iniciatīva ir arī samērīga tās regulatīvās uzbūves ziņā, jo tās pamatā ir *ex post* uzraudzība, ko veic konkrētas uzraudzības iestādes, un paziņošanas procedūra, nevis iepriekšēja atļauja. Šī pieeja nodrošina pakalpojumu sniedzēju efektīvu uzraudzību un pārskatbildību, neradot nevajadzīgu administratīvo kavēšanos vai izmaksas un vienlaikus saglabājot augstu uzticamības un drošības līmeni.

Kopumā šie elementi liecina, ka priekšlikumā ir ievērots proporcionalitātes princips. Apvienojot skaidru vienotu satvaru ar inovācijas elastību, tiek visefektīvāk risinātas gan uzņēmēju, gan publiskā sektora struktūru neatliekamās vajadzības.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Regulas kā juridiskā instrumenta izvēle ir pamatota ar nepieciešamību nodrošināt vienotu piemērošanas satvaru uzņēmēju un publiskā sektora struktūru apliecinājumu drošai identifikācijai, autentifikācijai un apmaiņai visā vienotajā tirgū. Tikai tieši piemērojami noteikumi var garantēt, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki netraucēti darbojas visā vienotajā tirgū un ka to juridiskās sekas tiek atzītas un piemērotas vienādi visās dalībvalstīs, kas ir būtiski, lai aizsargātu pamatbrīvības veikt uzņēmējdarbību un sniegt pakalpojumus, ko pašlaik vājina atšķirīgi valstu risinājumi un sadrumstalotas procedūras.

Regulas tieša piemērojamība saskaņā ar LESD 288. pantu novērsīs turpmāku juridisko sadrumstalotību un nodrošinās, ka uzņēmēji un publiskā sektora struktūras var paļauties uz kopīgu instrumentu ar vienādu juridisko noteiktību visā Savienībā.

Turklāt, lai garantētu visu saistīto instrumentu konsekventu piemērošanu un ņemot vērā to, ka pats *EUDI* satvars ir izveidots ar regulu, arī šim priekšlikumam vajadzētu būt izstrādātam tādā pašā juridiskajā formā.

3. **EX POST** IZVĒRTĒJUMU, Apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējumu rezultāti

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Tika rīkotas mērķorientētas apspriešanās tieši par Eiropas uzņēmējdarbības makiem, atspoguļojot to īpašo uzsvāru uz uzņēmumu darījumiem ar valsts iestādēm (*B2G*) un uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem (*B2B*). Uzaicinājums iesniegt atsauksmes tika organizēts no 2025. gada maija līdz jūnijam, un tā ietvaros tika saņemtas gandrīz simts atsauksmes no uzņēmumiem, uzņēmumu asociācijām, reģistriem, publiskajām iestādēm un iedzīvotājiem 17 dalībvalstīs un vairākās trešās valstīs. Komisija arī organizēja aptaujas, padziļinātas intervijas un vairākus īpašus darbseminārus ar dalībvalsti, reģistru, MVU, nozares pārstāvju un uzticamības pakalpojumu sniedzēju dalību. Atsauksmes tika papildinātas ar informāciju no konferencēm un *ad hoc* dialogiem ar ieinteresētajām personām 2025. gadā.

Apspriešanas stratēģijā galvenā uzmanība tika pievērsta konkrētiem jautājumiem, kas ir būtiski uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām, tostarp darbības prasībām, tehniskajai integrācijai, darbplūsmas optimizācijai un ziņošanas pienākumu integrēšanai, kas pielāgota, lai atspoguļotu tehnisko un praktisko realitāti, ar ko saskaras profesionālie lietotāji.

Ieinteresētās personas uzsvēra, ka esošie administratīvajām darbībām paredzētie digitālie rīki un kanāli ir ļoti sadrumstaloti, jo īpaši pārrobežu apmaiņai, kas izraisa datu atkārtotu iesniegšanu un rada administratīvo slogu. Vairākas administratīvās darbības tika raksturotas kā apgrūtināšas, jo īpaši tās, kas saistītas ar dokumentu apmaiņu, atbilstību un verifikāciju

visās dalībvalstīs. Šīs darbības bieži vien ir laikietilpīgas, atkārtojas un ir pakļautas cilvēka kļūdu riskam.

Respondenti prognozēja, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki varētu ievērojami samazināt administratīvo uzdevumu izmaksas un sarežģītību. Minētie ieguvumi ietvēra ātrākus pakalpojumus, uzlabotu datu precizitāti un optimizētas pārrobežu darbības. Daudzas ieinteresētās personas puda gatavību pieņemt mākoņdatošanas risinājumu, piemēram, Eiropas uzņēmējdarbības makus, jo īpaši, ja tas racionalizē procesus un samazina izmaksas. Tomēr tika paustas bažas par integrācijas problēmām un nepieciešamību pēc skaidriem norādījumiem un atbalsta. Turklāt ieinteresētās personas apzināja dažādus lietojumgadījumus un izmaksu ietaupīšanas iespējas, tostarp identitātes verifikācijas automatizēšanu, atbilstības nodrošināšanas procesu racionalizēšanu un drošu pārrobežu darījumu īstenošanu. Iespējamie ieguvumi tika kvantificēti kā administratīvo uzdevumu veikšanai ietaupītais laiks un manuālo procesu samazināšana.

Apspriešanas rezultāti liecināja, ka ir nepieciešama saskaņota pieeja uzņēmējdarbības identitātei, pārstāvībai un normatīvajai atbilstībai. Ieteikumi ietvēra nepieciešamību pēc tehnoloģiskās neitralitātes, nodrošinot, ka maki ir tehnoloģiski neitrāli, elastīgi un nākotnes prasībām atbilstīgi, balstoties uz saskaņotiem standartiem un protokoliem. Sadarbībai ir izšķiroša nozīme, jo maki ir jāintegrē esošajos satvaros, piemēram, ES digitālās identitātes makā, lai nodrošinātu netraucētas pārrobežu darbības. Maku pamatā vajadzētu būt ilgtspējīgiem, uz tirgu balstītiem modeļiem ar skaidrām pamatnostādņēm un atbalstu to pieņemšanai. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš MVU, ņemot vērā to digitālo rīku pieņemšanas problēmas un nepieciešamību pēc skaidriem, praktiski piemērojamiem lietojumgadījumiem.

Stratēģija, kas paredzēja apspriešanos ar ieinteresētajām personām, sniedza vērtīgu ieskatu par uzņēmēju un publiskā sektora struktūru vajadzībām, problēmām un gaidām saistībā ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem. Konstatējumi tika izmantoti regulas izstrādē, nodrošinot, ka tā atbilst šādām profesionālo lietotāju konkrētajām vajadzībām: nodrošinot tehnoloģisku neitralitāti un atbilstību nākotnes prasībām; nodrošinot datu drošu izgūšanu no uzņēmējdarbības reģistriem un citiem autentiskiem avotiem, garantējot izsekojamu mijiedarbību; nodrošinot uz tirgu balstītu modeli un, visbeidzot, nosakot, ka publiskā sektora struktūrām obligāti jāpieņem uzņēmējdarbības maki, lai nodrošinātu to konsekventu un efektīvu ieviešanu visā ES.

Iniciatīvas pamatā ir arī plašā sabiedriskā apspriešana, kura tika organizēta 2021. gadā saistībā ar Elektroniskās identifikācijas un uzticamības pakalpojumu (*eIDAS*) regulas pārskatīšanu un kurā tika apkopotas plašas atsauksmes par digitālo identitāti un uzticamības pakalpojumiem. Šīs apspriešanas rezultāti joprojām ir derīgi, lai izprastu lietotāju vēlmes attiecībā uz sadarbību, juridisko noteiktību, pārrobežu izmantojamību un uzticēšanos. Tāpēc atklāta sabiedriskā apspriešana netika rīkota.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Sagatavojot šo iniciatīvu, Komisija izmantoja ārējo ekspertu atzinumus. Papildus regulārai informācijas apmaiņai ar dalībvalstu ekspertiem, uzņēmumu reģistriem un nozares pārstāvjiem Komisija noslēdza līgumus ar specializētiem konsultāciju uzņēmumiem, lai atbalstītu pierādījumu vākšanu un analīzi. Šie darbuuzņēmēji veica mērķorientētas intervijas un aptaujas ar ieinteresētajām personām, apkopoja kvalitatīvas un kvantitatīvas atsauksmes un veica izmaksu un ieguvumu analīzi Komisijas dienestu darba dokumenta vajadzībām. To darbu papildināja Komisijas iekšējā speciālā lietpratība.

- **Komisijas dienestu darba dokuments**

Attiecībā uz šo priekšlikumu tika piešķirta atkāpe no ietekmes novērtējuma, jo Eiropas uzņēmējdarbības maki ir tieši balstīti uz politikas izvēli, kas tika novērtēta jau 2021. gadā attiecībā uz Eiropas digitālās identitātes satvaru, un tie tiek pielāgoti uzņēmēju un publiskā sektora struktūru konkrētajai videi un vajadzībām. Tāpēc priekšlikumā ir ievērots 2021. gada vēlamais risinājums, proti, saskaņota maku satvara izveide ar Savienības mēroga juridiskām sekām, pielāgojot to profesionālajai mijiedarbībai. Tomēr tika sagatavots Komisijas dienestu darba dokuments, kurā sīki analizētas priekšlikuma paredzamās izmaksas un ieguvumi. Dokumentā ir izklāstīta intervences loģika (problēmas, virzītājspēki un mērķi), aprakstīts politikas risinājums un kvantitatīvi noteikta ekonomiskā ietekme gan uz publiskā sektora struktūrām, gan uzņēmējiem, pamatojoties uz pētniecību ar jauktām metodēm, kas ietver publisko avotu kvantitatīvu un kvalitatīvu analīzi, apsekojumu datus un interviju datus apvienojumā ar sekundārajiem avotiem (pilnīga informācija par metodiku ir sniegta Komisijas dienestu darba dokumentā).

Lai sasniegtu vienkāršošanas, administratīvā sloga samazināšanas un drošas pārrobežu digitālās mijiedarbības mērķus, iniciatīva paredz, ka visām publiskā sektora struktūrām ES jāpieņem Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošana to saskarē ar uzņēmējiem, lai veiktu minimālās pamatfunkcijas (identifikācija/autentifikācija, parakstīšana/apzīmogošana, dokumentu un oficiālu paziņojumu iesniegšana un saņemšana), kurām ir juridisks spēks, kas ir līdzvērtīgs papīra formātā vai klātienē īstenotajiem procesiem visā ES. Instruments ir tehnoloģiski neitrāls un balstīts uz tirgu — tas neparedz vienotu dizainu, pieļauj inovatīvas iezīmes ārpus kopīgā slāņa un nodrošina sadarbību ar *eIDAS* uzticamības pakalpojumiem un autentiskiem avotiem.

Politikas risinājuma ietekme ir detalizēti aprakstīta Komisijas dienestu darba dokumenta 3. pielikumā. Izmaksu un ieguvumu analīze liecina, ka gan uzņēmējiem, gan publiskā sektora struktūrām ik gadu rodas tiešās izmaksas. Tās ir iedalītas vienreizējās izmaksās par apmācību un lietošanas sākšanu, aktivizēšanu un IT ieviešanu, līgumu slēgšanas/iepirkumu izmaksās un kārtējās izmaksās saistībā ar licencēšanas maksu un uzturēšanu. Kopumā, kad uzņēmējdarbības maku potenciāls būs pilnībā izmantots un ieviešanas līmenis gan publiskā sektora struktūrām, gan uzņēmējiem sasniegs 100 %, kopējās aplēstās izmaksas un ieguvumi varētu sasniegt šādus skaitļus:

Ieinteresētā persona	Nr. Eiropas Savienībā	1. gads (mljrd. EUR)			2. gads (mljrd. EUR)		
		Ieguvumi	Izmaksas	Neto ieguvumi	Ieguvumi	Izmaksas	Neto ieguvumi
Publiskā sektora struktūras	95 825	19,13	7,32	11,81	19,13	1,15	17,98
Uzņēmēji	32 721 957	205,82	60,67	145,15	205,82	27,23	178,59
Kopā		224,95	67,99	156,96	224,95	28,38	196,57

Mikrouzņēmumu vidū pašnodarbinātas personas un individuālie komersanti varētu izmantot savus ES digitālās identitātes makus, lai piekļūtu nesen ieviestajam sakaru kanālam un mijiedarbotos ar uzņēmējdarbības maku ekosistēmu, neiegādājoties uzņēmējdarbības maku pilno versiju. Pamatojoties uz pašreizējām tirgus cenām visā ES, aplēstās ikgadējās regulārās izmaksas par šo pakalpojumu ir aptuveni 45 EUR, kas liecina, ka attiecīgie uzņēmēji varētu pieslēgties ekosistēmai par salīdzinoši zemām izmaksām.

Svarīgi ir tas, ka neto ieguvumu apmērs ir atkarīgs no tā, cik lielā mērā uzņēmēji, jo īpaši MVU, kuri veido lielāko uzņēmēju daļu, izmanto Eiropas uzņēmējdarbības makus. Jo lielāks ir lietojums, jo lielāka ir no tā izrietošā efektivitāte, vienkāršošana un izmaksu ietaupījumi visā iekšējā tirgū. Komisijas dienestu darba dokumentā ir aplūkoti vairāki scenāriji, proti, zemākos pieņemšanas līmeņos iniciatīva jau sniedz izmērāmus efektivitātes ieguvumus uzņēmējiem, un publiskās iestādes sasniedz pozitīvu atdevi neilgi pēc tam. Paplašinoties lietojumam, abas ieinteresēto personu kategorijas, jo īpaši MVU un mikrouzņēmumi, gūst nepārprotamus neto ieguvumus, jo tīkla pozitīvā ietekme sāk nostiprināties. Pieaugot izmantošanas apjomam, Eiropas uzņēmējdarbības maki kļūst par *de facto* standartu apmaiņai uzņēmumu darījumos ar valsts iestādēm, un tiem ir pieaugoša papildu ietekme vidēs, kur notiek uzņēmumu darījumi ar uzņēmumiem. (Detalizētāku analīzi sk. Komisijas dienestu darba dokumenta 6. nodaļā un 3. un 4. pielikumā.)

Turklāt papildus tiešajiem ietaupījumiem iniciatīva rada būtiskus netiešus ieguvumus plašākai ES ekonomikai un sabiedrībai, kas izpaužas trīs jomās. Pirmā joma ir ekonomiskās iespējas un tirgus konkurētspēja. Īsāks laiks, kas tiek veltīts atbilstības nodrošināšanai, atbrīvo resursus, kurus var novirzīt inovācijai un pārrobežu pakalpojumu paplašināšanai. Uzlabojot datu kvalitāti un pārredzamību, iniciatīva arī veicina krāpšanas samazināšanu un iekšējo procesu optimizāciju. Otrā joma, kurā ir gaidāms, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki palielinās digitālo darījumu uzticamību un stiprinās ES kiberneturību un darbības nepārtrauktību, tostarp krīžu laikā, ir uzticamība un noturība. Savukārt trešā joma ir vidiskā ilgtspēja, kurā gaidāmi ieguvumi no papīra formāta procesu samazināšanas un efektīvākas ilgtspējas ziņojumu sniegšanas veicināšanas.

Paredzams, ka publiskā sektora struktūrām Eiropas uzņēmējdarbības maki nodrošinās strukturālus un ilgstošus administratīvās efektivitātes un pakalpojumu kvalitātes uzlabojumus. Automatizējot verifikāciju, dokumentu apstrādi un datu apmaiņu, iniciatīva samazina manuālu apstrādi un cilvēka kļūdu risku, paātrinot lēmumu pieņemšanu un uzlabojot rezultātu ticamību iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Autentifikācijas un sakaru sistēmu konsolidācija saskaņotā ES satvarā stiprina kiberdrošību un digitālo suverenitāti, nodrošinot koordinētu riska pārvaldību un drošas datu plūsmas. Vienlaikus izsekojama, standartizēta informācijas apmaiņas kanāla pieejamība racionalizē regulatīvo uzraudzību, nodrošinot, ka iestādes var paļauties uz precīziem, revidējamiem datiem un ieviest inovatīvus regulējuma tehnoloģiju (*RegTech*) risinājumus, kas uzlabo pārraudzību un atbilstības uzraudzību.

Kopā šie netiešie ieguvumi nostiprina ES konkurētspēju, kā arī stiprina uzticēšanos digitālajai infrastruktūrai un atbalsta plašākus politikas mērķus, piemēram, zaļo kursu un digitālo desmitgadi.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ar šo priekšlikumu izveido Eiropas uzņēmējdarbības makus kā vienotu, saskaņotu rīku, ar kura palīdzību uzņēmēji var identificēt, parakstīt, glabāt, iesniegt un saņemt dokumentus saskarē ar publiskajām iestādēm. Šādi sadrumstalotās valstu procedūras varēs aizstāt ar drošu un sadarbspējīgu risinājumu, tādējādi novēršot administratīvo sarežģītību un samazinot atbilstības nodrošināšanas izmaksas.

Attiecībā uz publiskā sektora struktūrām tas racionalizē ziņošanas un verifikācijas procesus, nodrošinot efektīvāku uzraudzību un uzskaiti. Uzņēmējiem, jo īpaši MVU, tas novērs procedūru dublēšanos un nesamērīgu slogu. Pēdējie no minētajiem gūst vislielāko labumu, jo tos līdz šim ir nesamērīgi apgrūtinājušas sadrumstalotas un dublējošās administratīvās procedūras. Tiešie ieguvumi tiek lēsti 4000 EUR apmērā gadā individuālā līmenī

mikrouzņēmumiem un 42 250 EUR apmērā gadā lielākiem MVU, bet ietekme pat pārsniedz izmaksu ietaupījumus, jo vienkāršotas pārrobežu procedūras ļaus ātrāk uzsākt uzņēmējdarbības veikšanu ārvalstīs, atvieglos piekļuvi finansējumam un stiprinās dalību iepirkuma tirgos. Nodrošinot juridisko noteiktību un vienotu piemērošanu, priekšlikums veicina preču un pakalpojumu brīvu apriti, vienlaikus sekmējot inovāciju, kas ļauj uzplaukt uz tirgu balstītajām iezīmēm.

- **Pamattiesības**

Lai gan šis tiesību akta priekšlikums galvenokārt attiecas uz juridiskām personām, tas netieši atbalsta vairāku Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteikto pamattiesību aizsardzību. Nodrošinot saskaņotu un uzticamu instrumentu uzņēmumu pārrobežu mijiedarbībai, iniciatīva stiprina darījumdarbības brīvību (16. pants), likvidējot nevajadzīgus šķēršļus vienotajā tirgū. Tā arī atvieglo brīvības izvēlēties profesiju un tiesību strādāt izmantošanu (15. pants), jo uzņēmumi un profesionāļi var vieglāk un ar zemākām izmaksām paplašināt savu darbību pāri robežām.

Publiskā sektora struktūrām kā vienotā tirgus administratīvo procedūru “vārtiņiem” būs iespēja piedāvāt pārredzamākas un efektīvākas procedūras, tādējādi netieši stiprinot tiesības uz labu pārvaldību (41. pants). Eiropas uzņēmējdarbības maki arī palīdz nodrošināt augstu personas datu aizsardzības līmeni (8. pants) saskaņā ar spēkā esošajiem ES tiesību aktiem, jo īpaši Regulu (ES) 2016/67. Piemēram, selektīvās izpaušanas funkcija, kuras pamatā ir Eiropas digitālās identitātes satvars, kalpo arī kā personas datu aizsardzības pasākums, jo Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotāji spēj kontrolēt citiem Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem un atkarīgajām pusēm paziņoto datu veidu un apjomu. Turklāt, gatavojoties Eiropas digitālā direktorija ieviešanai, būtu jāņem vērā attiecīgie datu aizsardzības principi un pienākumi, piemēram, datu minimizēšana, integrēta datu aizsardzība un datu aizsardzība pēc noklusējuma.

Visbeidzot, palielinot uzņēmējdarbības datu precizitāti un uzticamību, priekšlikums netieši stiprina patērētāju aizsardzību (38. pants) un veicina vispārēju uzticēšanos un paļāvību uz vienotā tirgus dinamiku.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Savienības subjektu iekļaušanai būs finansiāla ietekme, ko galvenokārt segs no ES budžeta saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2028.–2034. gadam. Šīs izmaksas galvenokārt ir saistītas ar Eiropas uzņēmējdarbības maku ieviešanu un izmantošanu Savienības subjektos un Eiropas digitālā direktorija izveidi un uzturēšanu Komisijā.

Detalizēts attiecīgo izmaksu pārskats ir sniegts ar šo priekšlikumu saistītajā “finanšu pārskatā”.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Ierosinātās regulas ietekme tiks uzraudzīta un izvērtēta saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm, aptverot tās īstenošanu un piemērošanu. Uzraudzības kārtība ir svarīga priekšlikuma daļa. Komisija uzraudzīs tā īstenošanu, lai iegūtu nepieciešamo un būtisko informāciju, kas tiks izmantota turpmākajā izvērtēšanā, un sniegtu pārliecinošus pierādījumus politikas veidošanai. Jo īpaši tiks izvērtēti un uzraudzīti šādi aspekti: 1) normatīvās atbilstības un ziņošanas prasību administratīvā sloga samazināšana uzņēmumiem, sniedzot pierādāmus

ekonomiskus ieguvumus; 2) sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzlabošana un 3) konkurētspējas uzlabošana, pateicoties uzņēmējdarbības maku ieviešanai.

Ņemot vērā šīs regulas horizontālo tvērumu un plašos lietojuma gadījumus, ko uzņēmējdarbības maki varētu atbalstīt dažādās ekonomikas nozarēs, būs svarīgi nodrošināt efektīvu un sadarbīgu tās īstenošanas koordināciju. Šādā nolūkā tiks izveidota Komisijas starpdienestu grupa, ko vadīs Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD.

Attiecībā uz ierosinātā instrumenta piemērošanu Eiropas Komisija un valstu kompetentās iestādes izvērtēs arī šādus aspektus: 1) drošas digitālās identifikācijas un uzticamības pakalpojumu tirgus izveide starp uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām; 2) pieejamo risinājumu uzticamība un drošība, un to atbilstība visām prasībām, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības makus, un 3) uzņēmējdarbības maku pieņemšana dažādās nozarēs.

Četrus gadus pēc regulas pieņemšanas Komisija veiks izvērtējumu, lai novērtētu, cik efektīvi ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem ir sasniegti tiem noteiktie mērķi. Izvērtējumā jo īpaši tiks aplūkota maku minimālo pamatfunkciju izmantojamība, maku nodrošinātāju atbilstības līmenis, valsts uzraudzības un sankciju darbība, kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu izpilde un uzņēmējdarbības maku un kvalificētu reģistrētu piegādes pakalpojumu izmantošana. Dalībvalstis sniegs Komisijai datus un pierādījumus, kas nepieciešami šim novērtējumam (uzraudzības un izvērtēšanas aspekta padziļinātai analīzei, sk. Komisijas dienestu darba dokumenta 9. nodaļu).

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

I nodaļā ir aprakstīts priekšlikuma priekšmets un darbības joma, kas attiecas uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošināšanu un pieņemšanu. Tajā arī sniegta aktā izmantotās definīcijas. Eiropas uzņēmējdarbības maku definīcija ir apzināti plaša un tehnoloģiski neitrāla, lai nodrošinātu elastību dažādiem uz tirgu balstītiem risinājumiem un turpmākai tehnoloģiju attīstībai, digitālo maku, kas ļauj īpašniekiem glabāt, pārvaldīt un kopīgot verificētus identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus, kā arī lai izdotu un deleģētu pilnvarojumus juridiski atzītā veidā.

II nodaļā ir noteikti Eiropas uzņēmējdarbības maku satvara galvenie komponenti. Tajā ir noteikts juridiskās līdzvērtības princips, kas kalpo kā noteikums, ar kuru darbības, kas veiktas, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības maku, tiek pielīdzinātas darbībām, kas veiktas personīgi, papīra formātā, vai arī izmantojot jebkādu citu līdzekļu vai procesu — tas ir būtisks elements administratīvo konfliktu novēršanai attiecīgajos apmaiņas procesos. Līdzvērtības princips attiecas arī uz kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu izmantošanu, ko veic pašnodarbinātas personas un individuālie komersanti. Tajā pašā nodaļā līdztekus tehniskajām prasībām ir definēts minimālais sadarbībspējīgs pamatfunkciju kopums kopā ar kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu kā atsevišķu pakalpojumu Eiropas digitālās identitātes maku lietotājiem, kas ir paplašināts pielikumā un ko paredzēts papildināt ar īstenošanas aktiem. Šīs nodaļas noteikumi attiecas arī uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, attiecīgajām prasībām, kas jāievēro šādām juridiskām personām, un procesu, kas atbilstīgai struktūrai jāizpilda valsts līmenī, lai to varētu iekļaut pakalpojumu sniedzēju uzticamajā sarakstā. Lai garantētu konsekventu pārrobežu atzīšanu, priekšlikums ir balstīts uz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datiem, kurus kā atribūtu elektroniskos apliecinājumus izsniedz kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji, valstu publiskā sektora struktūras vai kurus Komisija izsniedz Savienības subjektiem. Šo apliecinājumu izmantošana nodrošina, ka katru uzņēmējdarbības maku īpašnieku var ticami identificēt, pamatojoties uz oficiālu un pārbaudāmu informāciju. Turklāt katram

uzņēmējdarbības maka īpašniekam tiek piešķirts unikāls identifikators. Ja Eiropas vienotais identifikācijas numurs ir piešķirts saskaņā ar Sabiedrību tiesību direktīvu (ES) 2017/1132 vai Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvu, uzņēmējdarbības maki kā unikālo identifikatoru izmantos Eiropas vienoto identifikācijas numuru. Citos gadījumos dalībvalstis par autentisku avotu līdzvērtīga identifikatora ģenerēšanai izraugās esošos valsts reģistrus un atbilstošos reģistrācijas numurus. Šā identifikatora uzbūve un tehniskās specifikācijas, kas nodrošina Savienības mēroga unikalitāti un sadarbību, tiks noteiktas ar īstenošanas aktiem.

Lai nodrošinātu vienkāršu saziņu, izmantojot uzņēmējdarbības makus, priekšlikums arī paredz Eiropas digitālo direktoriju, ko izveidos un uzturēs Komisija, un tas ļaus viegli sazināties ar uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām, vienlaikus īstenojot atbilstošus pasākumus personas datu aizsardzībai. Šajā sakarā Komisija ar īstenošanas aktiem noteiks standartus, tehniskās specifikācijas un informācijas kategorijas, kas jāziņo Komisijai saistībā ar direktoriju.

II nodaļā ir noteikts arī pārvaldības un uzraudzības mehānisms. Lai līdz minimumam samazinātu sadrumstalotību un izmantotu esošās speciālās zināšanas, priekšlikumā ir noteikts, ka esošajām *eIDAS* uzraudzības iestādēm jādarbojas kā uzraudzības iestādēm katrā dalībvalstī, uzraugot uzņēmējdarbības maku nodrošinātājus, kuri veic uzņēmējdarbību konkrētajās teritorijās. Šīs iestādes arī palīdz uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem piekļūt informācijai, kas vajadzīga, lai īpašnieku identifikācijas datu izdevēji varētu izsniegt īpašnieka identifikācijas datus, pamatojoties uz informāciju, kas pieejama no autentiskiem avotiem, cieši sadarboties ar kvalificētu uzticamības pakalpojumu sniedzēju kompetentajām iestādēm un paziņot Komisijai par valstu reģistriem, kuros tiek glabāti dati par uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām. Šajā sakarā regulā ir noteikta šādu iestāžu loma un uzdevumi. Ņemot vērā Līgumu institucionālo līdzsvaru, ES iestādes, struktūras un aģentūras (Savienības subjekti) nav pakļautas dalībvalstu uzraudzībai. Tā vietā priekšlikumā ir paredzēta Savienības līmeņa uzraudzības kārtība Komisijas vadībā.

III nodaļā ir izklāstīti publiskā sektora struktūru pienākumi. Šie noteikumi nodrošina, ka publiskā sektora struktūras ļauj uzņēmējiem izmantot Eiropas uzņēmējdarbības makus, lai identificētu, autentificētu, parakstītu vai apzīmogotu un iesniegtu dokumentus, kā arī nosūtītu vai saņemtu paziņojumus administratīvo vai ziņošanas procedūru satvarā. Lai īstenotu dokumentu un paziņojumu apmaiņu, publiskā sektora struktūrām pašām jābūt Eiropas uzņēmējdarbības maka turētājiem un jāizmanto drošais sakaru kanāls. Pienākumi jāizpilda noteiktos termiņos. Publiskā sektora struktūras var arī atzīt, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku un sakaru kanāla izmantošana (individuāliem komersantiem un pašnodarbinātām personām) ir vienīgais veids, kā iesniegt elektroniskos dokumentus un apliecinājumus, ja tas prasīts Savienības tiesību aktos. Komisija laika gaitā pārskatīs šos pienākumus un to darbības jomu.

IV nodaļā ir aprakstīta Eiropas uzņēmējdarbības maku satvara starptautiskā dimensija, paredzot iespēju atzīt trešās valstīs izstrādātas sistēmas, kas piedāvā funkcijas, kuras ir līdzvērtīgas priekšlikumā minētajām, ja attiecīgie nosacījumi garantē salīdzināmu uzticamības, drošības un sadarbības līmeni. Šī pieeja ļauj ES veicināt uzticamu globālo apmaiņu ar partneriem ārpus ES, vienlaikus saglabājot Savienības augstos digitālās identitātes, autentifikācijas un datu integritātes standartus.

V nodaļā ir ietverti horizontālie un noslēguma noteikumi. Tajā noteikts, kā ierosinātā regula izvērtējama un pārskatāma, lai novērtētu tās īstenošanas efektivitāti un uzraudzības sistēmas funkcionēšanu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par Eiropas uzņēmējdarbības maku izveidi**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁽¹⁾,
saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
tā kā:

- (1) Komisija savā 2025. gada 29. janvāra paziņojumā “ES Konkurētspējas kompass”⁽²⁾ paziņoja, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki, kuru pamatā ir Eiropas digitālās identitātes satvars, būs stūrakmens vienkāršai un digitālai uzņēmumdarbībai Savienībā, nodrošinot uzņēmumiem netraucētu vidi mijiedarbībai ar valsts (publiskās) pārvaldes iestādēm.
- (2) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 910/2014⁽³⁾ ir izveidots Eiropas digitālās identitātes satvars un ieviesti Eiropas digitālās identitātes maki, kas ļauj lietotājiem droši glabāt un pārvaldīt savu digitālo identitāti un atribūtu elektroniskos apliecinājumus, kā arī piekļūt plašam tiešsaistes pakalpojumu klāstam. Eiropas digitālās identitātes satvars ietver jaunus uzticamības pakalpojumus, tostarp atribūtu elektronisko apliecinājumu izsniegšanu, tādējādi uzlabojot tiešsaistes darījumu un mijiedarbības drošību un uzticamību.
- (3) Lai veicinātu konkurētspējīgu un digitālu Eiropas ekonomiku un atvieglotu pārrobežu uzņēmējdarbību, jāizveido netraucēta un droša vide digitālajai mijiedarbībai starp uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām dažādās konfigurācijās.
- (4) Lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku sadarbību un drošību, būtu jāpiemēro tehniskās specifikācijas, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 910/2014 un turpmākajās īstenošanas regulās, kuras pieņemtas, ievērojot minēto regulu, kā arī tehnoloģiju un standartu attīstība un darbs, kas veikts, pamatojoties uz Ieteikumu (ES) 2021/946, un jo īpaši arhitektūra un atsaucēs sistēma, un jebkādas neatbilstības gadījumā prioritārām vajadzētu būt šajā regulā noteiktajām specifikācijām.

¹ OV C 365, 23.9.2022., 18. lpp.

² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Konkurētspējas kompass”, COM(2025) 30 final.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (5) Lai uzlabotu digitālā vienotā tirgus darbību, nodrošinātu sadarbību un samazinātu administratīvo slogu, ir būtiski nodrošināt saderību starp Eiropas uzņēmējdarbības makiem un esošajām sistēmām un risinājumiem gan Savienības, gan valstu līmenī. Kā noteikts Sadarbībspējīgas Eiropas aktā un lai veicinātu drošu un efektīvu datu apmaiņu visā Savienībā, Eiropas uzņēmējdarbības maku īstenošanā, ciktāl iespējams, attiecīgā gadījumā un pēc tehniskās analīzes būtu jāizmanto esošā ES digitālā infrastruktūra un pamatelementi, tostarp tie, kas izstrādāti saskaņā ar vienreizējas iesniegšanas tehnisko sistēmu, Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu un Eiropas digitālās identitātes maku, tādējādi nodrošinot publisko resursu papildināmību, sadarbību un efektīvu izmantošanu.
- (6) Eiropas uzņēmējdarbības maki ir digitāls rīks, ar kura palīdzību uzņēmēji var sadarboties ar publiskā sektora struktūrām saistībā ar ziņošanas pienākumu un administratīvo procedūru izpildi. Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkciju izmantošanai, lai identificētu un autentificētu, parakstītu vai apzīmogotu, iesniegtu dokumentus un nosūtītu vai saņemtu paziņojumus, nebūtu jāskar procesuālās prasības, kas varētu būt daļa no administratīvas procedūras un ko nevar izpildīt ar Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijām. Šīs procedūras prasības var ietvert jebkādas papildu aizsardzības pasākumus vai verifikācijas, piemēram, pārbaudes, lai nodrošinātu informētību vai izpratni par dokumenta saturu vai līguma parakstīšanas sekām, vai īpašas darbības, kas jāveic kā daļa no administratīvās procedūras un ko neatbalsta Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijas. Tāpēc publiskā sektora struktūrām būtu jānodrošina, ka tiek izpildītas visas attiecīgās procesuālās prasības, tostarp visas konkrētās darbības vai procesi, kas jāizpilda kā daļa no administratīvās procedūras un ko nevar veikt, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus.
- (7) Publiskā sektora struktūrām ir iespējas elastīgi izlemt, kā nodrošināt, ka tās var pieņemt Eiropas uzņēmējdarbības makus, ņemot vērā to IT infrastruktūras daudzveidību un sadarbības vajadzības. Šāda pieeja ļauj publiskā sektora struktūrām saglabāt savas esošās darbības sistēmas, vienlaikus izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības maku priekšrocības.
- (8) Šī regula neskar procesuālo autonomiju, konstitucionālās prasības un tiesu iestāžu neatkarību, kas nosaka dalībvalstu tiesu sistēmu organizāciju un darbību, kā arī neskar tiesvedības satvaru, integritāti un procesuālos drošības pasākumus.
- (9) Šī regula neskar dalībvalstu pienākumu sargāt valsts drošību un to pilnvaras aizsargāt citas valsts pamatfunkcijas, tostarp valsts teritoriālās integritātes nodrošināšanu un likumības un kārtības uzturēšanu.
- (10) Šai regulai nebūtu jāskar juridisko personu tiesības tikai vienreiz iesniegt informāciju publiskā sektora struktūrām, kā arī dalībvalstu tiesības turpināt izmantot citas sistēmas dokumentu un datu iesniegšanai starp kompetentajām iestādēm, kā noteikts Savienības tiesību aktos, piemēram, Regulā 2018/1724⁽⁴⁾ un Direktīvā (ES) 2017/1132, ar ko izveido Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu.
- (11) Lai samazinātu administratīvo slogu un uzlabotu konkurētspēju, visām struktūrām, kas veic saimniecisko darbību, tostarp uzņēmumiem, organizācijām, pašnodarbinātām personām, individuālajiem komersantiem un jebkāda cita veida uzņēmumiem, neatkarīgi no to lieluma, nozares vai juridiskās formas vajadzētu būt iespējai izmantot

⁴

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj/eng>).

Eiropas uzņēmējdarbības makus. Lai nodrošinātu, ka var apmainīties ar juridiski derīgiem paziņojumiem un dokumentiem un var izpildīt ziņošanas pienākumus, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus, jāizveido uzticams un drošs sakaru kanāls, ko Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki var izmantot visā Savienībā. Tāpēc Eiropas uzņēmējdarbības makos kā drošs sakaru kanāls būtu jāintegrē kvalificēts elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums (*qualified electronic registered delivery service, QERDS*), un tam būtu jānodrošina droša un juridiski derīga informācijas apmaiņa starp pusēm, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 43. pantā.

- (12) Lai nodrošinātu pielāgotu risinājumu pašnodarbinātām personām un individuālajiem komersantiem, ir būtiski nodrošināt Eiropas digitālās identitātes maku netraucētu integrāciju ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem. Šai integrācijai būtu jānodrošina iespējas attiecīgajām personām autentificēties, izmantojot to Eiropas digitālās identitātes maku, un piekļūt uzticamības pakalpojumiem, kas tiek piedāvāti Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotājiem, tostarp *QERDS*, kas šajā regulā noteikts par drošu sakaru kanālu, lietojot minētos makus, bez nepieciešamības izveidot atsevišķu darījumdarbības identitāti. Tāpēc būtu jāļauj Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem piedāvāt drošu sakaru kanālu kā atsevišķu pakalpojumu pašnodarbinātām personām un individuālajiem komersantiem, kuri izmanto Eiropas digitālās identitātes makus uzņēmējdarbības vajadzībām, nodrošinot sadarbību, lai atvieglotu lietotņu maiņu, kā arī uzticamības pakalpojumus, piemēram, elektroniskos parakstus un kvalificētus un nekvalificētus laika zīmoga piešķiršanas pakalpojumus. Šāda pašnodarbināto personu un individuālo komersantu piekļuve drošajam sakaru kanālam būtu jāveicina, nodrošinot piedāvājumu par saprātīgām un pieņemamām cenām, kas atspoguļo izmantošanas vajadzības un ko papildina ar lietošanas noteikumiem, kuri minētajām personām nerada nepamatotu slogu.
- (13) Eiropas uzņēmējdarbības makiem kombinācijā ar Regulu (ES) 2018/1724 būtu jāatbalsta gaidāmais 28. režīms⁵), nodrošinot digitālo infrastruktūru pilnībā digitālām procedūrām, kas ļauj jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem ātri un efektīvi veikt ES mēroga darbības. uzņēmējdarbības makiem būtu jānodrošina digitālā infrastruktūra 28. režīma stratēģijas “vispirms digitāls” (*digital-first*) īstenošanai, racionalizējot pārrobežu mijiedarbību un samazinot administratīvo slogu, piemēram, atvieglotot līgumu un sertifikātu drošu glabāšanu un parakstīšanu vai iesniedzot, saņemot un kopīgojot elektroniskas lietojumprogrammas un dokumentus. Nodrošinot šādu infrastruktūru, uzņēmējdarbības makiem būtu jāpalīdz īstenot principu “digitāls pēc noklusējuma”, veicinot ES uzņēmumu izaugsmi un attīstību un uzlabojot to konkurētspēju.
- (14) Ņemot vērā mērķi izveidot vienotu digitālo ekosistēmu elektroniskajai identifikācijai, autentifikācijai un elektronisko dokumentu, paziņojumu un atribūtu apliecinājumu apmaiņai Savienības subjekti jāiekļauj to publiskā sektora struktūru lokā, uz kurām attiecas šī regula. Šādai iekļaušanai būtu jāveido saskaņota sistēma Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem, lai tie sadarbotos ar visiem publiskās pārvaldes iestāžu līmeņiem, tādējādi samazinot administratīvos sarežģījumus un veicinot Eiropas uzņēmējdarbības maku ieviešanu.
- (15) Lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku atbilstīgu izsniegšanu un integrāciju visu Savienības subjektu darbību un sistēmu satvarā, šajā regulā būtu pienācīgi jāņem

⁵

Eiropas Komisija, Uzaicinājums sniegt atsauksmes. 28. režīms — vienots saskaņots noteikumu kopums inovatīviem uzņēmumiem visā ES, 8. jūlijs, pieejams: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14674-28th-regime-a-single-harmonized-set-of-rules-for-innovative-companies-throughout-the-EU_lv.

vērā šādu iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru specifika un uzbūve. Lai nodrošinātu Savienības subjektu administratīvās autonomijas un drošības ievērošanu, tiem jāļauj iegādāties Eiropas uzņēmējdarbības makus no Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, kuri jau veic uzņēmējdarbību, vai izstrādāt pašām savus Eiropas uzņēmējdarbības makus, vai arī darboties kā šādiem nodrošinātājiem Savienības subjektu vajadzībām. Ja Savienības subjekti darbojas kā Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji, uz tiem būtu jāattiecinā arī uzraudzības sistēma. Šādos gadījumos būtu jāuzdod Komisijai uzraudzīt, kā Savienības subjekti nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības makus.

- (16) Ar Regulu (ES) Nr. 910/2014 tika izveidots satvars elektroniskās identifikācijas un uzticamības pakalpojumiem iekšējā tirgū. Pamatojoties uz ekosistēmu, kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 910/2014, Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jāpieāvā uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām drošs un uzticams risinājums digitālajai identifikācijai un autentifikācijai, datu kopīgošanai un juridiski derīgu paziņojumu sniegšanai. Eiropas uzņēmējdarbības maku uzticamības satvaram, tostarp uzticamības sarakstu izmantošanai, vajadzētu būt balstītam uz struktūrām, kas veic uzņēmējdarbību saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 910/2014.
- (17) Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jānodrošina, ka personas, kurām piešķirtas pilnvaras rīkoties struktūras vārdā juridiskos, finansiālos un administratīvos jautājumos, var pildīt savas funkcijas, parakstot jebkādas apliecinājumus, deklarācijas vai dokumentus ar juridiski derīgu elektronisko parakstu Regulas (ES) 910/2014 izpratnē, kurā noteikts, ka elektroniskajam parakstam ir juridiskais spēks, kas līdzvērtīgs ar roku rakstītam parakstam.
- (18) Lai atbalstītu pilnvaru un pilnvarojumu deleģēšanu profesionālā kontekstā, Eiropas uzņēmējdarbības makos būtu jāiekļauj uz pilnvarojumiem un lomām balstīta atļauju piešķiršanas sistēma, kas reglamentē piekļuvi pakalpojumiem un darījumiem Eiropas uzņēmējdarbības maku satvarā tā, lai saglabātu attiecīgā maku īpašnieka identitātes integritāti. Šai sistēmai būtu jānodrošina, ka uzņēmēji un publiskā sektora struktūras var piešķirt tiesības pilnvarotiem pārstāvjiem, izmantojot skaidri noteiktas tehniskās pilnvaras, kas ļauj konkrēta Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekam piešķirt pilnīgas tiesības vispārēji izmantot risinājumu un rīkoties īpašnieka vārdā, un administratīvas pilnvaras, kas ļauj uzņēmējdarbības maku īpašniekam piešķirt lomas un pienākumus dažādiem risinājuma lietotājiem savā organizācijā. Šai atļauju piešķiršanas sistēmai būtu jānodrošina saderība ar digitālo ES pilnvaru, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2025/25⁶. Šai atļauju piešķiršanas sistēmai vajadzētu būt stabilai un mērogojamai, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji un publiskā sektora struktūras kā Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki var deleģēt pilnvaras vairākiem lietotājiem, tostarp darbiniekiem vai citām pilnvarotām fiziskām vai juridiskām personām, tādējādi veicinot iekšējo darbību efektīvu un drošu pārvaldību un nodrošinot, ka piekļuve Eiropas uzņēmējdarbības makiem un to funkcijām tiek kontrolēta un ir revidējama. Šai sistēmai būtu jāreglamentē piekļuve pakalpojumiem un darījumiem Eiropas uzņēmējdarbības makā, saglabājot īpašnieku identitātes integritāti.
- (19) Lai atvieglotu pārrobežu uzņēmējdarbības darījumus, samazinātu administratīvo slogu un veicinātu ekonomikas izaugsmi, jāizveido skaidrs un paredzams tiesiskais

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2025/25 (2024. gada 19. decembris), ar ko groza Direktīvas 2009/102/EK un (ES) 2017/1132 attiecībā uz digitālo rīku un procesu izmantošanas turpmāku paplašināšanu un modernizēšanu sabiedrību tiesību jomā (OV L, 2025/25, 10.1.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/25/oj>).

regulējums, kurā tiek atzīta juridiskā līdzvērtība starp Eiropas uzņēmējdarbības maku vai to pamatfunkciju un drošā sakaru kanāla izmantošanu, ja pēdējo no minētajiem izmanto pašnodarbinātas personas un individuālie komersanti, un citām atzītām metodēm, kuras uzņēmēji izmanto, lai identificētu, autentificētu, iesniegtu dokumentus un saņemtu paziņojumus, sadarbojoties ar publiskā sektora struktūrām Savienībā. Šajā nolūkā Eiropas uzņēmējdarbības maku vai drošā sakaru kanāla, ja to izmanto pašnodarbinātas personas un individuālie komersanti, pamatfunkciju izmantošanai vajadzētu būt tādām pašām juridiskām sekām kā tad, ja to likumīgi darītu personīgi, papīra formātā, vai arī izmantojot jebkādus citus līdzekļus vai procesu, kas citādi tiktu uzskatīts par atbilstīgu piemērojamajām juridiskajām, administratīvajām vai procesuālajām prasībām.

- (20) Lai nodrošinātu konsekventu lietotāju pieredzi un garantētu Eiropas uzņēmējdarbības maku lietderību, uzticamību un sadarbību visā Savienībā, Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem būtu jāievieš funkciju pamatkopums. Tiem būtu jā saglabā brīvība piedāvāt papildu elementus kā daļu no sava komerciālā piedāvājuma, veicinot inovāciju un reaģējot uz tirgus vajadzībām. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus pamatfunkciju izstrādei un izmantošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras noteikt prasības un tehniskās specifikācijas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu sadarbību un netraucētu funkcionēšanu visā Savienībā. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽⁷⁾, un tām būtu jāietver pilnvaras noteikt drošajam sakaru kanālam nepieciešamos standartus un protokolus, ņemot vērā jaunākos tehnoloģiskos sasniegumus.
- (21) Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jāvienkāršo uzņēmēju sarežģītā mijiedarbība ar publiskā sektora struktūrām, un tie varētu arī atvieglot saskari starp pašiem uzņēmējiem, samazinot tiem administratīvo slogu daudzās ekonomikas nozarēs. Lai veicinātu inovāciju un konkurētspēju, Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jānodrošina konkrētām nozarēm specifiski lietojumgadījumi un jāuzlabo darbības efektivitāte, vienlaikus nodrošinot elastību un pielāgojamību, lai atbalstītu dažādu nozaru, tostarp, bet ne tikai lauksaimniecības, enerģētikas, vides, sociālā nodrošinājuma koordinācijas, unikālās prasības.
- (22) Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošana šādos kontekstos var palīdzēt samazināt izmaksas un veicināt plašu lietojumu un lietojumgadījumu klāstu visā Savienībā, piemēram, sekmējot deklarāciju un publiskā finansējuma pieteikumu saņemšanu, piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem, kā arī datu drošu kopīgošanu un piekļuvi tiem datu telpās, piemēram, Regulā (ES) 883/2004 paredzēto A1 sertifikātu iesniegšanu par norīkotajiem darbiniekiem.
- (23) Paredzams, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku izveide līdztekus vienreizējas iesniegšanas tehniskajai sistēmai radīs spēcīgu sinerģiju, kas maksimāli palielinās efektivitāti un darbību veikšanas ērtumu. Jo īpaši uzņēmējiem vajadzētu būt iespējai izmantot Eiropas uzņēmējdarbības maku, lai glabātu un nosūtītu pierādījumus, kas izgūti no kompetentajām publiskajām iestādēm, izmantojot vienreizējas iesniegšanas tehnisko sistēmu. Attiecīgā gadījumā uzņēmējiem vajadzētu būt arī iespējai apvienot Eiropas uzņēmējdarbības makā glabātos pierādījumus ar tādiem pierādījumiem, kas iegūti, izmantojot vienreizējas iesniegšanas tehnisko sistēmu publisko procedūru

⁷

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

kontekstā. Līdz ar to, nodrošinot drošu digitālo platformu uzņēmējdarbības dokumentu glabāšanai un apmaiņai, Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jāveicina šādu dokumentu apmaiņa starp publiskā sektora struktūrām, izmantojot mehānismus, kas izveidoti saskaņā ar vienreizējas iesniegšanas tehnisko sistēmu.

- (24) Lai nodrošinātu koordināciju starp notiekošo Savienības tiesu iestāžu sadarbības digitalizāciju, drošas pārrobežu informācijas apmaiņas modernizāciju un nepieciešamību nodrošināt uzņēmējiem efektīvus digitālos rīkus saskarei ar iestādēm, jāizveido saskaņots satvars, kas nodrošina raitu mijiedarbību starp šādām saistītajām sistēmām. Šādas koordinācijas uzlabošana samazinās administratīvo slogu, uzlabos juridisko noteiktību un stiprinās pārrobežu sadarbības efektivitāti, nodrošinot, ka uzņēmēju izmantotie sakaru kanāli Eiropas digitālajā tirgū darbojas netraucēti. Šādā kontekstā Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jāpapildina Regulā (ES) 2023/2844 un Regulā (ES) 2023/969 noteiktās sistēmas, un būtu jā saglabā netraucēta mijiedarbība starp šīm sistēmām un uzņēmējdarbības makiem, izmantojot uzņēmējdarbības maku vārteju, kas ļauj attiecīgajām iestādēm uzturēt šīs sistēmas, vienlaikus veicinot vienkāršošanu Eiropas uzņēmumiem.
- (25) Lai veicinātu elastīgu un efektīvu informācijas un pakalpojumu apmaiņu, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus, un nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku netraucētu integrāciju ar esošajiem digitālās identitātes risinājumiem, vajadzētu būt iespējai izmantot Eiropas digitālās identitātes makus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus, lai uzsāktu Eiropas uzņēmējdarbības maku lietošanu un pārvaldītu piekļuvi tiem. Tam būtu jānodrošina iespēja lietotājiem izmantot esošās digitālās identitātes un atribūtu elektroniskos apliecinājumus, lai piekļūtu Eiropas uzņēmējdarbības makiem, tādējādi racionalizējot lietošanas sākuma procesu un uzlabojot lietotāju vispārējo pieredzi. Atribūtu elektronisko apliecinājumu izmantošanas iespējām Eiropas uzņēmējdarbības maku kontekstā būtu jāatbilst Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku dažādajām vajadzībām, un tos var izmantot, lai izsniegtu un ļautu droši un uzticami pārbaudīt galvenos atribūtus, piemēram, īpašnieka pašreizējo adresi, PVN reģistrācijas numuru, nodokļu atsaucē numuru, juridiskās personas identifikatoru (*Legal Entity Identifier, LEI*), uzņēmēju reģistrācijas un identifikācijas (*Economic Operator Registration and Identification, EORI*) numuru un akcīzes numuru. Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jāatbalsta plašs lietojumgadījumu klāsts, sākot no vienkāršas autentifikācijas un identifikācijas līdz sarežģītākiem darījumiem un mijiedarbībai.
- (26) Lai nodrošinātu drošu un uzticamu Eiropas uzņēmējdarbības maku darbību, Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem būtu jāgarantē, ka katrs to nodrošinātais Eiropas uzņēmējdarbības maku ir iepriekš konfigurēts mijiedarbībai ar konkrētiem uzticamības pakalpojumiem, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijas, tostarp kvalificētu elektronisko parakstu radīšanu, kvalificētu elektronisko zīmogu radīšanu un kvalificētu un nekvalificētu atribūtu elektronisko apliecinājumu izsniegšanu un validēšanu. Lai atbalstītu šīs funkcijas, Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu jānodrošina, ka var kopīgot un glabāt konkrētu ar īpašnieku saistītu informāciju un dokumentus, piemēram, ziņojumus un dokumentus drošā sakaru kanāla vajadzībām, parakstītus un apzīmogotus dokumentus un atribūtu kopumus ar apliecināšanu saistītiem pakalpojumiem.
- (27) Lai varētu juridiski atzīt atribūtu elektroniskos apliecinājumus, kas iesniegti, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus, jāļauj izveidot un validēt saistītus apliecinājumus, kur viens apliecinājums ir kriptogrāfiski saistīts ar citu tādā veidā, kas

ļauj verificēt katra atsevišķā apliecinājuma un visu saistīto apliecinājumu autentiskumu un integritāti kopā. Šajā nolūkā Eiropas uzņēmējdarbības maku infrastruktūrai, izmantojot apliecinājumu ķēdi, būtu jānodrošina iespēja iesniegt vienotu apliecinājumu un jāatvieglo tā turpmāka atkalizmantošana attiecīgajās procedūrās. Šādai funkcijai būtu jānodrošina, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki attiecīgā gadījumā var nosūtīt atsauci uz dokumentu ar kriptogrāfisku elementu, piemēram, Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāja izsniegta apzīmogota apliecinājuma jaucēj kodu, tādējādi apliecinot sākotnējā iesnieguma integritāti un autentiskumu.

- (28) Lai parūpētos par to, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku standarti un tehniskās specifikācijas nodrošina dažādu risinājumu saskaņošanu, šīs regulas pielikumā jānosaka standarti un protokoli Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijām un to tehniskās prasības. Pielikumā vajadzētu noteikt prasības Eiropas uzņēmējdarbības maku ieviešanai. Lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku ilgtermiņa dzīvotspēju un efektivitāti, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai noteikt un atjaunināt procedūras un tehniskās specifikācijas attiecībā uz pamatfunkciju īstenošanu, tādējādi ļaujot integrēt papildu funkcijas un jaunas tehnoloģijas, kas nodrošinātu jaunus lietojumgadījumus, piemēram, MI aģentu vai digitālās identitātes nodrošināšanu īpašnieka aktīvam, un parūpējoties par to, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki turpina atbalstīt uzņēmēju mainīgās vajadzības drošā un uzticamā veidā. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011. Ciktāl iespējams, Eiropas uzņēmējdarbības maku standartos un tehniskajās specifikācijās būtu jāņem vērā attiecīgie tehniskie risinājumi un standarti, kas tiek izmantoti esošajās uzņēmēju nodrošinātajās IKT sistēmās, atvieglot šo sistēmu, kurām jāpielāgojas, saskaņošanu un sadarbību ar Eiropas uzņēmējdarbības maku.
- (29) Lai atbalstītu Eiropas uzņēmējdarbības maku tirgus savlaicīgu attīstību, par prioritāti būtu jānosaka īstenošanas aktu pieņemšana par pamatfunkcijām un saistītajām tehniskajām specifikācijām. Attiecīgā gadījumā tiem būtu jābalstās uz esošajiem standartiem, tostarp tiem, kas iekļauti arhitektūrā un atsauces sistēmā, kas paredzēta Regulas (ES) Nr. 910/2014 kontekstā, lai atbalstītu pazīstamu tehnisko standartu atkalizmantošanu un Eiropas uzņēmējdarbības maku ieviešanu.
- (30) Lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku augstu uzticamības, funkcionalitātes un drošības līmeni, kas nepieciešams to pakalpojumu pārrobežu sniegšanai, un jo īpaši lai mazinātu krāpšanas risku, uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem būtu jāattiecinā skaidras un samērīgas prasības un pienākumi, nepiemērojot tiem papildu valsts prasības.
- (31) Lai nodrošinātu pienācīgu uzraudzību saskaņā ar šo regulu, struktūrām, kas vēlētos kļūt par Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, pirms pakalpojumu piedāvāšanas būtu jāpaziņo uzraudzības iestādēm par savu nodomu nodrošināt šādus Eiropas uzņēmējdarbības makus. Lai aizsargātu Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju integritāti un pārskatatbildību un nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku ekosistēmā glabāto vai apmaiņā iesaistīto datu drošību, nodrošinātājiem vajadzētu būt reģistrētiem Savienībā. Tam būtu jānodrošina, ka šādi pakalpojumu sniedzēji ir dalībvalsts kompetentās iestādes jurisdikcijā un uzraudzībā, tādējādi nodrošinot šīs regulas efektīvu izpildi un lietotāju tiesību un datu aizsardzību. Turklāt Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem nevajadzētu radīt risku Savienības drošībai, proti, tiem nevajadzētu būt pakļautiem trešās valsts vai trešās valsts vienības

kontrolei, lai nodrošinātu, ka Savienības kritiskā digitālā infrastruktūra joprojām ir droša un noturīga. Saskaņā ar šajā regulā noteiktajām prasībām Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, lai nodrošinātu sadarbību un sadarb spēju ar risinājumiem, ko izveidojuši vai apstiprinājuši līdzīgi domājoši Savienības partneri.

- (32) Savienībai jāaizsargā savas drošības intereses pret pakalpojumu sniedzējiem, kuri varētu radīt pastāvīgu drošības risku trešo valstu iespējamās iejaukšanās dēļ. Šajā nolūkā jāsamazina risks, ka iekšējā tirgū, tostarp IKT piegādes ķēdē, saglabāsies atkarība no augsta riska piegādātājiem, jo tiem varētu būt potenciāli nopietna negatīva ietekme uz uzņēmēju un publiskā sektora struktūru drošību visā Savienībā un Savienības kritisko infrastruktūru, jo īpaši attiecībā uz datu un pakalpojumu integritāti, konfidencialitāti un pieejamību. Jebkuru ierobežojumu pamatā vajadzētu būt samērīgam riska novērtējumam un saistītiem mazināšanas pasākumiem, kā noteikts Savienības politikas nostādnēs un tiesību aktos. Šādi ierobežojumi var attiekties, piemēram, uz augsta riska piegādātājiem, kā noteikts Savienības tiesību aktos.
- (33) Lai drošā un uzticamā veidā noteiktu uzņēmēju identitāti, šai regulai būtu jāļauj izmantot kvalificētus atribūtu elektroniskos apliecinājumus, lai izsniegtu Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus. Kvalificētus atribūtu elektroniskos apliecinājumus var viegli atjaunināt vai atsaukt. Kvalificētu atribūtu elektronisko apliecinājumu izmantošana uzņēmēju identitātes noteikšanai nodrošina efektīvu un drošu risinājumu, kas ir piemērots digitālās ekonomikas vajadzībām. Kvalificētus uzticamības pakalpojumu sniedzējus, kas izsniedz šos apliecinājumus, reglamentē Regula (ES) Nr. 910/2014, un uz tiem attiecas stingras prasības un pārbaude, kas nodrošina augstu drošības līmeni un izsniegšanas procesa uzticamību. Autentiskie avoti, ko izmanto, lai verificētu kvalificētajos atribūtu elektroniskajos apliecinājumos ietvertos datus, ir uzņēmumu reģistri un citi reģistri, un būtu jāveicina Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas (*BRIS*) un Faktisko īpašumtiesību reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas (*BORIS*) izmantošana, lai atvieglotu šo datu verifikāciju, tādējādi nodrošinot identifikācijas datu precizitāti un uzticamību.
- (34) Šai regulai nebūtu jāietekmē uzņēmējdarbības reģistru kā autentisku avotu darbība vai loma, un tai nebūtu jāmaina to darbības veids vai tajos reģistrētie dati, bet gan drīzāk būtu jābalstās uz esošo infrastruktūru un jāpapildina tā. Šajā sakarā, ja atribūtu elektroniskos apliecinājumus izsniedz autentisks avots, piemēram, uzņēmumu reģistrs, vai tie tiek izsniegti tā vārdā, reģistrs varētu tieši izsniegt attiecīgos datus, vēl vairāk uzlabojot identifikācijas procesa drošību un uzticamību.
- (35) Regulā (ES) Nr. 910/2014 ir noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina tādu pasākumu veikšana, kuri ļauj kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem pēc lietotāja pieprasījuma elektroniski pārbaudīt Regulas (ES) Nr. 910/2014 VI pielikumā uzskaitīto atribūtu autentiskumu, piemēram, informāciju par izglītību un profesionālo kvalifikāciju, amatiem un licencēm, pilnvarām un pilnvarojumiem pārstāvēt fiziskas vai juridiskas personas, publiskām atļaujām un licencēm, kā arī finanšu un uzņēmuma datus. Eiropas uzņēmējdarbības maku satvaram vajadzētu būt balstītam uz šo spēkā esošo prasību, kurai būtu jāaptver visi oficiālie dati, kas ir būtiski uzņēmējiem Eiropas uzņēmējdarbības maku kontekstā, un jānodrošina atribūtu elektroniska verifikācija, lai atvieglotu Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu un citu atribūtu elektronisko apliecinājumu izsniegšanu.
- (36) Tā kā visiem uzņēmējiem un subjektiem, kuri veic saimniecisko darbību, tostarp pašnodarbinātām personām un individuālajiem komersantiem, vajadzētu būt iespējai

izmanto Eiropas uzņēmējdarbības makus, Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas dati būtu jāsniedz tādā veidā, kas ir īpaši izstrādāts, lai pārbaudītu viņu identitāti un apliecinātos atribūtus darījumdarbības kontekstā. Lai nodrošinātu saskaņotību ar spēkā esošajiem Savienības regulējumiem un veicinātu pārrobežu sadarbību, Eiropas uzņēmējdarbības maka regulējumā būtu jāizmanto Eiropas vienotais identifikācijas numurs (EVIN), kas paredzēts kodificētajā Sabiedrību tiesību direktīvā (ES) 2017/1132⁽⁸⁾ un Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2021/369⁽⁹⁾), kā arī Regulā (ES) 2024/1624⁽¹⁰⁾ un Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2021/369⁽¹¹⁾. Uzņēmumiem un citām juridiskām personām, kā arī tādiem veidojumiem kā trasti ir piešķirts Eiropas vienotais identifikācijas numurs, kas ļauj tos nepārprotami identificēt pārrobežu situācijās. Eiropas vienotais identifikācijas numurs pašlaik ir publiski pieejams *BRIS*, un to izmanto *BORIS*. Attiecīgi Eiropas uzņēmējdarbības maka satvaram vajadzētu būt balstītam uz Eiropas vienoto identifikācijas numuru izsniegšanas un reģistrēšanas procesu kā līdzekli to uzņēmēju identitātes pārbaudei, kuriem Eiropas vienotie identifikācijas numuri ir sniegti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2017/1132. Eiropas uzņēmējdarbības maka satvaram vajadzētu būt balstītam uz Eiropas vienoto identifikācijas numuru izsniegšanas un reģistrēšanas procesu citiem uzņēmējiem, uz kuriem attiecas Direktīva (ES) 2015/849.

- (37) Lai nodrošinātu, ka visus Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašniekus var ticami identificēt un to atribūtu elektroniskais apliecinājums ir saistīts ar unikālu vienību, jāpiešķir unikāls identifikators arī citiem uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām. Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus par unikālo identifikatoru ieviešanu, jo īpaši to rezultativitāti un konsekveni, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras precizēt sīki izstrādātās prasības par unikālajiem identifikatoriem. Šīs pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās pieejas attiecībā uz dažu uzņēmēju un publiskā sektora struktūru reģistrāciju, ir svarīgi nodrošināt pārredzamību un pieejamību Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu sniedzējiem. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai autentiskie avoti, kas ir būtiski Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu izsniegšanai.
- (38) Lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku satvara efektīvu, drošu un pārredzamu darbību, jāizveido Eiropas digitālais direktorijs, kas aptver uzņēmēju personas datus. Komisija būtu jāpilsonvaro izveidot un uzturēt šo direktoriju kā uzticamu avotu, kas satur informāciju par uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām, kuras izmanto Eiropas uzņēmējdarbības makus. Direktorijs būtu jānodrošina iespēja viegli

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību daži aspektiem (kodificēta redakcija) (OV L 169, 30.6.2017., 46.–127. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1624 (2024. gada 31. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai (OV L, 2024/1624, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1624 (2024. gada 31. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 (OV L ..., 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

¹¹ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/369 (2021. gada 1. marts), ar ko nosaka nepieciešamās tehniskās specifikācijas un procedūras centrālo reģistru savstarpējās savienojamības sistēmai, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2015/849 (OV L 71, 2.3.2021., 11.–17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/369/oj).

sazināties ar Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem, lai veicinātu juridisko noteiktību attiecībā uz darījumiem starp uzņēmumiem un mijiedarbību ar publiskā sektora struktūrām, jo īpaši nolūkā veicināt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, sadarbojoties ar Komisiju, būtu jāiesniedz nepieciešamā informācija, lai atbalstītu Eiropas digitālā direktorijs darbību, un jāsadarbojas ar attiecīgajiem kvalificētajiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, lai nodrošinātu, ka iesniegtie dati joprojām ir precīzi. Šādas darbības netieši nerada prasību uzņēmējiem atjaunināt šādu informāciju. Šajā sakarā digitālais direktorijs balstīsies uz informāciju, ko uzņēmējdarbības reģistri darījuši pieejamu, tostarp arī ar *BRIS* starpniecību, vienlaikus nodrošinot, ka šāda informācija netiks dublēta.

- (39) Visām saskaņā ar šo regulu veiktajām personas datu apstrādes darbībām piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 2016/679. Ja Eiropas digitālajā direktorijs ir iekļauta personas datu apstrāde, tā tiks veikta saskaņā ar attiecīgajiem datu aizsardzības principiem, piemēram, datu minimizēšanas un mērķa ierobežojuma principu, pienākumiem, piemēram, integrētu datu aizsardzību un datu aizsardzību pēc noklusējuma, un attiecīgā gadījumā ietvers pseidonimizācijas funkcijas.
- (40) Lai novērstu pārmērīgu regulatīvo slogu, būtu jāparedz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju *ex post* uzraudzība un to veikto darbību uzraudzība, nevis jāpieprasa iepriekšēja atbilstības pārbaude attiecībā uz katru to darbības aspektu. Šai pieejai būtu jānodrošina elastīgāka un efektīvāka normatīvā vide, vienlaikus saglabājot nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lai aizsargātu lietotājus un nodrošinātu atbilstību Eiropas uzņēmējdarbības maku regulējuma prasībām. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju paziņošanas procesam vajadzētu būt racionalizētam un efektīvam, nosakot skaidras prasības un laika grafikus pieteikumu iesniedzējiem. Kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, uz kuriem jau attiecas stabils tiesiskais regulējums saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 910/2014, būtu jāgūst labums no īpaši viegla procesa, lai varētu nodrošināt Eiropas uzņēmējdarbības makus.
- (41) Lai nodrošinātu pārredzamību un pārskatatbildību Eiropas uzņēmējdarbības maku ekosistēmā, Komisijai būtu jāizveido un jāuztur publiski pieejams saraksts ar paziņotajiem Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem. Minētajā sarakstā būtu jāiekļauj valstu uzraudzības iestāžu nosūtītā informācija par pakalpojumu sniedzējiem, tostarp kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem, kuri ir pabeiguši paziņošanas procesu. Publisko šo informāciju, lietotājiem būtu jāvar pārbaudīt pakalpojumu sniedzēju autentiskumu un uzticamību, tādējādi veicinot augsta līmeņa drošību un uzticēšanos Eiropas uzņēmējdarbības maku ekosistēmai.
- (42) Efektīva uzraudzība, ko veic uzraudzības iestādes, kurām ir piešķirtas pietiekamas pilnvaras un pienācīgi resursi, ir būtiska, lai nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki, kas darīti pieejami Savienībā, atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām. Lai vislabāk nodrošinātu šādu pārraudzību un attiecīgās speciālās zināšanas, dalībvalstīm būtu jāizraugās tā pati uzraudzības iestāde vai iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.a panta 1. punktu un 46.b panta 1. punktu.
- (43) Pienācīga uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību starp uzraudzības iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar šo regulu un Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.b pantu, un kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas vai izveidotas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2022/2555⁽¹²⁾ 8. panta

¹²

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu

1. punktu. Tā kā kompetentās iestādes ir atsevišķas struktūras, tām būtu cieši un savlaicīgi jāsadarbojas, tostarp apmainoties ar attiecīgo informāciju, lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību un to, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji ievēro piemērojamos pienākumus saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2022/2555.

- (44) Lai saskaņotu šīs regulas izpildi, valstu uzraudzības iestādēm vajadzētu būt pilnvarotām piemērot administratīvus naudas sodus. Jāprecizē administratīvo naudas sodu maksimālais apmērs un to noteikšanas kritēriji, lai veicinātu vienlīdzīgu attieksmi pret Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem visā Savienībā neatkarīgi no tā, kurā dalībvalstī tie veic uzņēmējdarbību. Kompetentajai uzraudzības iestādei būtu jāizvērtē katrs gadījums atsevišķi, ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp pārkāpuma būtību, smagumu un ilgumu, tā sekas un visus pasākumus, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību un mazinātu kaitējumu. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai valsts tiesību aktos paredzētie noteikumi, kas ļauj uzraudzības iestādei piemērot sankcijas līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 12 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā], kā arī būtu nekavējoties jāpaziņo Komisijai par jebkādiem turpmākiem minēto noteikumu grozījumiem.
- (45) Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu darbību un aizsargātu uzņēmēju tiesības, jāizveido mehānisms, kas ļauj Komisijai iejaukties gadījumos, kad tiek konstatēts, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs neatbilst šīs regulas prasībām un kompetentā uzraudzības iestāde nav veikusi efektīvus pasākumus situācijas labošanai. Šim mehānismam būtu jānodrošina, ka Komisija var veikt atbilstības novērtējumu, apspriesties ar attiecīgajām dalībvalstīm un pakalpojumu sniedzēju un pieņemt īstenošanas aktus, lai paredzētu korektīvus vai ierobežojošus pasākumus. Tam būtu jānodrošina, ka Komisija var ātri un efektīvi rīkoties, lai novērstu jebkādu neatbilstību un nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmējdarbības maki tiek izmantoti drošā un uzticamā veidā.
- (46) Sadarbības grupai, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 910/2014, būtu jāuztic papildu pienākums veikt ar šo regulu saistītās valstu prakses un politikas saskaņošanu un jāveicina diskusijas starp kompetentajām iestādēm par regulas piemērošanu un izpildi, tādējādi sasniedzot sadarbības grupas izveides mērķus un saglabājot speciālās zināšanas Eiropas uzņēmējdarbības maku satvara īstenošanas vajadzībām.
- (47) Lai atbalstītu efektīvu ieviešanu un sadarbspēju, būtu jānosaka prasība visām publiskā sektora struktūrām nodrošināt iespēju izmantot Eiropas uzņēmējdarbības maku visās attiecīgajās administratīvajās procedūrās identifikācijas un autentifikācijas, dokumentu parakstīšanas vai apzīmogošanas, dokumentu iesniegšanas un paziņojumu nosūtīšanas vai saņemšanas nolūkā. Šajā sakarā publiskā sektora struktūrām līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] būtu jānodrošina, ka uzņēmēji var izmantot Eiropas uzņēmējdarbības makus un ka dokumentu vai paziņojumu saņemšanas vai paziņošanas gadījumā tie var piekļūt uzņēmējdarbības maku drošajam sakaru kanālam. Lai šajā sakarā nodrošinātu šīs regulas netraucētu un sadarbspējīgu piemērošanu, publiskā sektora struktūru rīcībā vajadzētu būt Eiropas uzņēmējdarbības makam ar mērķi saņemt dokumentus un paziņojumus vai nosūtīt tos. Publiskā sektora struktūru pienākumam pieņemt to, ka

(ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (OV L 333, 27.12.2022., 80.–152. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

uzņēmēji lieto Eiropas uzņēmējdarbības makus, nebūtu jāietekmē sistēmas, ko izmanto dokumentu vai datu apmaiņai vai iesniegšanai starp kompetentajām iestādēm.

- (48) Lai novērstu traucējumus pašreizējā mijiedarbībā starp uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām, jāparedz pārejas periods līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 36 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā]. Šajā laikposmā publiskā sektora struktūras drīkst izvēlēties nepiedāvāt Eiropas uzņēmējdarbības maku drošo sakaru kanālu un tā vietā atbalstīt jau ieviestos alternatīvos risinājumus, kas ļauj uzņēmējiem sazināties ar publiskā sektora struktūrām pirms Eiropas uzņēmējdarbības maku droša sakaru kanāla piedāvāšanas. Lai nodrošinātu pienācīgu drošības un sadarbības līmeni, visiem šajā periodā izmantotajiem alternatīvajiem risinājumiem būtu jāatbilst Regulā (ES) Nr. 910/2014 noteiktajām prasībām par kvalificētiem elektroniski reģistrētiem piegādes pakalpojumiem un jāpiedāvā vārteja uz Eiropas uzņēmējdarbības makiem. Vārtejai būtu jānodrošina, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotāji var piekļūt alternatīvajiem risinājumiem, kas izmantoti pārejas periodā. Pēc šā laikposma publiskā sektora struktūrām būtu jāatbalsta Eiropas uzņēmējdarbības maku drošais sakaru kanāls, lai nodrošinātu saskaņotus un efektīvus saziņas līdzekļus visā Savienībā Eiropas uzņēmumu labā.
- (49) Eiropas uzņēmējdarbības maki veicina pārrobežu digitālo sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu Sadarbības Eiropas akta (ES) 2024/903 izpratnē. Minētajā regulā prasītais novērtējums ir veikts, un no tā izrietošais ziņojums tiks publicēts Sadarbības Eiropas portālā.
- (50) Lai nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku ekosistēma joprojām atbilst uzņēmēju un publiskā sektora struktūru vajadzībām, jānovērtē tās īstenošana un ietekme, ņemot vērā šīs regulas mērķi. Novērtējumā jo īpaši būtu jāņem vērā juridiskās sadrumstalotības risks iekšējā tirgū attiecībā uz dokumentu un atribūtu apliecinājumu elektronisku iesniegšanu, kā arī tehnoloģiju attīstība un Eiropas uzņēmējdarbības maku un saistīto uzticamības pakalpojumu tirgus attīstība.
- (51) Lai novērstu dublēšanos un samazinātu administratīvo slogu, publiskā sektora struktūrām nebūtu jāpieprasa tās pašas informācijas vai dokumentu iesniegšana atkārtoti, izmantojot fiziskus vai alternatīvus digitālos līdzekļus, vai otrādi, ja šī informācija ir nosūtīta noteiktajā kārtībā, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības maku saskaņā ar šo regulu. Tādēļ dalībvalstīm nebūtu jāpieņem vai jāpatur spēkā papildu valsts prasības jautājumos, kuri ir šīs regulas darbības jomā, ja vien tas šajā regulā nav skaidri paredzēts, jo tas ietekmētu tās tiešu un vienveidīgu piemērošanu.
- (52) Lai nodrošinātu efektīvu piekļuvi Savienības procedūrām un tirgiem un atvieglotu dalību Eiropas uzņēmējdarbības maku satvarā tiem uzņēmējiem, kuri iedibināti ārpus Savienības, jāļauj attiecīgajiem Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem izsniegt Eiropas uzņēmējdarbības makus šādiem uzņēmējiem ar nosacījumu, ka to identitāti var pārbaudīt ar augstu noteiktības līmeni. Lai novērstu divkāršu reģistrāciju un aizsargātu iekšējā tirgus integritāti, šādiem uzņēmumiem nevajadzētu atļaut iegūt vairāk nekā vienu Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu kopumu un vienu unikālu identifikatoru. Dalībvalstīm būtu jāsadarbojas, lai mazinātu dubultas reģistrācijas risku un nodrošinātu reģistrācijas unikalitāti uzņēmējiem, kuri iedibināti ārpus Savienības.
- (53) Īstenošanas aktā par prasībām un procedūrām attiecībā uz unikālo identifikatoru būtu jāietver nosacījumi tā izsniegšanai trešo valstu uzņēmējiem. Jo īpaši tajā būtu jāparedz nosacījumi, kas veicina koordināciju starp Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzējiem, tādējādi nodrošinot, ka katram trešās valsts

uzņēmējam tiek piešķirts tikai viens unikāls identifikators Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datu vajadzībām. Pirms nodrošināt Eiropas uzņēmējdarbības maku uzņēmējam, kurš veic uzņēmējdarbību ārpus Savienības, attiecīgajam nodrošinātājam būtu jāapstiprina, ka ir izpildīti nosacījumi uzņēmēja identitātes pārbaudei. Tādējādi uzņēmēji no trešām valstīm varētu izmantot Eiropas uzņēmējdarbības makus, un vienlaikus saglabātos ekosistēmas drošība un uzticamība.

- (54) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus trešo valstu uzņēmējdarbības maku vai līdzīgu sistēmu un satvara atzīšanai un sadarbībai nolūkā atbalstīt un veicināt partnerības un sadarbību, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai paredzēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem šādas līdzīgas sistēmas vai satvars gūst labumu no šīs regulas noteikumiem. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (55) Regula (ES) Nr. 910/2014 fiziskām personām, piemēram, pilsoņiem un iedzīvotājiem, piedāvā drošus un ērtus līdzekļus sevis identificēšanai un piekļuvei tiešsaistes pakalpojumiem. Tajā noteikts, ka dalībvalstīm jānodrošina, ka Eiropas digitālās identitātes maki tiek nodrošināti juridiskām personām, neraugoties uz to, ka trūkst skaidrības par Eiropas digitālās identitātes maku konkrēto tehnisko īstenošanu attiecībā uz juridiskām personām. Šī neskaidrība par Eiropas digitālās identitātes maku mērķi un funkcionēšanu juridisko personu vajadzībām palielina juridisko un tehnisko sarežģītību dalībvalstīm. Tāpēc jāgroza Regulas (ES) Nr. 910/2014 5.a pants, lai nodrošinātu, ka Eiropas digitālās identitātes maku obligātā izsniegšana attiecas tikai uz fiziskām personām.
- (56) Ar šo regulu izveidotajam satvaram būtu jānodrošina droša Savienības mēroga digitālā infrastruktūra, un tāpēc tam vajadzētu būt galvenajam instrumentam šādiem nolūkiem. Lai pilnībā izmantotu Eiropas uzņēmējdarbības maka satvara sniegtās priekšrocības gan uzņēmējiem, gan publiskā sektora struktūrām, jāveicina, ka tas tiek izmantots kā noklusējuma rīks drošai digitālajai identifikācijai, autentifikācijai un elektronisko dokumentu un atribūtu apliecinājumu apmaiņai.
- (57) Lai nodrošinātu Savienības tiesību aktu saskaņotu un horizontālu piemērošanu visās nozarēs, samazinātu uzņēmēju administratīvās izmaksas un uzlabotu budžeta efektivitāti, Savienības tiesību akti par elektronisko identifikāciju, autentifikāciju vai elektronisko dokumentu, paziņojumu vai atribūtu apliecinājumu apmaiņu, jo īpaši gadījumos, kad ir noteiktas īpašas tehniskās prasības, sistēmas vai protokoli, būtu jāpiemēro tādā veidā, kas atbilst šai regulai. Attiecīgi visās turpmākajās leģislatīvajās vai neleģislatīvajās iniciatīvās šajās jomās būtu jāievēro princips “uzņēmējdarbības maks pēc noklusējuma” (*Business-Wallet by Default*), un šīs iniciatīvas būtu jāizstrādā un jāpilnveido tā, lai tās būtu balstītas uz Eiropas uzņēmējdarbības makiem un nodrošinātu to izmantošanu. Ja šāda saskaņošana nav iespējama, Komisijai, balstoties uz ietekmes novērtējumu, kas pievienots attiecīgajai iniciatīvai, būtu jāsniedz rakstisks pamatojums, kurā izklāstīti iemesli, kāpēc nav atļauts izmantot Eiropas uzņēmējdarbības makus. Komisijai būtu jāizvērtē un jāpārskata šī regula līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 3 gadus pēc pieņemšanas] un pēc tam reizi četros gados un jāziņo par to Eiropas Parlamentam un Padomei. Šī pārskatīšana ir būtiska, lai novērtētu, vai noteiktās pamatfunkcijas un tehniskās specifikācijas, jo īpaši tās, kas saistītas ar *QERDS* kā drošu sakaru kanālu, joprojām ir aktuālas jaunāko tehnoloģisko sasniegumu kontekstā. Turklāt Komisijai būtu jāizvērtē paziņošanas procedūras, kas paredzētas Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, kā arī dalībvalstu noteikto sodu noteikumu īstenošana un efektivitāte, lai novērtētu tirgus norises un atbilstības līmeņus.

- (58) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725⁽¹³⁾ 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas sniedza atzinumu [norādīt datumu],

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets

Šī regula paredz drošu digitālo identifikāciju un autentifikāciju, datu kopīgošanu un juridiski derīgu paziņojumu sniegšanu, samazina administratīvo slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas un atbalsta pārrobežu uzņēmējdarbību un konkurētspēju. Proti, tā:

- (1) nosaka satvaru Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošināšanai;
- (2) nosaka līdzvērtības principu, piešķirot darbībām un darījumiem, kas veikti, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības maku, tādu pašu juridisko spēku kā darbībām un darījumiem, kas likumīgi veikti personīgi, papīra formātā, vai arī izmantojot jebkādu citus līdzekļus vai procesus, kuri būtu uzskatāmi par atbilstīgiem piemērojamajām juridiskajām, administratīvajām vai procesuālajām prasībām;
- (3) paredz noteikumus par Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu izsniegšanu uzņēmēju un publiskā sektora struktūru identificēšanai;
- (4) paredz Eiropas digitālā direktorija izveidi;
- (5) nosaka Eiropas vienoto identifikācijas numuru (EVIN), kas izveidots un reglamentēts ar Direktīvu (ES) 2017/1132, par unikālo identifikatoru Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem, un paredz līdzīgu unikālu identifikatoru Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem, kuriem nav pieejams Eiropas vienotais identifikācijas numurs;
- (6) nosaka paziņošanas mehānismu, saskaņā ar kuru izveido Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājus;
- (7) nosaka publiskā sektora struktūru pienākumus attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības makiem;
- (8) nodrošina satvaru Savienības subjektu uzraudzībai, ja šādas publiskā sektora struktūras nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības makus;
- (9) nodrošina satvaru tādu trešo valstu sistēmu atzīšanai, kuras līdzinās Eiropas uzņēmējdarbības makiem, un Eiropas uzņēmējdarbības maku izsniegšanai trešo valstu uzņēmējiem.

2. pants

Darbības joma

1. Šī regula attiecas uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošināšanu un pieņemšanu un Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu izsniegšanu un

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

pieņemšanu, kā arī uz Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošanu, ko veic uzņēmēji un publiskā sektora struktūras.

2. Šī regula neskar esošās sistēmas un procedūras, kas paredzētas Savienības tiesību aktos, kuri reglamentē dokumentu un datu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:

- (1) “Eiropas uzņēmējdarbības maks” ir digitāls risinājums, kas ļauj Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem droši glabāt, pārvaldīt un uzrādīt Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus uzņēmējdarbības maku atkarīgajām pusēm un citām vienībām, kuras izmanto Eiropas uzņēmējdarbības makus un Eiropas digitālās identitātes makus šādiem mērķiem:
 - (a) autentificēt un iesniegt verificētus pierādījumus, ko pieprasa atkarīgā puse;
 - (b) piekļūt atribūtu elektroniskajiem apliecinājumiem, elektroniskajiem parakstiem, elektroniskajiem zīmogiem, elektroniski reģistrētiem piegādes pakalpojumiem un elektroniskajiem laika zīmogiem un izmantot tos;
 - (c) nodrošināt pilnvarojumu izveidi, pārvaldību un deleģēšanu pilnvarotajiem pārstāvjiem;un tādiem, kas var atbalstīt papildu funkcijas saskaņā ar šo regulu.
- (2) “Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas dati” ir datu kopums, kas ļauj noteikt Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identitāti un ko izsniedz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzējs;
- (3) “Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzējs” ir kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs vai publiskā sektora struktūra, vai Komisija, kas izsniedz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus;
- (4) “uzņēmējs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai šādu personu grupa, tostarp uzņēmumu pagaidu apvienības, kas darbojas komerciālā vai profesionālā statusā ar to komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju saistītos nolūkos;
- (5) “publiskā sektora struktūra” ir Savienības subjekts, valsts, reģionāla vai pašvaldības iestāde, publisko tiesību subjekts vai apvienība, ko veido viena vai vairākas šādas struktūras vai iestādes, vai privāts subjekts, ko pilnvarojis vismaz viens no minētajiem subjektiem, iestādēm vai apvienībām, lai sniegtu sabiedriskos pakalpojumus, darbojoties saskaņā ar attiecīgu pilnvarojumu;
- (6) “Savienības subjekts” ir Savienības institūcija, iestāde, birojs vai aģentūra, kas izveidota ar vai saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību, Līgumu par Eiropas Savienības darbību vai Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu;

- (7) “Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieks” ir uzņēmējs vai publiskā sektora struktūra, kam pieder Eiropas uzņēmējdarbības maks vai kam ir tiesības to izmantot;
- (8) “uzticamības pakalpojums” ir uzticamības pakalpojums, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 16. punktā;
- (9) “atribūts” ir jebkurš atribūts, kā definēts Regulas (ES) 910/2014 3. panta 43. punktā;
- (10) “atribūtu elektroniskie apliecinājumi” ir atribūtu elektroniskie apliecinājumi, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 44. punktā;
- (11) “kvalificēts atribūtu apliecinājums” ir kvalificēts atribūtu apliecinājums, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 45. punktā;
- (12) “Eiropas digitālās identitātes maks” ir Eiropas digitālās identitātes maks, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 42. punktā;
- (13) “elektroniskais paraksts” ir elektroniskais paraksts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 10. punktā;
- (14) “kvalificēts elektroniskais paraksts” ir kvalificēts elektroniskais paraksts, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 12. punktā;
- (15) “elektroniskais zīmogs” ir elektroniskais zīmogs, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 25. punktā;
- (16) “kvalificēts elektroniskais zīmogs” ir kvalificēts elektroniskais zīmogs, kā definēts Regulas (ES) 910/2014 3. panta 27. punktā;
- (17) “kvalificēts elektroniskais laika zīmogs” ir kvalificēts elektroniskais zīmogs, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 34. punktā;
- (18) “pilnvarotais pārstāvis” ir fiziska vai juridiska persona, kas rīkojas Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka vārdā, izpildot un veicot attiecīgā Eiropas uzņēmējdarbības maka funkcijas, pamatojoties uz Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka piešķirtu atļauju;
- (19) “pilnvarojums” ir atļauja, ko Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieks piešķir pilnvarotajam pārstāvim un kas ļauj šādam pārstāvim rīkoties īpašnieka vārdā, pildot un veicot attiecīgā Eiropas uzņēmējdarbības maka funkcijas;
- (20) “elektronisks dokuments” ir elektronisks dokuments, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 35. punktā;
- (21) “kvalificēts elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums” ir kvalificēts elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 37. punktā;
- (22) “lietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, vai fiziska persona, kas pārstāv citu fizisku vai juridisku personu, kura izmanto Eiropas uzņēmējdarbības maksus vai Eiropas uzņēmējdarbības maku elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kas nodrošināti saskaņā ar šo regulu;
- (23) “Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgā puse” ir fiziska persona, uzņēmējs vai publiskā sektora struktūra, kas paļaujas uz Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošanu;

- (24) “maka vienības apliecinājums” ir datu objekts, kurā aprakstīti Eiropas uzņēmējdarbības maka vienības komponenti vai kas ļauj autentificēt un validēt šādus komponentus;
- (25) “Eiropas uzņēmējdarbības maka vienība” ir unikāla Eiropas uzņēmējdarbības maka risinājuma konfigurācija, kas ietver Eiropas uzņēmējdarbības maka priekšgalsistēmu un Eiropas uzņēmējdarbības maka aizmugursistēmu, maka drošas kriptogrāfijas lietojumprogrammas un maka drošas kriptogrāfijas ierīces, ko pakalpojuma sniedzējs nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības maka satvarā konkrētam Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašniekam;
- (26) “Eiropas uzņēmējdarbības maka risinājums” ir programmatūras, aparatūras, pakalpojumu, iestatījumu un konfigurāciju kombinācija, ieskaitot Eiropas uzņēmējdarbības maka priekšgalsistēmu un aizmugursistēmu, vienu vai vairākas maka drošas kriptogrāfijas lietojumprogrammas un vienu vai vairākas maka drošas kriptogrāfijas ierīces;
- (27) “kritiski svarīgi aktīvi” ir aktīvi, kuri ietilpst Eiropas uzņēmējdarbības maka vienībā vai ir saistīti ar to un ir tik ārkārtīgi svarīgi, ka to pieejamības, konfidencialitātes vai integritātes apdraudējums ļoti nopietni un graužoši ietekmētu iespēju paļauties uz Eiropas uzņēmējdarbības maka vienības izmantošanu;
- (28) “maka drošas kriptogrāfijas lietojumprogramma” ir lietojumprogramma, kura sasaistē ar kriptogrāfiskām un nekriptogrāfiskām funkcijām, ko nodrošina maka drošas kriptogrāfijas ierīce, un, izmantojot šīs funkcijas, pārvalda kritiskus svarīgus aktīvus;
- (29) “maka drošas kriptogrāfijas ierīce” ir pret manipulācijām noturīga ierīce, kas nodrošina vidi, kura ir sasaistīta ar maka drošas kriptogrāfijas lietojumprogrammu vai kuru šāda lietojumprogramma izmanto, lai aizsargātu kritiski svarīgus aktīvus un nodrošinātu kriptogrāfijas funkcijas kritiski svarīgu darbību drošai izpildei;
- (30) “uzticamības pakalpojumu sniedzējs” ir uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 19. punktā;
- (31) “kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs” ir uzticamības pakalpojumu sniedzējs, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 20. punktā;
- (32) “atribūtu elektroniskais apliecinājums, ko izdevusi par autentisku avotu atbildīga publiskā sektora iestāde vai kas izdots tās vārdā” ir atribūtu elektronisks apliecinājums, ko izdevusi par autentisku avotu atbildīga publiskā sektora struktūra vai kas izdots tās vārdā, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 46. punktā;
- (33) “autentisks avots” ir autentisks avots, kā definēts Regulas (ES) Nr. 910/2014 3. panta 47. punktā;
- (34) “apliecināšanas shēma” ir noteikumu kopums, ko piemēro vienam vai vairākiem atribūtu elektroniskā apliecinājuma veidiem;
- (35) “shēmu katalogs” ir digitāls repozitorijs, kurā uzskaitītas saskaņā ar šo regulu reģistrētas atribūtu apliecināšanas shēmas un kuru uztur un tiešsaistē publicē Komisija;

- (36) “Eiropas vienotais identifikācijas numurs” ir Eiropas vienotais identifikācijas numurs, kas minēts Direktīvā (ES) 2017/1132;
- (37) “valsts reģistrs” ir oficiāla datubāze vai sistēma, ko izveidojusi un uztur valsts valdība vai tās izraudzītā iestāde vai kas tiek izveidota un uzturēta valsts valdības vai tās izraudzītās iestādes vārdā un kurā reģistrē, glabā un pārvalda informāciju, kas attiecas uz juridiskām personām, tostarp, bet ne tikai sabiedrībām, partnerībām, fondiem, apvienībām, kā arī uzņēmumiem, kas būtībā ir fiziskas personas, piemēram, individuālajiem komersantiem un pašnodarbinātajiem, vai citām reģistrējamām personām vai organizācijām;
- (38) “*API*” jeb “lietojumprogrammas saskarne” ir definīciju un protokolu kopums lietojumprogrammatūras izveidei un integrēšanai datu koplietošanas nolūkā;
- (39) “iesniegšana” vai “iesniegt” nozīmē strukturētu vai nestructurētu datu, datņu, veidlapu vai ierakstu nosūtīšanu starp publiskā sektora struktūru un uzņēmēju vai starp uzņēmējiem, vai arī starp publiskā sektora struktūrām, ja šāda nosūtīšana ir nepieciešama, pieprasīta vai atļauta saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem un ir paredzēta, lai atbalstītu juridiska, administratīva vai procesuāla mērķa izpildi;
- (40) “paziņojums” ir jebkāda informācijas, lēmumu, pieprasījumu vai apstiprinājumu nosūtīšana starp publiskā sektora struktūru un uzņēmēju vai starp uzņēmējiem, vai starp publiskā sektora struktūrām, kas ir nepieciešama, pieprasīta vai atļauta saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem un kas ir paredzēta, lai radītu juridiskas sekas vai informētu saņēmēju par tiesībām, pienākumiem vai procedūras norisēm;
- (41) “administratīvā procedūra” ir Savienības vai valsts tiesību aktos noteiktu darbību secība, kas uzņēmējiem vai publiskā sektora struktūrām jāveic, lai izpildītu pienākumus, sniegtu informāciju vai saņemtu lēmumu, atļauju vai gūtu labumu no publiskā sektora struktūras, pildot administratīvās funkcijas;
- (42) “Eiropas uzņēmējdarbības maka priekšgalsistēma” ir lietotāja saskarnes komponents neatkarīgi no platformas vai formas faktora, kas mijiedarbojas ar lietotājiem, kuri rīkojas īpašnieka vārdā, un ir daļa no Eiropas uzņēmējdarbības maka vienības;
- (43) “Eiropas uzņēmējdarbības maka aizmugursistēma” ir servera puses komponenti, tostarp programmatūra, pakalpojumi un infrastruktūra, kas nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības maka priekšgalsistēmai nepieciešamo funkcionalitāti un atbalstu un ir daļa no Eiropas uzņēmējdarbības maka vienības.

II nodaļa. Eiropas uzņēmējdarbības maki

4. pants

Līdzvērtības princips

Ja Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieks izmanto kādu no 5. panta 1. punktā minētajām Eiropas uzņēmējdarbības maka pamatfunkcijām, no tās izrietošajai darbībai ir tādas pašas juridiskās sekas kā tad, ja darbība būtu likumīgi veikta personīgi, papīra formātā, vai arī izmantojot jebkādus citus līdzekļus vai procesus, kuri būtu uzskatāmi par atbilstīgiem piemērojamajām juridiskajām, administratīvajām vai procesuālajām prasībām.

Ja pašnodarbināta persona vai individuālais komersants izmanto kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu 5. panta 3. punktā izklāstītajos apstākļos, izrietošajai darbībai ir tādas pašas juridiskās sekas kā tad, ja darbība būtu likumīgi veikta personīgi, papīra formātā, vai arī izmantojot jebkādus citus līdzekļus vai procesus, kuri būtu uzskatāmi par atbilstīgiem piemērojamajām juridiskajām, administratīvajām vai procesuālajām prasībām.

5. pants

Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijas

1. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji garantē, ka to nodrošinātie Eiropas uzņēmējdarbības maki ļauj Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem izmantot šādas pamatfunkcijas:
 - (a) droši izsniegt, pieprasīt, iegūt, atlasīt, apvienot, glabāt, dzēst, kopīgot un uzrādīt atribūtu elektroniskos apliecinājumus;
 - (b) selektīvi izpaust Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskajos apliecinājumos ietvertos atribūtus a) apakšpunktā uzskaitīto funkciju kontekstā;
 - (c) drošā veidā pieprasīt un kopīgot Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus starp Eiropas uzņēmējdarbības makiem un Eiropas digitālās identitātes makiem un ar Eiropas uzņēmējdarbības maku atkarīgajām pusēm;
 - (d) parakstīt ar kvalificētiem elektroniskiem parakstiem vai apzīmogot ar kvalificētiem elektroniskiem zīmogiem pēc nepieciešamības;
 - (e) elektroniskā veidā piesaistīt datus konkrētam laikam, izmantojot kvalificētus elektroniskos laika zīmogus;
 - (f) izsniegt atribūtu elektroniskos apliecinājumus attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības makiem un Eiropas digitālās identitātes makiem;
 - (g) izsniegt atribūtu elektroniskos apliecinājumus ar īpašnieka Eiropas uzņēmējdarbības maku starpniecību, ļaujot izsniegto apliecinājumu sasaistīt ar citiem attiecīgiem apliecinājumiem, kas veido daļu no ķēdes;
 - (h) ļaut izmantot kvalificētus un nekvalificētus atribūtu elektroniskos apliecinājumus, lai Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki un to pilnvarotie pārstāvji varētu autentificēties;
 - (i) pārsūtīt un saņemt elektroniskus dokumentus un datus, izmantojot kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu, kas var atbalstīt konfidencialitāti un integritāti;
 - (j) atļaut vairākiem lietotājiem piekļūt īpašnieka Eiropas uzņēmējdarbības makam un izmantot to, un Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekam — pārvaldīt un atsaukt šādas atļaujas;
 - (k) pilnvarot Eiropas uzņēmējdarbības maku atkarīgās puses pieprasīt atribūtu elektroniskos apliecinājumus, kas izdoti Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekam, un pilnvarot Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku pārvaldīt un atsaukt šādas atļaujas;
 - (l) eksportēt savus datus, tostarp izsniegtos Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus, atribūtu elektroniskos apliecinājumus, saziņas

žurnālus un mijiedarbības ierakstus strukturētā, plaši izmantotā un mašīnlasāmā formātā, pēc īpašnieka pieprasījuma vai Eiropas uzņēmējdarbības maka nodrošinātāja pakalpojuma izbeigšanas vai paziņojuma atsaukšanas gadījumā;

- (m) piekļūt visu darījumu žurnālam;
 - (n) piekļūt kopējam infopanelim, lai nodrošinātu pieeju paziņojumiem, ar kuriem apmainās, izmantojot i) punktā minēto kvalificēto elektroniski reģistrēto piegādes pakalpojumu, un glabātu un verificētu tos.
2. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji var piedāvāt papildu funkcijas, kas nav uzskaitītas 1. punktā, ar nosacījumu, ka šādas funkcijas nekavē un neapdraud to nodrošināto Eiropas uzņēmējdarbības maku minimālo pamatfunkciju konfidencialitāti, pieejamību vai integritāti, kā arī to uzticamību un sadarbību.
 3. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji garantē, ka 1. punkta i) apakšpunktā minētais kvalificētais elektroniski reģistrētais piegādes pakalpojums tiek sniegts kā atsevišķs pakalpojums Eiropas digitālās identitātes maku lietotājiem.
 4. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji ievieš 1. punktā minētās funkcijas saskaņā ar pielikumā izklāstītajām prasībām.
 5. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido atsauces standartu sarakstu un vajadzības gadījumā nosaka specifikācijas un procedūras šā panta 1. punktā minētajām Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijām. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.

6. pants

Eiropas uzņēmējdarbības maku tehniskie parametri

1. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji garantē, ka to nodrošinātie Eiropas uzņēmējdarbības maki atbalsta kopīgus protokolus un saskarnes, lai veiktu šādas darbības:
 - (a) izsniegtu Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datus, kvalificētus un nekvalificētus atribūtu elektroniskos apliecinājumus vai kvalificētus un nekvalificētus sertifikātus Eiropas uzņēmējdarbības makiem;
 - (b) nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgās puses var pieprasīt un validēt Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus;
 - (c) kopīgotu Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieku identifikācijas datus, atribūtu elektronisko apliecinājumu un selektīvi izpaustus datus ar Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgajām pusēm un uzrādītu šos datus tām;
 - (d) nodrošinātu automātisku mijiedarbību ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem bez manuālas iejaukšanās vai tiešas lietotāja darbības;
 - (e) droši pievienotu Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieku attālināti ar pilnvarotā pārstāvja starpniecību, izmantojot minētā pilnvarotā pārstāvja elektroniskās identifikācijas līdzekļus, kas atbilst Regulas (ES) Nr. 910/2014 prasībām attiecībā uz uzticamības līmeņiem “būtisks” vai “augsts”;
 - (f) nodrošinātu mijiedarbību starp Eiropas uzņēmējdarbības makiem un starp Eiropas uzņēmējdarbības makiem un Eiropas digitālās identitātes makiem, lai

drošā veidā saņemtu, apstiprinātu un kopīgotu Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus;

- (g) autentificētu Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgās puses, ieviešot autentifikācijas mehānismus, gadījumos, kad šāda autentifikācija ir nepieciešama;
- (h) attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgajām pusēm pārbaudītu Eiropas uzņēmējdarbības maku autentiskumu un derīgumu gadījumos, kad šāda autentiskuma un derīguma pārbaude ir nepieciešama;
- (i) sniegtu 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā minēto kvalificēto elektroniski reģistrēto piegādes pakalpojumu, tostarp nodrošinot saskarni ar Eiropas digitālo direktoriju, kas izveidots saskaņā ar 10. pantu;
- (j) piešķirtu katram Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašniekam vismaz vienu unikālu digitālo adresi 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā minētā kvalificētā elektroniski reģistrētā piegādes pakalpojuma un 10. pantā minētā Eiropas digitālā direktorija vajadzībām;
- (k) visām Eiropas uzņēmējdarbības maka vienībām sniegtu maka vienības apliecinājumus, kas satur publiskās atslēgas un attiecīgās privātās atslēgas, kuras aizsargātas ar maka drošas kriptogrāfijas ierīci;
- (l) pārvaldītu kritiski svarīgus aktīvus, izmantotu vismaz vienu maka drošas kriptogrāfijas lietojumprogrammu un maka drošas kriptogrāfijas ierīci un gadījumos, kad kritiski svarīgi aktīvi ir saistīti ar elektroniskās identifikācijas veikšanu uzticamības līmenī “būtisks”, nodrošinātu, ka šādi kriptogrāfijas operatori vai citas darbības, ar kurām apstrādā kritiski svarīgus aktīvus, tiek veiktas saskaņā ar prasībām par elektroniskās identifikācijas līdzekļu īpašībām un izstrādi uzticamības līmenī “būtisks”, kā noteikts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/1502.

2. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji arī:

- (a) nodrošina, ka Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas dati ir digitāli saistīti ar īpašnieka Eiropas uzņēmējdarbības maku;
- (b) nodrošina, ka 5. panta 1. punkta j) apakšpunktā minētās funkcionalitātes nolūkā:
 - lomu un atribūtu savstarpējā kartēšana ir pārbaudāma, revidējama, atsaucama un izsekojama līdz to likumīgajiem izdevējiem;
 - lomu konflikti, pārmērīga deleģēšana vai tādu atļauju izmantošana, kuru termiņš ir beidzies, tiek automātiski konstatēta un novērsta reāllaikā;
 - atļauju piešķiršanas loģikas apsvērumi ir sadarbībspējīgi visās dalībvalstīs;
- (c) garantē integrēto drošību;
- (d) nodrošina validācijas mehānismus, lai garantētu, ka var pārbaudīt Eiropas uzņēmējdarbības maku autentiskumu un derīgumu;
- (e) nodrošina mehānismu, kas ļauj Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem vienkārši pieprasīt tehnisko atbalstu un ziņot par tehniskām problēmām vai jebkuriem citiem incidentiem, kas negatīvi ietekmē Eiropas uzņēmējdarbības maku izmantošanu;

- (f) nodrošina, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku derīgumu var atsaukt šādos apstākļos:
- pēc Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka nepārprotama pieprasījuma;
 - gadījumos, kad tikusi apdraudēta Eiropas uzņēmējdarbības maku drošība;
 - pēc Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka darbības pilnīgas vai pagaidu pārtraukšanas;
 - ja Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs nav iekļauts 12. panta 5. punktā minētajā sarakstā;
- (g) bez nepamatotas kavēšanās paziņo Komisijai par:
- mehānismu, kas ļauj validēt Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus;
 - mehānismu, saskaņā ar kuru validēt Eiropas uzņēmējdarbības maku autentiskumu un derīgumu.
3. Komisija publisko saskaņā ar šā panta 2. punkta g) apakšpunktu paziņoto informāciju, izmantojot drošu kanālu, elektroniski parakstītā vai apzīmogatā formā, kas ir piemērota automatizētai apstrādei.
4. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji ievieš 1. un 2. punktā paredzētos tehniskos elementus saskaņā ar pielikumā izklāstītajām prasībām.
5. Komisija ar īstenošanas aktiem izveido atsaucē standarta sarakstu un vajadzības gadījumā nosaka specifiskājas un procedūras attiecībā uz šā panta 1., 2. un 3. punktā paredzētajām Eiropas uzņēmējdarbības maku tehniskajām īpašībām. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.

7. pants

Prasības un pienākumi Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem

1. Eiropas uzņēmējdarbības makus nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji, kas ir iekļauti saskaņā ar 12. panta 5. punktu izveidotajā sarakstā.
2. Ņemot vērā Eiropas uzņēmējdarbības maku lomu Savienības digitālajā infrastruktūrā, Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem jābūt iedibinātiem Savienībā, to galvenajai uzņēmējdarbības vietai jāatrodas un pamata darbībām jānotiek Savienībā, un tie nedrīkst radīt apdraudējumu Savienības drošībai. Jo īpaši tie nedrīkst būt trešās valsts vai trešās valsts subjekta kontrolē.
3. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem jāievēro Regulas (ES) Nr. 910/2014 19.a pantā noteiktās prasības. Minētais pienākums neattiecas uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, kas ir kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji.
4. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem jāievēro prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2555, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā.
5. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem jāievēro piemērojamās kiberdrošības prasības, kas noteiktas Savienības un valstu tiesību aktos, tostarp tās, kas attiecas uz augsta riska piegādātāju identificēšanu. Nodrošinātāji arī garantē, ka to

programmatūras un drošības risinājumu piegādātāji atbilst šīm prasībām un attiecīgajiem drošības standartiem un prasībām.

6. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji:

- (a) īsteno atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai garantētu to nodrošināto Eiropas uzņēmējdarbības maku konfidencialitāti, integritāti, autentiskumu, pieejamību un sadarbību ar citiem Eiropas uzņēmējdarbības makiem un Eiropas digitālās identitātes makiem;
- (b) nodrošina, ka Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieki lietotājdraudzīgā, kodolīgā un pieejamā veidā tiek skaidri informēti par Eiropas uzņēmējdarbības maka izmantošanas noteikumiem, tostarp par pamatfunkciju un papildu funkciju tvērumu un ierobežojumiem, kiberdrošības standartiem un Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku tiesībām attiecībā uz datu pārnesamību, tiesisko aizsardzību un pakalpojuma izbeigšanu;
- (c) nodrošina, ka Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieku pilnvarotie pārstāvji lietotājdraudzīgā, kodolīgā un pieejamā veidā tiek skaidri informēti par viņu tiesībām un pienākumiem attiecībā uz viņu Eiropas uzņēmējdarbības maka vienību, jo īpaši par tiesībām pieprasīt sava maka vienības apliecinājuma atsaukšanu, izmantojot pielikuma 1. punktā paredzēto autentifikācijas mehānismu;
- (d) sadarbojas ar 13. panta 1. punktā minētajām kompetentajām uzraudzības iestādēm vai ar Komisiju 13. panta 10. punktā un 14. panta 1. punktā minētajos gadījumos un bez nepamatotas kavēšanās atbild uz visiem pieprasījumiem pēc informācijas vai dokumentācijas, kas nepieciešama, lai pārbaudītu atbilstību šai regulai;
- (e) paziņo attiecīgajām valsts uzraudzības iestādēm vai 14. panta 1. punktā minētajos gadījumos Komisijai par jebkādam būtiskām izmaiņām to pakalpojumos vai vispārējā struktūrā, kas var ietekmēt pakalpojumu sniedzēja atbilstību šai regulai;
- (f) informē Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekus par Eiropas uzņēmējdarbības maku pakalpojumu sniedzēju darbības apturēšanu, atsaukšanu vai brīvprātīgu izbeigšanu un par Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāja svīturošanu no saraksta, kas izveidots saskaņā ar 12. panta 5. punktu, un nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka datu nodošanu vai dzēšanu saskaņā ar Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem sniegtajiem norādījumiem, tostarp saskaņā ar Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datiem;
- (g) nodrošina, ka informācija par Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem saskaņā ar 10. panta 2. punktu tiek paziņota Komisijai un ka Komisijai sākotnēji iesniegtā informācija tiek atjaunināta un apstiprināta, izmantojot pakalpojumus, ko sniedz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzēji, kuri izsniedz 8. panta 5. punkta b) apakšpunktā minētos unikālos identifikatorus.

Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas dati

1. Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu sniedzēji izsniedz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datus Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku turētājiem Eiropas uzņēmējdarbības makiem. Ja Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki ir Savienības subjekti, Komisija izsniedz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datus minēto Savienības struktūru turētājiem Eiropas uzņēmējdarbības makiem.
2. Dalībvalstis paziņo Komisijai par attiecīgajiem autentiskajiem avotiem, lai verificētu atribūtus, kas nepieciešami Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu izsniegšanai. Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar šo punktu, Komisija savā tīmekļvietnē mašīnlasāmā formātā dara pieejamu sarakstu ar paziņotajiem attiecīgajiem autentiskajiem avotiem.
3. Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datus izsniedz formātā, kas atbilst vienam no standartiem, kuri uzskaitīti Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2024/2979 II pielikumā, un kā:
 - (a) kvalificētus atribūtu elektroniskos apliecinājumus, ja tos sniedz kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji;
 - (b) atribūtu elektroniskos apliecinājumus, kurus izdevusi par autentisku avotu atbildīgā publiskā sektora iestāde vai kuri izdoti tās vārdā, ja tos izdod publiskā sektora struktūra ar attiecīgu atbildību;
 - (c) atribūtu elektroniskos apliecinājumus, ja tos sniedz Komisija.
4. Komisijas izsniegtajiem Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datiem ir tāds pats juridiskais spēks kā kvalificētiem atribūtu elektroniskajiem apliecinājumiem un atribūtu apliecinājumiem, ko izdevusi par autentisku avotu atbildīga publiskā sektora iestāde vai kas izdoti tās vārdā.
5. Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas dati ietver vismaz šādus atribūtus:
 - (a) uzņēmēja struktūras vai publiskā sektora struktūras oficiālais nosaukums, kas iekļauts attiecīgajā reģistrā vai oficiālajā uzskaitē;
 - (b) attiecīgais unikālais identifikators, kas piešķirts saskaņā ar 9. pantu.
6. Komisija izveido un uztur Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu apliecināšanas shēmu. Minēto shēmu iekļauj atribūtu apliecināšanas shēmu katalogā, kas minēts Īstenošanas regulas (ES) 2025/1569 8. pantā.
7. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt prasības attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datiem, kas izsniegti saskaņā ar šo pantu, tostarp procedūras, saskaņā ar kurām dalībvalstis paziņo Komisijai par attiecīgajiem autentiskajiem avotiem. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.

9. pants

Unikālie identifikatori

1. Ja uzņēmējam ir piešķirts Eiropas vienotais identifikācijas numurs, attiecīgo identifikatoru izmanto kā unikālo identifikatoru, kas minēts šīs regulas 8. panta 4. punkta b) apakšpunktā.
2. Ja uzņēmējam vai publiskā sektora struktūrai nav piešķirts Eiropas vienotais identifikācijas numurs, tiek izveidots unikāls identifikators saskaņā ar 4. punktā minēto īstenošanas aktu.
3. Ja publiskā sektora struktūra ir Savienības subjekts, Komisija attiecīgajam Savienības subjektam izveido un piešķir unikālu identifikatoru saskaņā ar šā panta 4. punktu.
4. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka specifikācijas, prasības un procedūras saistībā ar šā panta 2. punktā minēto unikālo identifikatoru, tostarp pasākumus, lai nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem netiek piešķirts vairāk kā viens unikālais identifikators. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.

10. pants

Eiropas digitālais direktorijs

1. Komisija izveido, pārvalda un uztur Eiropas digitālo direktoriju, kas darbojas kā uzticams informācijas avots Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem un kas tiek noformēts kā tīmekļa lietojumprogramma ar šādām divām saskarnēm:
 - (a) mašīnlasāma saskarne, kas pieejama, izmantojot lietojumprogrammas saskarni (*API*) automatizētai sistēmu saziņai;
 - (b) droša tīmekļa platforma, kas nodrošina piekļuvi autentificētiem un pilnvarotiem lietotājiem, un sistēmas tiešsaistes portāls Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotājiem.
2. Lai uzturētu Eiropas digitālo direktoriju, nodrošinot Eiropas uzņēmējdarbības makus, attiecīgie nodrošinātāji sniedz Komisijai informāciju tajās kategorijās, kas noteiktas 6. punktā minētajā īstenošanas aktā.
3. Komisija nodrošina, ka attiecīgā informācija tiek iekļauta Eiropas digitālajā direktoriņā.
4. Komisija nodrošina piekļuvi Eiropas digitālajam direktoriņam tikai Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem un viņu pilnvarotajiem pārstāvjiem, un Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem.
5. Par visiem grozījumiem vai atsaukumiem attiecībā uz 2. punktā minēto informāciju Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Eiropas digitālā direktoriņa uzturēšanas nolūkā bez nepamatotas kavēšanās un jebkurā gadījumā vienas darbdienu laikā tieši paziņo Komisijai.
6. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka standartus un tehniskās specifikācijas unikālajām digitālajām adresēm un tās informācijas kategorijām, kas jāpaziņo Komisijai Eiropas digitālā direktoriņa vajadzībām. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.

11. pants

Eiropas uzņēmējdarbības maksu nodrošinātāju paziņošana

1. Subjekti, kas plāno nodrošināt Eiropas uzņēmējdarbības maksus, paziņo par šo nodomu kompetentajai uzraudzības iestādei, pievienojot arī 2. punktā uzskaitīto informāciju.
2. Šā panta 1. punktā minētajos paziņojumos ietver šādu informāciju:
 - (a) subjekta juridiskais nosaukums, visi izmantotie komercnosaukumi, tīmekļvietnes URL, e-pasta adrese saziņai, tālruņa numurs un fiziskā adrese;
 - (b) valsts reģistra piešķirtais reģistrācijas numurs subjektam, ja tāds ir pieejams;
 - (c) apraksts par to, kā Eiropas uzņēmējdarbības maki, ko subjekts plāno nodrošināt, piedāvā 5. panta 1. punktā izklāstītās pamatfunkcijas;
 - (d) aprakstu par visām papildu funkcijām, ko atbalsta Eiropas uzņēmējdarbības maki, kurus subjekts plāno nodrošināt;
 - (e) deklarācija par atbilstību šīs regulas prasībām.
3. Uz kvalificētiem uzticamības pakalpojumu sniedzējiem neattiecas 4.–6. punktā aprakstītā pārskatīšanas un verifikācijas procedūra. Pēc 2. punktā minētās informācijas iesniegšanas kompetentā uzraudzības iestāde divu darbdienu laikā informē Komisiju ar mērķi iekļaut attiecīgo pakalpojumu sniedzēju 12. panta 5. punktā minētajā sarakstā, un tā drīkst nekavējoties piedāvāt Eiropas uzņēmējdarbības maksus.
4. Pēc paziņojuma saņemšanas uzraudzības iestādei ir atvēlētas 30 dienas iesniegtās informācijas pārskatīšanai.

Ja minētās pārskatīšanas rezultātā uzraudzības iestāde secina, ka informācija ir pilnīga un 2. punkta c) apakšpunktā sniegtais apraksts šķietami atbilst 5. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, tā divu darbdienu laikā informē Komisiju ar mērķi iekļaut attiecīgo pakalpojumu sniedzēju 12. panta 5. punktā minētajā sarakstā.
5. Ja minētās pārskatīšanas rezultātā uzraudzības iestāde secina, ka informācija nav pilnīga vai ka 2. punkta c) apakšpunktā minētais apraksts šķietami neatbilst 5. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, tā pieprasa paziņojošajam subjektam papildu informāciju vai paskaidrojumus un nosaka pieņemamu termiņu atbildes sniegšanai, kas nepārsniedz 15 kalendārās dienas. Ja attiecīgā informācija vai paskaidrojumi ļauj uzraudzības iestādei secināt, ka informācija ir pilnīga un 2. punkta c) apakšpunktā minētais apraksts šķietami atbilst 5. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, tā divu darbdienu laikā informē Komisiju ar mērķi iekļaut attiecīgo pakalpojumu sniedzēju 12. panta 5. punktā minētajā sarakstā. Ja tā nav vai netiek saņemta atbilde, uzraudzības iestāde informē paziņojošo subjektu, ka tas netiks pievienots 12. panta 5. punktā minētajam sarakstam.
6. Ja uzraudzības iestāde 30 kalendāro dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas nav sniegusi paziņojošajam subjektam pamatotu atbildi par 4. punktā minētās pārskatīšanas rezultātiem, informāciju uzskata par pilnīgu un 2. punkta c) apakšpunktā minēto aprakstu uzskata par tādu, kas atbilst 5. panta 1. punktā noteiktajām prasībām, un uzraudzības iestāde divu darbdienu laikā informē Komisiju par attiecīgā pakalpojumu sniedzēja iekļaušanu 12. panta 5. punktā minētajā sarakstā.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka paziņojošajiem subjektiem ir tiesības izmantot efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli pret uzraudzības iestādes lēmumu, neskarot nekādus citus administratīvus vai ārpustiesas tiesiskās aizsardzības līdzekļus, gadījumos, kad uzraudzības iestāde atsakās iekļaut tos Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju sarakstā vai nepieņem lēmumu saprātīgā termiņā.

12. pants

Paziņoto Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju saraksts

1. Uzraudzības iestādes informē Komisiju par visām izmaiņām informācijā, kas sniegta saskaņā ar 11. pantu, 24 stundu laikā pēc tam, kad tās uzzinājušas par šīm izmaiņām.
2. Uzraudzības iestāžu sniegtā informācija, kas minēta 11. pantā un 12. panta 1. punktā, ietver šādu informāciju:
 - (a) iesniegšanas mērķis, kas var būt kāds no šiem:
 - tāda paziņota Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāja reģistrācija, kurš iepriekš nebija iekļauts 5. punktā minētajā sarakstā;
 - izmaiņas iepriekš iesniegtajā informācijā par Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, kuri pašlaik ir iekļauti 5. punktā minētajā sarakstā;
 - pieprasījums svītrot Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju no 5. punktā minētā saraksta;
 - (b) Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāja nosaukums un attiecīgā gadījumā — komercnosaukums;
 - (c) dalībvalsts, kurā atrodas Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāja galvenā uzņēmējdarbības vieta;
 - (d) kompetentās uzraudzības iestādes nosaukums;
 - (e) norāde par to, vai Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs ir kvalificēts uzticamības pakalpojumu sniedzējs.
3. Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta saskaņā ar šo pantu, Komisija izveido un uztur Komisijas tīmekļvietnē Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju sarakstu mašīnlasāmā formātā.

13. pants

Pārvaldība un uzraudzība

1. Katrā dalībvalstī uzraudzības iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.a pantu, ir arī uzraudzības iestādes šīs regulas vajadzībām.
2. Minētās uzraudzības iestādes ir atbildīgas par uzraudzības uzdevumiem attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, kuru galvenā uzņēmējdarbības vieta ir minētajā dalībvalstī.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajām uzraudzības iestādēm ir vajadzīgās pilnvaras un pietiekami resursi, lai tās varētu efektīvi, produktīvi un neatkarīgi veikt savus uzdevumus.
4. Šā panta 1. punktā minēto valsts uzraudzības iestāžu uzdevums ir:

- (a) uzraudzīt atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām un vajadzības gadījumā rīkoties attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, veicot *ex post* uzraudzības darbības;
- (b) darboties kā galvenajam koordinācijas birojam Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu sniedzējiem, vajadzības gadījumā atvieglojot piekļuvi informācijai no attiecīgajām valsts iestādēm un reģistriem, lai izsniegtu Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datus un unikālos identifikatorus.

5. Šā panta 1. punktā minēto uzraudzības iestāžu uzdevumi ir šādi:

- (a) pārskatīt un novērtēt saskaņā ar 11. pantu iesniegtos paziņojumus;
- (b) izmeklēt pamatotus apgalvojumus, jo īpaši Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku apgalvojumus, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs nepilda kādu no saviem šajā regulā noteiktajiem pienākumiem, un vajadzības gadījumā rīkoties;
- (c) pārbaudīt pakalpojumu pārtraukšanas plānu esību un pareizu piemērošanu, ja Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs izbeidz savu darbību, tostarp to, kā tiek nodrošināta informācijas pieejamība;
- (d) nodrošināt, ka Eiropas uzņēmējdarbības maku pakalpojumu nodrošinātāji novērš jebkādu šajā regulā noteikto prasību neizpildi;
- (e) piemērot sankcijas saskaņā ar 6.–9. punktu;
- (f) informēt attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes, kas izraudzītas vai izveidotas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2555 8. panta 1. punktu, par jebkādiem būtiskiem drošības pārkāpumiem vai integritātes zudumu, kas uzraudzības iestādēm kļuvuši zināmi, pildot to uzdevumus, un būtiska drošības pārkāpuma vai integritātes zuduma gadījumā, kas skar citas dalībvalstis, informēt attiecīgās dalībvalsts vienoto kontaktpunktu, kas izraudzīts vai izveidots saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2555 8. panta 3. punktu, un vienotos kontaktpunktus, kas izraudzīti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.c panta 1. punktu, un informēt sabiedrību vai pieprasīt to darīt Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājam, ja uzraudzības iestāde konstatē, ka drošības pārkāpuma vai integritātes zuduma izpaušana būtu sabiedrības interesēs;
- (g) sadarboties ar uzraudzības iestādēm, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 51. pantu, jo īpaši, bez nepamatotas kavēšanās tās informējot, ja šķietami ir notikuši personas datu aizsardzības noteikumu pārkāpumi, un par drošības pārkāpumiem, ko varētu uzskatīt par personas datu aizsardzības pārkāpumiem;
- (h) attiecīgā gadījumā sadarboties ar citām valsts uzraudzības iestādēm;
- (i) izveidot sūdzību mehānismu, ar kura palīdzību Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji var iesniegt sūdzības saskaņā ar 11. panta 7. punktu, un nodrošināt tā skaidru publicitāti;
- (j) ziņot Komisijai par savām galvenajām darbībām;
- (k) atsaukt Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāja iekļaušanu sarakstā, kas izveidots saskaņā ar 12. panta 5. punktu, ja uzraudzības iestāde konstatē, ka

nodrošinātājs vairs neatbilst šajā regulā noteiktajām prasībām vai ka nodrošinātājs nav izpildījis šajā regulā noteiktos pienākumus;

- (1) sadarboties ar uzraudzības iestādēm, ko dalībvalstis izraudzījušās saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.b pantu, jo īpaši, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji, kuri iedibināti ārpus Savienības, tiek izsniegts tikai viens Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datu kopums un Eiropas uzņēmējdarbības maka unikālais identifikators.
6. Dalībvalstis paredz noteikumus, kas ļauj šā panta 1. punktā minētajai uzraudzības iestādei piemērot sankcijas par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Minētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas. Šie noteikumi neskar Direktīvas (ES) 2022/2555 31. pantu un Regulas (ES) 2016/679 83. pantu.
7. Līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 12 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalstis paziņo Komisijai noteikumus, ko dalībvalstis paredzējušās saskaņā ar 6. punktu, un nekavējoties paziņo Komisijai par jebkādiem turpmākiem noteikumu grozījumiem. Komisija regulāri atjaunina un uztur viegli pieejamu šo noteikumu publisko reģistru.
8. Piemērojot sankcijas saskaņā ar 6. punktu, dalībvalstis ņem vērā šādus neizsmeļošus un indikatīvus kritērijus:
 - (a) pārkāpuma būtība, smaguma pakāpe, apmērs un ilgums;
 - (b) jebkuras darbības, ko pārkāpēja puse veikusi, lai mazinātu vai labotu pārkāpuma radīto kaitējumu;
 - (c) visi iepriekšējie pārkāpējas puses izdarītie pārkāpumi;
 - (d) pārkāpējas puses pārkāpuma rezultātā gūtais finansiālais labums vai novērtie zaudējumi, ciktāl tādu labumu vai zaudējumus var ticami noteikt;
 - (e) jebkurš cits atbildību pastiprinošs vai mīkstinošs apsvērums, kas attiecas uz lietas apstākļiem;
 - (f) pārkāpējas puses gada apgrozījums Savienībā iepriekšējā finanšu gadā.

Dalībvalstis nodrošina, ka par šīs regulas pārkāpumiem, ko izdarījuši Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji, piemēro administratīvus naudas sodus, kuru maksimālais apmērs ir 2 % no kopējā globālā apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā.

9. Ja dalībvalsts tiesību sistēmā nav paredzēts, ka administratīvās iestādes piemēro administratīvus naudas sodus, uzraudzības iestādes ierosinātus un kompetento valsts tiesu uzliktus naudas sodus, kuru iedarbība ir līdzvērtīga uzraudzības struktūru uzliktiem administratīviem naudas sodiem, uzskata par atbilstīgiem 6. punktā noteiktajām prasībām. Jebkurā gadījumā uzliktie naudas sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši. Attiecīgā dalībvalsts līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 12 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] paziņo Komisijai tiesību aktu noteikumus, ko tā pieņem saskaņā ar šo punktu, turklāt tā nekavējoties paziņo Komisijai par visiem turpmākajiem grozījumu aktiem vai grozījumiem, kas skar minētos noteikumus.
10. Apstākļos, kas attaisno tūlītēju iejaukšanos ar mērķi saglabāt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, un ja Komisijai ir pietiekams iemesls uzskatīt, ka nodrošinātāja sniegtie Eiropas uzņēmējdarbības maki neatbilst šajā regulā noteiktajām prasībām un kompetentā uzraudzības iestāde nav veikusi efektīvus pasākumus, Komisija veic

atbilstības novērtējumu. Komisija informē attiecīgās iestādes, un nodrošinātājs pēc vajadzības sadarbojas..

11. Pamatojoties uz izvērtējumu, Komisija drīkst lemt, ka ir nepieciešams korektīvs vai ierobežojošs pasākums, un pēc apspriešanās ar attiecīgajām dalībvalstīm un nodrošinātāju Komisija drīkst noteikt atbilstīgu turpmāko rīcību. Komisija ņem vērā neatbilstības būtību un nopietnību, kā arī iespējamo ietekmi uz iekšējo tirgu un uzņēmēju tiesībām.
12. Pamatojoties uz apspriešanos, Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, paredzot korektīvus vai ierobežojošus pasākumus, tostarp uz laiku izslēgt nodrošinātāju no paziņoto nodrošinātāju saraksta vai pieprasīt nodrošinātājam veikt konkrētas darbības, lai panāktu Eiropas uzņēmējdarbības maku atbilstību regulai. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru.
13. Komisija nekavējoties paziņo par īstenošanas aktiem nodrošinātājam, un dalībvalstis bez kavēšanās īsteno minētos īstenošanas aktus un attiecīgi informē Komisiju. Šos pasākumus piemēro uz laiku, kamēr ilgst ārkārtas situācija, kas pamatoja Komisijas iejaukšanos, ja vien nav panākta attiecīgo Eiropas uzņēmējdarbības maku atbilstība šai regulai.

14. pants

Eiropas Digitālās identitātes sadarbības grupa

Eiropas Digitālās identitātes sadarbības grupa, kas izveidota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.e pantu, ir atbildīga par sadarbības un informācijas apmaiņas veicināšanu starp dalībvalstīm un Komisiju jautājumos, kas saistīti ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem. Tas ietver paraugprakses apmaiņu, tehnisko un darbības jautājumu apspriešanu un centienu koordinēšanu, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības maku pienācīgu ieviešanu un funkcionēšanu.

15. pants

Savienības subjektu, kuri nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības makus, pārvaldība un uzraudzība

1. Ja Savienības subjekts ir Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs, tā uzraudzības iestāde ir Komisija.
2. Komisijas kā uzraudzības iestādes uzdevums saskaņā ar 1. punktu ir uzraudzīt atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām un vajadzības gadījumā rīkoties attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, veicot *ex post* uzraudzības darbības.
3. Rīkojoties kā uzraudzības iestāde saskaņā ar 1. punktu, Komisija veic 13. panta 5. punkta a), b), c), d), h) un k) apakšpunktā minētos uzdevumus.

Komisija sagatavo ziņojumu par savām galvenajām darbībām šajā jomā.

III nodaļa. Eiropas uzņēmējdarbības maku pieņemšana

16. pants

Publiskā sektora struktūru pienākumi

4. Līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] publiskā sektora struktūras ļauj uzņēmējiem, izmantojot 5. panta 1. punktā noteiktās Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijas, veikt šādas darbības:

- (a) identificēt un apstiprināt autentiskumu;
- (b) parakstīt vai apzīmogot;
- (c) iesniegt dokumentus;
- (d) nosūtīt vai saņemt paziņojumus.

Darbības, kas uzskaitītas pirmās daļas a)–d) apakšpunktā, veic, lai izpildītu ziņošanas pienākumu vai izpildītu administratīvu procedūru.

5. Šā panta 1. punkta c) un d) apakšpunkta nolūkā publiskā sektora struktūrām ir Eiropas uzņēmējdarbības maki, tostarp kvalificēts elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums, kas minēts 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā.

6. Atkāpjoties no 2. punkta, līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 36 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā] publiskā sektora struktūras drīkst izvēlēties nepiedāvāt 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā minēto kvalificēto elektroniski reģistrēto piegādes pakalpojumu un tā vietā atbalstīt citus esošos alternatīvos risinājumus, kas ļauj uzņēmējiem veikt 1. punkta c) un d) apakšpunktā uzskaitītās darbības, ar nosacījumu, ka minētie risinājumi:

- (a) atbilst prasībām, kas piemērojamas kvalificētiem elektroniski reģistrētiem piegādes pakalpojumiem, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 910/2014;
- (b) piedāvā vārteju, kas ļauj Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem iesniegt dokumentus un nosūtīt un saņemt paziņojumus, izmantojot 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā minēto kvalificēto elektroniski reģistrēto piegādes pakalpojumu.

Pēc šajā punktā noteiktā atkāpes laikposma beigām publiskā sektora struktūras drīkst turpināt atbalstīt attiecīgajā apakšpunktā minētos alternatīvos risinājumus, bet saskaņā ar 2. punktu to rīcībā jābūt Eiropas uzņēmējdarbības makiem, tostarp 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā minētajam kvalificētajam elektroniski reģistrētajam piegādes pakalpojumam.

IV nodaļa. Starptautiskie aspekti

17. pants

Trešās valstīs piedāvātie uzņēmējdarbības maki un citi līdzīgi instrumenti un satvari

1. Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka, ka uzņēmējdarbības maki vai sistēmas, kas piedāvā līdzīgas funkcijas un ko izsniedz pakalpojumu

sniedzēji, kuri iedibināti trešās valstīs, ir uzskatāmi par tādiem, kas sniedz garantijas, kuras ir līdzvērtīgas Eiropas uzņēmējdarbības makiem, kas izsniegti saskaņā ar šo regulu, ar nosacījumu, ka šādi uzņēmējdarbības maki vai sistēmas ir sadarbspējīgi ar Regulā (ES) 910/2014 noteikto uzticamības satvaru un ļauj atbalstīt vismaz identifikācijas un autentifikācijas funkciju un atribūtu elektronisko apliecinājumu apmaiņu. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.

2. Komisija drīkst pieņemt īstenošanas aktus, nosakot, ka trešo valstu regulējumi sistēmām, kas nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības makiem līdzīgas funkcijas, ir uzskatāmi par tādiem, kas sniedz garantijas, kuras ir līdzvērtīgas saskaņā ar šo regulu izsniegtajiem Eiropas uzņēmējdarbības makiem, ar nosacījumu, ka saskaņā ar minēto regulējumu nodrošinātās sistēmas ir sadarbspējīgas ar Regulā (ES) 910/2014 noteikto uzticamības satvaru un ļauj atbalstīt vismaz identifikācijas un autentifikācijas funkciju un atribūtu elektronisko apliecinājumu apmaiņu. Šādus īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 19. pantā minēto pārbaudes procedūru.
3. Pirms 1. un 2. punktā minēto īstenošanas aktu pieņemšanas Komisija novērtē, vai uzticamības līmeņus var uzskatīt par līdzvērtīgiem šīs regulas prasībām.
4. Ja pieejamā informācija liecina, ka šos uzticamības līmeņus vairs nevar uzskatīt par līdzvērtīgiem šīs regulas prasībām, Komisija, ciktāl nepieciešams, ar īstenošanas aktu atceļ, groza vai aptur 1. un 2. punktā minēto aktu.
5. Komisija savā tīmekļvietnē publicē sarakstu ar satvariem, uzņēmējdarbības makiem vai sistēmām, kas piedāvā līdzīgas funkcijas un ko izdevuši trešās valstīs iedibināti pakalpojumu sniedzēji, un attiecībā uz kuriem Komisija ir pieņēmusi īstenošanas aktu saskaņā ar šo pantu.

18. pants

Eiropas uzņēmējdarbības maku izsniegšana uzņēmējiem, kuri iedibināti ārpus Savienības

1. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji drīkst nodrošināt Eiropas uzņēmējdarbības makus uzņēmējiem, kuri iedibināti trešā valstī, ar nosacījumu, ka šādiem uzņēmējiem ir izsniegti Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas dati un unikāls identifikators saskaņā ar šo pantu.
2. Šā panta mērķiem uzņēmēji no viena Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzēja pieprasa tikai vienu Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu kopumu.
3. Ja uzņēmējs, kurš iedibināts ārpus Savienības, pieprasa Eiropas uzņēmējdarbības maku, Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs paziņo par šo pieprasījumu tās dalībvalsts uzraudzības iestādei, kurā nodrošinātājs ticis informēts.
4. Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji trešā valstī iedibinātā uzņēmēja vārdā pieprasa Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus no Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzēja.
5. Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datu sniedzēji drīkst izsniegt Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieka identifikācijas datus un unikālos identifikatorus saskaņā ar 8. un 9. pantu uzņēmējiem, kuri iedibināti ārpus Savienības, ar nosacījumu, ka:

- (a) attiecīgo uzņēmēju identitātes pierādīšana un verifikācija atbilst vienai no Regulas (ES) Nr. 910/2014 24. panta 1. punkta a) apakšpunktā izklāstītajām identitātes verifikācijas metodēm vai, ja nepieciešams, to kombinācijai;
 - (b) uzņēmējam nav izsniegts cits Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datu kopums.
6. Dalībvalstis sadarbojas, lai nodrošinātu, ka Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datu sniedzēji var pārbaudīt, vai uzņēmējam, kurš iedibināts ārpus Savienības, vēl nav izsniegti Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas dati.

V nodaļa. Nobeiguma noteikumi

19. pants

Komiteju procedūra

Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 910/2014 48. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 izpratnē.

20. pants

Grozījums Regulā (ES) Nr. 910/2014

Regulas (ES) Nr. 910/2014 5.a pantu groza šādi:

(1) 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Lai nodrošinātu, ka visām fiziskām personām Savienībā ir droša, uzticama un netraucēta pārrobežu piekļuve publiskiem un privātiem pakalpojumiem, vienlaikus saglabājot pilnīgu kontroli pār saviem datiem, katra dalībvalsts 24 mēnešu laikā pēc šā panta 23. punktā un 5.c panta 6. punktā minēto īstenošanas aktu stāšanās spēkā dienas nodrošina vismaz vienu Eiropas digitālās identitātes maku.”

(2) 5. punkta f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“f) nodrošina, ka personas identifikācijas dati, kas pieejami no elektroniskās identifikācijas shēmas, atbilstoši kurai tiek nodrošināts Eiropas digitālās identitātes maks, unikāli pārstāv fizisko personu vai fizisko personu, kas pārstāv fizisko vai juridisko personu, un ir saistīti ar minēto Eiropas digitālās identitātes maku;”;

(3) 9. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“c) lietotāja nāves gadījumā.”;

(4) 15. punktu aizstāj ar šādu:

“15. Eiropas digitālās identitātes maku izmantošana ir brīvprātīga. Tādu fizisku personu piekļuve publiskiem un privātiem pakalpojumiem, piekļuve darba tirgum un darījumdarbības brīvība, kuras neizmanto Eiropas digitālās identitātes maku, netiek nekādi ierobežota vai padarīta neizdevīga. Publiskiem un privātajiem pakalpojumiem arī turpmāk var piekļūt, izmantojot citus esošus identifikācijas un autentifikācijas līdzekļus.”

21. pants

Izvērtēšana un pārskatīšana

7. Komisija pārskata šīs regulas piemērošanu un līdz [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 3 gadus pēc stāšanās spēkā] iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumā izvērtē šīs regulas noteikumu efektivitāti attiecībā uz to, kā atvieglot elektronisko dokumentu un elektronisko apliecinājumu iesniegšanu publiskā sektora struktūrām, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus, kā arī tehnoloģiju, tirgus un tiesisko attīstību. Ziņojumā arī novērtē, vai jāgroza šīs regulas darbības joma vai tās īpašie noteikumi, lai noteiktu pienākumu izmantot Eiropas uzņēmējdarbības makus nolūkā novērst juridiskās sadrumstalotības riskus.
8. Ziņojumos, kas minēti 1. punktā, ietver šādus aspektus:
- (a) Eiropas uzņēmējdarbības maku minimālās pamatfunkcijas;
 - (b) Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju atbilstības līmenis un 11. pantā noteiktā paziņošanas procedūra un kritēriji;
 - (c) noteikumu par sankcijām, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar 13. pantu, piemērošana un darbība;
 - (d) sīki izstrādātas prasības un tehniskās specifikācijas 5. panta 1. punkta i) apakšpunktā minētajam kvalificētajam elektroniski reģistrētajam piegādes pakalpojumam;

Ne vēlāk kā vienu gadu pirms 1. punktā minētā ziņojuma iesniegšanas dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju, kas nepieciešama ziņojumu sagatavošanai.

22. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro, sākot no [Publikāciju birojam: norādīt datumu, kas iestāsies 1 gadu pēc stāšanās spēkā].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU UN DIGITĀLAIS PĀRSKATS

1.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS	3
1.1.	Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums	3
1.2.	Attiecīgā(-ās) politikas joma(-as).....	3
1.3.	Mērķi.....	3
1.3.1.	Vispārīgais mērķis.....	3
1.3.2.	Konkrētie mērķi	3
1.3.3.	Paredzami rezultāti un ietekme	3
1.3.4.	Snieguma rādītāji	3
1.4.	Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:	4
1.5.	Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums	4
1.5.1.	Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks	4
1.5.2.	ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.	4
1.5.3.	Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas.....	4
1.5.4.	Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem.....	5
1.5.5.	Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums.....	5
1.6.	Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums.....	6
1.7.	Plānotās budžeta izpildes metodes	6
2.	PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI.....	8
2.1.	Pārraudzības un ziņošanas noteikumi	8
2.2.	Pārvaldības un kontroles sistēma	8
2.2.1.	Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums	8
2.2.2.	Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu.....	8
2.2.3.	Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī).....	8
2.3.	Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi	9
3.	PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME	10
3.1.	Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas.....	10
3.2.	Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām	12

3.2.1.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām.....	12
3.2.1.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta.....	12
3.2.1.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	17
3.2.2.	Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām.....	22
3.2.3.	Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām	24
3.2.3.1.	Apropriācijas no apstiprinātā budžeta.....	24
3.2.3.2.	Apropriācijas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	24
3.2.3.3.	Kopējās apropriācijas	24
3.2.4.	Aplēstās cilvēkresursu vajadzības.....	25
3.2.4.1.	Finansētas no apstiprinātā budžeta.....	25
3.2.4.2.	Finansētas no ārējiem piešķirtajiem ieņēmumiem	26
3.2.4.3.	Kopējās cilvēkresursu vajadzības	26
3.2.5.	Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām.....	28
3.2.6.	Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu	28
3.2.7.	Trešo personu iemaksas	28
3.3.	Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem	29
4.	DIGITĀLĀ DIMENSIJA.....	29
4.1.	Digitālās nozīmes prasības.....	30
4.2.	Dati.....	30
4.3.	Digitālie risinājumi.....	31
4.4.	Sadarbspējas novērtējums	31
4.5.	Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi	32

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas uzņēmējdarbības maku izveidi

1.2. Attiecīgā(-ās) politikas joma(-as)

Komunikācijas tīkli, saturs un tehnoloģijas
Iekšējais tirgus

1.3. Mērķi

1.3.1. *Vispārīgais mērķis*

Šīs iniciatīvas vispārīgais mērķis ir nodrošināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību, apmierinot uzņēmēju un publiskā sektora struktūru īpašās vajadzības digitālās identifikācijas un uzticamības pakalpojumu jomā un nodrošinot tiem saskaņotu, uzticamu un lietotājdraudzīgu instrumentu drošai un juridiski derīgai identifikācijai, autentifikācijai un datu apmaiņai.

1.3.2. *Konkrētie mērķi*

Konkrētais mērķis Nr. 1

Samazināt administratīvo slogu, racionalizēt atbilstības nodrošināšanas procesus un uzlabot pakalpojumu sniegšanu.

Konkrētais mērķis Nr. 2

Nodrošināt, ka uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām ir piekļuve drošai un uzticamai digitālajai identifikācijai, ko neierobežo valstu robežas un kas atbilst lietotāju vajadzībām un tirgus pieprasījumam.

1.3.3. *Paredzamie rezultāti un ietekme*

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem / mērķgrupām.

Kopumā lielākie paredzamie iniciatīvas labuma guvēji ir uzņēmēji un publiskā sektora struktūras. Izveidojot saskaņotu un uzticamu digitālo satvaru uzņēmumu identifikācijai, autentifikācijai un dokumentu apmaiņai un glabāšanai, iniciatīva samazinās administratīvo slogu un atbilstības nodrošināšanas izmaksas gan valstu, gan ES līmenī. Eiropas uzņēmējdarbības maki nodrošinās, ka uzņēmumi var netraucēti sadarboties ar publiskajām iestādēm un uzņēmējdarbības partneriem pāri robežām, novēršot datu atkārtotu iesniegšanu un paātrinot galvenos procesus, piemēram, reģistrāciju, licencēšanu un ziņošanu. Jo īpaši MVU un mikrouzņēmumi gūs labumu no vienkāršotiem, drošiem un sadarbībspējīgiem digitālajiem kanāliem, atbrīvojot resursus inovācijai, izaugsmei un pārrobežu paplašināšanai.

Publiskā sektora struktūrām uzlabosies pakalpojumu sniegšanas efektivitāte, kvalitāte un uzticamība. uzņēmējdarbības maki racionalizēs administratīvās procedūras, nodrošinot pārbaudes un dokumentu apstrādes automatizāciju, samazinot manuālu iejaukšanos, dublēšanos un kļūdu īpatsvaru. Drošais sakaru kanāls uzlabos datu kvalitāti un pārredzamību, atbalstot labāku regulatīvo uzraudzību un atvieglojot inovatīvu regulējuma tehnoloģiju (*RegTech*) risinājumu izmantošanu.

1.3.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Lai nodrošinātu konsekveci un proporcionalitāti, uzraudzības sistēma ir balstīta uz trīs pīlāru struktūru, kas minēta ietekmes novērtējumā par *eIDAS* regulas pārskatīšanu, īstenošanu, piemērošanu un kontekstuālajiem rādītājiem, un pielāgo to Eiropas uzņēmējdarbības maku konkrētajai darbības jomai. Tas nodrošina saskaņošanu, vienlaikus novēršot uzraudzības pienākumu dublēšanos un ievērojot labāka regulējuma principus, tostarp proporcionalitāti un esošo datu plūsmu atkalizmantošanu. Turklāt tiks izmantots papildu rādītāju kopums, kas ir īpaši saistīts ar konkrētajiem mērķiem, lai novērtētu iniciatīvas rezultātus, izmantojot aizstājējvērtības. Šīs plašākās makroekonomiskā un administratīvā sloga tendences joprojām ir kontekstuālas un tiks interpretētas kopā ar *eIDAS* datiem, lai pamatotu statistiskos secinājumus, nevis norādītu uz tiešu cēloņsakarību.

Jaunais rādītāju kopums, kas saistīts ar konkrētajiem mērķiem, ir aprakstīts turpmāk.

Uzraudzības un izvērtēšanas aspekts un attiecīgie mērķi	Rādītājs(-i)	Atbildība par apkopošanu	Avots(-i)
KM Nr. 1: samazināt administratīvo slogu, racionalizēt atbilstības nodrošināšanas procesus un uzlabot pakalpojumu sniegšanu			
Samazināt administratīvo slogu, ko uzņēmumiem rada normatīvās atbilstības nodrošināšanas un ziņošanas prasības, sniedzot pierādāmus ekonomiskus ieguvumus	Skaitļos izsakāms valdības regulējuma sloga samazināšanas rādītājs	Eiropas Komisija	Vienotā tirgus un konkurētspējas rezultātu pārskats ¹⁴
Uzlabot sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu	Izmērīti uzlabojumi uzņēmējdarbībai paredzēto digitālo sabiedrisko pakalpojumu rādītājos saskaņā ar e-pārvaldes (<i>eGov</i>) etalonu, jo īpaši attiecībā uz tiešsaistes pakalpojumu sniegšanu un sadarbības apzīmējumiem (konkrētie rādītāji: (pārrobežu) pieejamība tiešsaistē, (pārrobežu) eID, iepriekš daļēji aizpildītas veidlapas, <i>OOTS</i>)	Eiropas Komisija	e-pārvaldes salīdzinošais novērtējums, kas papildina Digitālās desmitgades politikas programmu
Uzlabot Eiropas konkurētspēju	Izmērāmi uzlabojumi rūpniecības nozares MVU preču eksportā uz citām ES valstīm (% no MVU)	Eiropas Komisija	Vienotā tirgus un konkurētspējas rezultātu pārskats
MK Nr. 2: nodrošināt, ka uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām ir piekļuve drošai un uzticamai digitālajai identifikācijai, ko neierobežo valstu robežas un kas atbilst lietotāju vajadzībām un tirgus pieprasījumam			
Pilnveidot drošas digitālās identifikācijas un	Prasībām atbilstošo un paziņoto Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju, tostarp kvalificēto	Uzraudzības iestādes	Eiropas Komisijai ziņotie dati Eiropas digitālais

¹⁴ Arī visi iespējamie galvenie snieguma rādītāji (*key performance indicators, KPI*) par administratīvā sloga samazināšanu pēc Digitālās desmitgades politikas programmas pārskatīšanas.

Uzraudzības un izvērtēšanas aspekts un attiecīgie mērķi	Rādītājs(-i)	Atbildība par apkopošanu	Avots(-i)
uzticamības pakalpojumu tirgu starp uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām	uzticamības pakalpojumu sniedzēju, skaits		direktorijs
Nodrošināt, ka pieejamie risinājumi ir uzticami un droši un atbilst visām prasībām, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības makus	Atsaukto atļauju skaits paziņotajiem Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem, izņemot visus nodrošinātājus, kas brīvprātīgi pārtraukuši uzņēmējdarbības maku un saistīto pakalpojumu komerciālu nodrošināšanu Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem piemēroto sodu skaits un apmērs	Uzraudzības iestādes	Eiropas Komisijai ziņotie dati
Veicināt Eiropas uzņēmējdarbības maku pieņemšanu visās ekonomikas nozarēs	Uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām izsniegto un Eiropas digitālajā direktoriņā reģistrēto Eiropas uzņēmējdarbības maku skaits ¹⁵	Eiropas Komisija	Eiropas digitālais direktorijs

1.4. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

- jaunu darbību
- jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību¹⁶
- esošas darbības pagarināšanu
- vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks

Regulā būs noteikts, ka publiskā sektora struktūrām jāpieņem Eiropas uzņēmējdarbības maki identifikācijas un autentifikācijas, dokumentu parakstīšanas vai apzīmogošanas, dokumentu iesniegšanas un paziņojumu nosūtīšanas vai saņemšanas nolūkā. Publiskā sektora struktūru rīcībā ir 24 mēneši pēc regulas stāšanās spēkā, lai nodrošinātu, ka tās var pieņemt uzņēmējdarbības makus minētajiem mērķiem. Pārejas periodā, kas nepārsniedz 36 mēnešus pēc stāšanās spēkā, publiskā sektora struktūras drīkst turpināt atbalstīt citus esošos sakaru risinājumus, nevis ieviest uzņēmējdarbības maku sakaru kanālu, ar nosacījumu, ka šie risinājumi atbilst Regulā (ES) Nr. 910/2014 noteiktajām piemērojamajām prasībām un

¹⁵ Maku skaits ne vienmēr ir līdzvērtīgs īpašnieku skaitam, jo vienam īpašniekam, kam piešķirts viens unikālais identifikators, var būt reģistrēti vairāki maki, bet tā būs atbilstoša tuvināšana, lai noteiktu izmantošanas līmeņus.

¹⁶ Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

pieāvā vārteju starp ūiem esošajiem risinājumiem un uzņēmējdarbības maku sakaru kanālu. Pēc šā pārejas perioda publiskā sektora struktūrām būs jāatbalsta uzņēmējdarbības maku sakaru kanāls vai nu citu eIDAS prasībām atbilstošu risinājumu vietā, vai papildus tiem.

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai papildināmība). Šā punkta izpratnē “ES iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas veidojas ES iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

ES līmeņa rīcības pamatojums (*ex ante*)

Atšķirīgi valstu digitālās identitātes risinājumi kavē brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību, apdraudot vienotā tirgus optimālu darbību. Pašreizējā sadrumstalotība rada dublēšanos, kavēšanos un papildu izmaksas uzņēmējiem, jo īpaši pārrobežu mērogā. Nevienmērīgs publiskā sektora struktūru digitalizācijas līmenis var arī izkropļot konkurenci, sniedzot uzņēmējiem attīstītākās dalībvalstīs procesuālas priekšrocības un vājinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū.

Iekšējā tirgus darbība ir atkarīga no vienotiem un konsekventiem noteikumiem, ko piemēro visām attiecīgajām publiskā sektora struktūrām, kuras veic līdzvērtīgas funkcijas vai sniedz salīdzināmus pakalpojumus. Komisija bieži veic līdzīgas darbības kā valstu publiskā sektora struktūras, un tā pilda galvenās uzraudzības un regulatīvās funkcijas. Tāpēc tās jāiesaista vienotā tirgus pienācīgas darbības atbalstīšanā. To neiesaistīšana radītu regulējuma nepilnības, sadrumstalotību un noteikumu nevienmērīgu piemērošanu, tādējādi apdraudot uzņēmējdarbības maku mērķi aizsargāt iekšējā tirgus integritāti, stabilitāti un noturību. Turklāt vienkāršošana joprojām ir galvenais virzītājspēks ES apņēmībai veidot drosmīgāku, vienkāršāku un ātrāku Savienību, kā izklāstīts 2025. gada darba programmā. Konkurētspējīgam un labi funkcionējošam vienotajam tirgum ir vajadzīga gan valstu, gan ES līmeņa iestāžu aktīva līdzdalība, un šajā jomā ES līmeņa iestādes rāda priekšzīmi. Attiecīgi Komisijai būtu jāpieņem un jāizmanto Eiropas uzņēmējdarbības maks, attiecinot vienkāršošanu un efektivitāti arī uz to mijiedarbību ar uzņēmējiem.

Gaidāmā radītā Savienības pievienotā vērtība (*ex post*)

Eiropas uzņēmējdarbības maki novērsīs dublēšanos un samazinās atbilstības nodrošināšanas izmaksas, vienlaikus arī uzlabojot pārredzamību un datu kvalitāti un sniedzot publiskā sektora struktūrām uzticamāku informāciju, kas tādējādi uzlabos pakalpojumu sniegšanu. Tai pašā laikā saskaņošana ES līmenī novērš atkarību no augsta riska pakalpojumu sniedzējiem, stiprina kritiskās infrastruktūras noturību un konsolidē Savienības digitālo suverenitāti. Papildus iekšējam tirgum iniciatīva var arī palielināt Savienības lomu uzticamas digitālās infrastruktūras globālo standartu noteikšanā, tādējādi atbalstot Eiropas konkurētspēju starptautiskajā tirdzniecībā.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Priekšlikums par Eiropas uzņēmējdarbības makiem ir balstīts uz, kā arī paplašina uzticamības ekosistēmu, kas izveidota saskaņā ar Eiropas digitālās identitātes satvaru (EUDI), kurš kalpo kā ES juridiskās atsaucēs avots — Regulu (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū, kas grozīta ar Regulu (ES) 2024/1183. Šī sistēma — mūsdienīga, privātam draudzīga un sadarbspējīga digitālās identifikācijas sistēma, kas nodrošina pilsoņiem un juridiskām personām drošu datu apmaiņu pāri robežām — jau tagad ir nozīmīgs pavērsiens ES vienkāršošanas programmā.

Priekšlikuma par Eiropas uzņēmējdarbības makiem mērķis ir papildināt Eiropas digitālās identitātes makus, ieviešot uz tirgu balstītu digitālo satvaru, kas izstrādāts uzņēmumu darījumu īpašajām vajadzībām, tostarp nodrošina izsekojamību, pārstāvības tiesību un pilnvarojumu digitālu pārvaldību un drošu kanālu oficiālu dokumentu un apliecinājumu apmaiņai, ko atbalsta kopīgs direktorijs. Tas viss tiks panākts, vienlaikus garantējot pilnīgu sadarbību ar Eiropas digitālās identitātes makiem.

Nesenās tehnoloģiju un sabiedrības attīstības dēļ ir nepieciešama jauna saskaņota un digitāla pieeja uzņēmumu darījumiem ar valdību un uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem. Mākslīgā intelekta (MI), mākoņdatošanas un drošas digitālās identitātes attīstība noris vēl nepieredzētā tempā, tādējādi ietekmējot uzņēmējdarbību Eiropā — procesi ir mainījušies no dokumentos balstītiem procesiem uz automatizētiem un datu virzītiem procesiem. Piemēram, 91 % augošo uzņēmumu uzskata, ka digitālās tehnoloģijas ir kritiski svarīgas to izaugsmei. Šīs norises apvienojumā ar ES stratēģiskajām prioritātēm attiecībā uz konkurētspēju, digitālo suverenitāti, vienkāršošanu un sabiedriskajiem pakalpojumiem, kas balstīti uz principu “digitāls pēc noklusējuma”, rada vajadzību pēc elastīgiem risinājumiem, kas var atbalstīt uzticamus pārrobežu uzņēmējdarbības darījumus plašā mērogā.

Līdz ar to ir krasi pieaudzis pieprasījums pēc līdzekļiem, kas ļautu droši un ar pilnu juridisko spēku identificēt, apmainīties un uzglabāt dažādus uzņēmējdarbības akreditācijas datus pāri robežām.

Regulas pamatā ir arī Direktīvas (ES) 2025/25 sasniegumi, kuru rezultātā tika ieviesta ES sabiedrības apliecība un digitālā ES pilnvara. Šo novatorisko instrumentu mērķis ir, mazinot sadrumstalotību, atvieglot administratīvo slogu Savienības uzņēmumiem, tiem veicot pārrobežu darbības. Šī regula ir nākamais solis, lai piedāvātu rīku, kas nodrošina, ka uzņēmumi var netraucēti apmainīties ar ES sabiedrības apliecībām un digitālajām pilnvarām, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus.

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Iniciatīva atbalsta ES vienkāršošanas un konkurētspējas mērķus, nodrošinot uzņēmējiem tādus instrumentus kā uzņēmējdarbības maki, kas nodrošina uzticamu, drošu un lietotājdraudzīgu atbilstību administratīvajām prasībām, izmantojot saskaņotu identifikāciju, autentifikāciju un datu apmaiņu. Tādējādi tā pilnībā atbilst DFS mērķiem.

Komisijas iekļaušanai būs finansiāla ietekme, ko galvenokārt segs no ES budžeta saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2028.–2034. gadam. Šīs izmaksas galvenokārt ir saistītas ar Eiropas uzņēmējdarbības maku ieviešanu un izmantošanu, Eiropas digitālā direktorijs izveidi un uzturēšanu Komisijā, minēto rīku integrēšanu esošajās IT sistēmās un uzraudzības darbību izveidi saistībā ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem.

Komisijai kā lietotājam pirmajā gadā būs izmaksas aptuveni 7 miljoni EUR apmērā, ko veidos izdevumi par sākotnējo ieviešanu (iepirkuma process), licencēšanas maksu un Eiropas uzņēmējdarbības maku uzturēšanas izmaksas. Sākot ar otro gadu, Komisijai radīsies papildu ikgadējās izmaksas 5 miljonu EUR apmērā. Eiropas Digitālā direktorijs izveides izmaksas tiek lēstas nepilnu 2 miljonu EUR apmērā, savukārt ikgadējās uzturēšanas izmaksas otrajā gadā tiek prognozētas 1,7 miljonu EUR apmērā un 1,3 miljonu EUR apmērā turpmākajos gados.

Turklāt potenciālās izmaksas uzņēmējdarbības maku integrēšanai visās attiecīgajās IT sistēmās tiek lēstas 33,8 miljonu EUR apmērā pirmajā gadā un 7,5 miljonu EUR apmērā otrajā gadā. Tā kā sistēmas jau ir ieviestas, izmaksas attiecas uz pirmajiem diviem gadiem, jo tās ir saistītas ar integrāciju, nevis jaunas sistēmas izstrādi.

Sinergija ar citiem instrumentiem ir paskaidrota tālāk.

— Vienotā digitālā vārteja (VDV) un tās vienreizējas iesniegšanas tehniskā sistēma (OOTS) ir balstīta uz vienreizējas iesniegšanas principu, kas paredz, ka iestādēm atkārtoti jāizmanto citā dalībvalstī jau turētie dati bez vajadzības uzņēmumiem iesniegt tos atkārtoti. Eiropas uzņēmējdarbības maki papildinās VDV un OOTS, nodrošinot uzņēmēju un publiskās pārvaldes iestāžu uzticamu identifikāciju un autentifikāciju un drošas apmaiņas slāni, kas nodrošina, ka uzņēmumi un publiskās pārvaldes iestādes var netraucēti kopīgot verificētus datus un oficiālus apliecinājumus un izmantot tos atkārtoti pāri robežām.

— Produkta digitālā pase (DPP), kas ir ES aprites ekonomikas programmas centrālais elements, ir atkarīga no uzticamas piekļuves atbilstības un ilgtspējas datiem. Ar uzņēmējdarbības makiem var pierādīt juridisko identitāti un piešķirtās piekļuves tiesības, nodrošināt atbilstības deklarāciju parakstīšanu un apzīmogošanu un drošu un pārbaudāmu produktu datu apmaiņu pāri robežām.

— Ar Sadarbspējīgas Eiropas aktu (IEA) tiek izveidots satvars sabiedrisko pakalpojumu pārrobežu sadarbībai. Uzņēmējdarbības maki papildinās to, kalpojot par uzticamu infrastruktūru, ko pārvaldes iestādes var integrēt pakalpojumu sniegšanā saskaņā ar principu “digitāls pēc noklusējuma”, tādējādi stiprinot tehnisko un organizatorisko šķēršļu novēršanu.

— Gaidāmais priekšlikums par 28. režīma uzņēmumu tiesisko regulējumu nodrošinās vienkāršas, elastīgas un ātras procedūras uzņēmumu izveidei un darbībai un to iespējām piesaistīt investīcijas ES, izmantojot digitālus risinājumus. Tas nodrošinās sadarbību ar uzņēmējdarbības maku un digitālo rīku, piemēram, ES sabiedrības apliecības un digitālās ES pilnvaras, saderību ar uzņēmējdarbības maku, lai uzņēmumi varētu izmantot šos rīkus kopā ar savu uzņēmējdarbības maku.

— Tiesību aktu kopums “PVN digitālajā laikmetā” (ViDA) modernizē PVN ziņošanu, ievieš obligātu elektronisko rēķinu sagatavošanu pāri robežām un stiprina krāpšanas novēršanu. Uzņēmējdarbības maki nodrošinās PVN apliecinājumu un darījumu datu drošu glabāšanu un pārbaudāmu apmaiņu, tādējādi atbalstot ziņošanu reāllaikā un uzticamu rēķinu sagatavošanu.

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

Pieprasītais personāls 20 pilnslodzes ekvivalentu (*full-time equivalent, FTE*) apmērā tiks pārdalīts, izmantojot esošos ģenerāldirektorāta piešķirumus, kas ir nodrošināti darbības pārvaldības mērķiem vai citiem Komisijas dienestiem.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas un finansiālās ietekmes ilgums

ierobežots ilgums

- spēkā no [DD.MM.]GGGG. līdz [DD.MM.]GGGG.
- finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. gada līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. gada līdz GGGG. gadam

beztermiņa

- īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2028. līdz 2029. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Plānotās budžeta izpildes metodes

Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās
- ko veic izpildaģentūras

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām
- starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt)
- Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam
- Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām
- publisko tiesību subjektiem
- privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, ciktāl tiem ir pienācīgas finanšu garantijas
- dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas
- struktūrām vai personām, kurām saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu uzticēts īstenot konkrētas kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā
- struktūrām, kas ir iedibinātas kādā dalībvalstī un ko reglamentē kādas dalībvalsts privāttiesības vai Savienības tiesību akti, un kas ir tādas, kurām saskaņā ar nozaru noteikumiem var uzticēt Savienības līdzekļu vai budžeta garantiju īstenošanu, ciktāl šādas struktūras ir publisko tiesību subjektu vai tādu privāttiesību subjektu kontrolē, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, un ciktāl tām ir kontrolējošo subjektu sniegtas pienācīgas finanšu garantijas solidāras atbildības veidā vai līdzvērtīgas finanšu garantijas, kurām attiecībā uz katru pasākumu var tikt noteikts maksimums, kas atbilst Savienības atbalsta maksimālajai summai

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Regula tiks pārskatīta trīs gadus pēc tās pilnīgas piemērošanas. Komisijai jāpaziņo konstatējumi Eiropas Parlamentam un Padomei.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto budžeta izpildes metožu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Regulā ir paredzēti saskaņoti noteikumi par eID un QERDS sniegšanu uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām iekšējā tirgū, vienlaikus nodrošinot, ka tiek respektēta uzticamība un lietotāju kontrole pār saviem datiem. Šie jaunie noteikumi paredz tehnisko specifikāciju un standartu izstrādi, kā arī Eiropas Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru darbības uzraudzību un koordināciju.

Turklāt jāņem vērā arī resursi, kas nepieciešami saziņai un koordinācijai ar trešām valstīm jautājumos par sadarbību un trešo valstu risinājumu līdzvērtību.

Lai Komisijas dienesti varētu veikt jaunus uzdevumus, tiem jāpiešķir attiecīgi resursi. Tiek lēsts, ka jaunās regulas noteikumu izpildei būs vajadzīgi 20 pilnslodzes ekvivalenti (FTE).

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Viena no galvenajām problēmām, kas rada nepilnības pašreizējā tiesiskajā regulējumā, ir valstu sistēmu saskaņotības trūkums uzņēmumu un valsts iestāžu mijiedarbības jomā, kas rada birokrātiju un administratīvo slogu, jo īpaši pārrobežu līmenī. Šīs problēmas mazināšanai iniciatīvas pamatā ir agrīna sadarbība ar potenciālajiem pakalpojumu sniedzējiem un koordinācija ar notiekošajiem liela mēroga izmēģinājuma projektiem, lai nodrošinātu tehnoloģisko gatavību un sadarbību. Vienlaikus cieša sadarbība ar dalībvalstīm un saistītās ES iniciatīvas palīdzēs novērst turpmāku sadrumstalotību un veicinās saskaņotu, konkurētspējīgu un uzticamu pakalpojumu sniedzēju ekosistēmu vienotajā tirgū.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Attiecībā uz ekspertu grupas sanāksmju izdevumiem, ņemot vērā vienam darījumam nepieciešamo nelielo summu (piemēram, ceļa izdevumu atmaksāšanai pārstāvim par dalību sanāksmē, ja sanāksme notiek fiziskā formā), standarta iekšējās kontroles procedūras šķiet pietiekamas.

Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāta (CNECT ĢD) standarta procedūrām vajadzētu būt pietiekamām arī attiecībā uz izmēģinājuma projektiem.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Pašreizējie krāpšanas novēršanas pasākumi, kas piemērojami Komisijai, attieksies arī uz saskaņā ar šo regulu vajadzīgajām papildu aprobežojumiem.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs	Dif./nedif. ¹⁷	no EBTA valstīm ¹⁸	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm ¹⁹	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi
	DFS kategorijas un budžeta pozīcijas vēl jānosaka. ²⁰	Dif./nedif	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

- Jaunveidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm	no citām trešām valstīm	citi piešķirtie ieņēmumi

¹⁷ Dif. = diferencētās apropriācijas / nedif. = nediferencētās apropriācijas.

¹⁸ EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁹ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis Rietumbalkānu reģionā.

²⁰ Budžeta pozīcijas jaunajai DFS vēl nav zināmas.

	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif .	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif .	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ
	[XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif .	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas.
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:
- Norādītās summas ir tikai orientējošas, gaidot galīgo iznākumu sarunām par DFS 2028.–2034. gadam.
- Šo iniciatīvu finansēs, pārdalot līdzekļus nākamās DFS darbības programmās, kā arī daļēji ar administratīvajiem izdevumiem. Šajā posmā nav iespējams precīzi norādīt ieguldījumu no katras DFS kategorijas un programmas, taču paredzams, ka ievērojamu ieguldījumu sniegs programmas, kas būs iekļautas DFS 2028.–2034. gadam 2. izdevumu kategorijā (piemēram, Eiropas Konkurētspējas fonds).

–

3.2.1.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Pirmais gads	Otrais gads	Turpmākie gadi (gada summa)
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	45,442	16,867	8,929
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	45,442	16,867	8,929

Iepriekšējā tabulā norādītie skaitļi ir tikai orientējoši, gaidot DFS sarunu iznākumu.

		Pirmais gads	Otrais gads	Turpmākie gadi (gada summa)
KOPĀ apropriācijas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	45,442	16,867	8,929
daudzgadu finanšu shēmā	Maksājumi	45,442	16,867	8,929

Iepriekšējā tabulā norādītie skaitļi ir tikai orientējoši, gaidot DFS sarunu iznākumu.

3.2.2. *Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām (nav jāaizpilda decentralizētajām aģentūrām)*

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			2028. gads	2029. gads	2030. gads	2031. gads	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)	KOPĀ
IZNĀKUMI								

↓	Veids ²¹	Vidējās izmaksas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izma- ksas	Daudzums	Izma- ksas	Daudzums	Izmak- sas	Daudzums	Izmak- sas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ²² ...																		
- Iznākums																		
- Iznākums																		
- Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																		
- Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																		
KOPSUMMAS																		

²¹ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

²² Kā aprakstīts 1.3.2. punktā “Konkrētie mērķi”.

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas.
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

3.2.3.1. Apropriācijas no apstiprinātā budžeta

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS	Pirmais gads	Otrais gads	Turpmākie gadi (gada summa)
Cilvēkresursi	2,629	2,629	2,629
Citi administratīvie izdevumi	p. m.	p. m.	p. m.
KOPĀ	2,629	2,629	2,629

Visi skaitļi iepriekšējā tabulā ir tikai orientējoši, gaidot DFS sarunu iznākumu.

Cilvēkresursiem un citiem administratīviem izdevumiem vajadzīgās apropriācijas tiks segtas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā kopā ar papildu piešķirumiem, ko vadošajam ĢD var piešķirt saskaņā ar ikgadējo sadales procedūru, ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

3.2.4. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi.
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

3.2.4.1. Finansētas no apstiprinātā budžeta

Aplēse izsakāma pilnslodzes ekvivalenta (FTE) vienībās

APSTIPRINĀTĀS APROPRIĀCIJAS		<i>Pirmais gads</i>	<i>Otrais gads</i>	<i>Turpmākie gadi</i>
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
20 01 02 01 (Galvenais birojs un Komisijas pārstāvniecības)		7	7	7
20 01 02 03 (Savienības delegācijas)		0	0	0
(Netiešā pētniecība)		0	0	0
(Tiešā pētniecība)		0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)		0	0	0
• Ārštata darbinieki (FTE vienībās)				
20 02 01 (AC, END, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)		13	13	13
20 02 03 (AC, AL, END un JPD Savienības delegācijās)		0	0	0
Administratīvā atbalsta pozīcija [XX.01.YY.YY]	- galvenajā birojā	0	0	0
	- ES delegācijās	0	0	0
(AC, END – netiešā pētniecība)		0	0	0
(AC, END – tiešā pētniecība)		0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – 4. izdevumu kategorija		0	0	0
Citas budžeta pozīcijas (norādīt) – ārpus 4. izdevumu kategorijas		0	0	0
KOPĀ		20	20	20

Nemot vērā vispārējo sarežģīto situāciju 4. izdevumu kategorijā gan darbinieku, gan apropriāciju līmeņa ziņā, nepieciešamos cilvēkresursus nodrošinās ar ĢD darbiniekiem, kuri jau ir norīkoti darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalīti attiecīgajā ĢD vai citos Komisijas dienestos.

Priekšlikuma īstenošanai nepieciešamais personāls (*FTE* vienībās):

	Tiks nodrošināts no pašlaik pieejamā Komisijas dienestu personāla	Ārkārtas papildu personāls*		
		Tiks finansēts no 4. izdevumu kategorijas vai pētniecības pozīcijas	Tiks finansēts no BA pozīcijas	Tiks finansēts no maksām
Štatu sarakstā ietvertās amatvietas	7		Neattiecas	
Ārštata darbinieki (CA, SNE, INT)	13			

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Uzdevumi, kas jāveic ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem, attiecas uz juridisko darba plūsmu, tehnisko darba plūsmu, koordināciju un starptautisko informēšanu, kā arī uzraudzības lomu.
Ārštata darbinieki	Uzdevumi, kas jāveic ārštata darbiniekiem, attiecas uz juridisko darba plūsmu, tehnisko darba plūsmu, koordināciju un starptautisko informēšanu, kā arī uzraudzības lomu.

3.2.5. Pārskats par aplēsto ietekmi uz investīcijām, kas saistītas ar digitālajām tehnoloģijām

Obligāti: nākamajā tabulā jāiekļauj priekšlikumā/iniciatīvā ietvertos ar digitālajām tehnoloģijām saistīto investīciju labākā aplēse.

Šie izdevumi attiecas uz darbības budžetu, kas jāizmanto, lai atkārtoti izmantotu / pirktu / izstrādātu IT platformas/rīkus, kuri tieši saistīti ar iniciatīvas īstenošanu un ar tiem saistītajiem ieguldījumiem (piemēram, licencēm, pētījumiem, datu glabāšanu utt.). Šajā tabulā norādītajai informācijai būtu jāatbilst 4. iedaļā "Digitālā dimensija" sniegtajai informācijai.

KOPĀ digitālās un IT apropriācijas	Pirmais gads	Otrais gads	Turpmākie gadi
IT izdevumi	42,813	14,238	6,300

3.2.6. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- pilnīgi pietiek, veicot pārdali ierosinātās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2028.–2034. gadam attiecīgajā izdevumu kategorijā.
- jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā.
- jāpārskata DFS.

3.2.7. Trešo personu iemaksas

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- nav paredzēts trešo personu līdzfinansējums.
- ir paredzēts trešo personu līdzfinansējums atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads	Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru					
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas					

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - pašu resursus
 - citus ieņēmumus
 - atzīmēt, ja ieņēmumi tiek piešķirti izdevumu pozīcijām

Miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija:	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ²³			
		2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027. gads
..... pants					

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

[...]

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

[...]

²³ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.

9. 4. DIGITĀLĀ DIMENSIJA

4.1. Digitālās nozīmes prasības

Ja tiek novērtēts, ka politikas iniciatīvai nav digitālas nozīmes prasību.

Pamatojums tam, kāpēc digitālos līdzekļus nevar izmantot, lai uzlabotu politikas īstenošanu, un kāpēc princips “digitāls pēc noklusējuma” nav piemērojams

Neattiecas

Attiecībā uz pārējo, piemērojams tālāk minētais.

Digitālās nozīmes prasību un saistīto kategoriju (dati, procesa digitalizācija un automatizācija, digitālie risinājumi un/vai digitālie publiskie pakalpojumi) augsta līmeņa apraksts

Atsauce uz prasību	Prasības apraksts	Dalībnieki, kurus prasība skar vai uz kuriem tā attiecas	Augsta līmeņa procesi	Kategorijas
4. pants	Līdzvērtības princips	Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki Pašnodarbinātas personas Individuālie komersanti Savienības subjekti	Eiropas uzņēmējdarbības maku un kvalificētā elektroniski reģistrētā piegādes pakalpojuma kā digitālo risinājumu izmantošana	Procesu digitalizācija Digitāli risinājumi Digitāls sabiedriskais pakalpojums
5. panta 1., 2., 3. un 4. punkts	Eiropas uzņēmējdarbības maka (EBW) funkcionalitātes	Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku pilnvarotie pārstāvji uzņēmējdarbības maka atkarīgās puses	IT izstrāde (pamatfunkcijas)	Digitāli risinājumi Digitāls sabiedriskais pakalpojums Procesu digitalizācija

6. panta 1., 2., 4. punkts	Eiropas uzņēmējdarbības maku tehniskie parametri	Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki uzņēmējdarbības maku atkarīgās puses	IT izstrāde (tehniskie parametri)	Dati Digitāli risinājumi Digitāls sabiedriskais pakalpojums
6. panta 3. punkts	Paziņotās informācijas pieejamības nodrošināšana	Eiropas Komisija Plašāka sabiedrība	Validācijas mehānismu publiskošana	Dati Procesa automatizēšana Digitāls sabiedriskais pakalpojums
6. panta 5. punkts	Izstrādāt atsauces standartu un specifikāciju kopumu	Eiropas Komisija	Īstenošanas aktu izstrāde	Digitāls sabiedriskais pakalpojums
7. pants	Prasības un pienākumi Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem	Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku pilnvarotie pārstāvji Kompetentās uzraudzības iestādes Eiropas Komisija	Prasību un pienākumu noteikšana Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem	Digitāli risinājumi Dati Digitāls sabiedriskais pakalpojums Procesu digitalizācija
8. pants	Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas dati	Eiropas uzņēmējdarbības maku identifikācijas datu sniedzēji	Īpašnieku identifikācijas datu	Dati Digitāls

		Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki ES struktūras Eiropas Komisija	pārvaldība attiecībā uz <i>EBW</i> īpašniekiem	sabiedriskais pakalpojums
9. pants	<i>EBW</i> īpašnieku unikālie identifikatori	Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieku identifikācijas datu sniedzēji Uzņēmēji Publiskā sektora struktūras Eiropas Komisija	Unikālo identifikatoru piešķiršana Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem	Dati Digitāli risinājumi Digitāli sabiedriskie pakalpojumi
10. pants	Eiropas digitālais direktorijs	Eiropas Komisija Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki	Eiropas digitālā direktorijs izveide, darbība un uzturēšana	Digitāli risinājumi Dati Digitāls sabiedriskais pakalpojums
11. pants	Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāju paziņošana	Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Uzraudzības iestāde uzņēmējdarbības veikšanas dalībvalstī	Paziņošanas procedūra <i>EBW</i> nodrošinātājiem	Dati Digitāls sabiedriskais pakalpojums
12. pants	Dalībvalstu paziņojumi Eiropas Komisijai par Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem	Dalībvalstis Eiropas Komisija	Paziņošana Publicēšana	Digitāli risinājumi Digitāls sabiedriskais pakalpojums

				Dati
13. pants	Dalībvalstu nodrošināta uzraudzība	Uzraudzības iestādes katrā dalībvalstī Eiropas Komisija Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji	<i>EBW</i> nodrošinātāju uzraudzība Paziņošana attiecīgo valstu reģistriem	Dati Digitāls sabiedriskais pakalpojums
14. pants	Eiropas Digitālās identitātes sadarbības grupas atbalsta paplašināšana Eiropas uzņēmējdarbības makiem (<i>EBW</i>)	Eiropas Digitālās identitātes sadarbības grupa Eiropas Komisija Dalībvalstis	Informācijas apmaiņa un koordinācija	Digitāls sabiedriskais pakalpojums
15. pants	Savienības subjektu, kuri nodrošina Eiropas uzņēmējdarbības makus, pārvaldība un uzraudzība (ziņojumi)			Dati
16. pants	Publiskā sektora struktūru pienākumi nodrošināt <i>EBW</i> izmantošanu un sniegt kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu (<i>QERDS</i>)	Publiskā sektora struktūras Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašnieki Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji	Identifikācija Autentifikācija Parakstīšana un apzīmogošana Dokumentu iesniegšana Paziņošana	Digitāli risinājumi Digitāls sabiedriskais pakalpojums Procesu digitalizācija
17. pants	Trešās valstīs piedāvāto uzņēmējdarbības maku un citu līdzīgu instrumentu saraksts	Eiropas Komisija Valstis, kas nav ES dalībvalstis	Trešo valstu līdzvērtīgo sistēmu publiskošana	Dati Digitāli risinājumi Digitāls sabiedriskais pakalpojums

<p>18. pants</p>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maku izsniegšana uzņēmējiem, kuri iedibināti ārpus Savienības</p>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji Uzņēmēji, kas iedibināti trešā valstī Kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji, kas iedibināti kādā dalībvalstī Kvalificēto uzticamības pakalpojumu sniedzēju darbības vietas dalībvalstis</p>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maku izsniegšana Identitātes pierādīšana un verifikācija</p>	<p>Dati Digitāls risinājums Digitāls sabiedriskais pakalpojums</p>
<p>20. pants</p>	<p>Informācijas par juridiskajām personām svītrotāšana no Regulas (ES) Nr. 910/2014, jo līdz ar <i>EBW</i> ieviešanu tā ir novecojusi.</p>	<p>Juridiska persona Dalībvalstis</p>	<p>Juridiskās personas identifikācija, autentifikācija un datu kopīgošana</p>	<p>Digitāls sabiedriskais pakalpojums Digitāls risinājums Dati</p>

4.2. Dati

Darbības jomā ietilpstošo datu augsta līmeņa apraksts

Datu veids	Atsauce uz prasībām	Standarts un/vai specifikācija (attiecīgā gadījumā)
		//
<i>EBW</i> īpašnieku identifikācijas dati	8. panta 1. punkts	<i>EBW</i> īpašnieku identifikācijas datus izdod formātā, kas atbilst vienam no Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2024/2979 II pielikumā norādītajiem standartiem, un kā: <ul style="list-style-type: none">- <i>QEAA</i>, ja tos nodrošina kvalificēti uzticamības pakalpojumu sniedzēji;- <i>EAA</i>, ja tos izdod par autentisku avotu atbildīga publiskā sektora struktūra vai tos izsniedz tās vārdā, ja apliecinājumus nodrošina publiskā sektora struktūra;- <i>EAA</i>, ja tos nodrošina Komisija.
<i>EAA/QEAA</i> (atribūtu elektroniskie apliecinājumi / kvalificēti atribūtu elektroniskie apliecinājumi)	8. panta 1. punkts	Izdevējiem noteiktās prasības: <i>QEAA</i> gadījumā izdevējam jābūt kvalificētam uzticamības pakalpojumu sniedzējam, kas atbilst juridiskajām un tehniskajām prasībām. Standarti/formāti: apliecinājumu izveidē jāievēro atribūtu apliecinājumiem noteiktās shēmas/formāti (arhitektūra un atsauces satvars (<i>ARF</i>) / rīkkopa). Pašiem atribūtiem jābūt precīziem un iegūtiem no autentiskiem avotiem. Sadarbība, uzticamība/verifikācija: atkarīgajām pusēm jābūt iespējai tos pārbaudīt, un jābūt atsaukšanas/apturēšanas mehānikai, un uzticamības infrastruktūrai jānodrošina derīgums.

		Regula (ES) 2024/1183 (<i>eIDAS 2.0</i>) – V pielikums, ETSI TS 119 471, ETSI EN 319 412 (sērija), ETSI TS 119 182-1, ETSI TS 119 102-1, ETSI TS 119 102-2, ETSI EN 319 401, ETSI EN 319 411-1/411-2, ETSI TS 119 461, ETSI TS 119 172-4, CEN/EN 319 521
<i>EBW</i> īpašnieka identifikācijas datu elementi	8. panta 6. punkts	Jāsaturs vismaz šādi atribūti: uzņēmēja vai publiskā sektora struktūras oficiālais nosaukums, kas norādīts attiecīgajā reģistrā vai oficiālajā ierakstā, un attiecīgais unikālais identifikators, kas piešķirts saskaņā ar 9. pantu.
<i>EBW</i> īpašnieku Eiropas vienotie identifikācijas numuri (EVIN)	9. panta 1. punkts	EVIN identifikators jāizmanto, ja uzņēmējs ietilpst Direktīvas (ES) 2017/1132 vai Direktīvas (ES) 2015/849 darbības jomā.
Informācija EDD uzturēšanai	10. panta 3. punkta 6. apakšpunkts	EDD standarti un tehniskās specifikācijas, kas jānosaka īstenošanas aktos, kuri jāpieņem
<i>EBW</i> nodrošinātāju paziņošana	11. panta 2. punkts	Paziņojumā iekļaujamo elementu saraksts
Paziņoto <i>EBW</i> nodrošinātāju saraksts	12. pants	Mašīnlasāms formāts
Dalībvalstu uzraudzības iestāžu saraksts	13. panta 3. punkts	Iekļaujamie datu elementi: nosaukumi un adreses
Informācija par valstu reģistriem, kuros iekļauta informācija par uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām	13. panta 5. punkta f) apakšpunkts	Nav norādīta
Trešās valstīs piedāvāto uzņēmējdarbības maku un citu līdzīgu instrumentu saraksts	17. panta 4. punkts	Nav norādīts
<i>EBW</i> īpašnieka dati pārnesamības nolūkiem	Pielikums	Atvērtais formāts

--	--	--

Saskaņošana ar Eiropas Datu stratēģiju

Skaidrojums, kā prasības ir saskaņotas ar Eiropas Datu stratēģiju

Priekšlikums ir saskaņots ar Eiropas Datu stratēģiju, īstenojot uz datiem balstītu pieeju inovācijai un uzlabojot digitālo ekonomiku. Tā mērķis ir samazināt administratīvo slogu, racionalizēt atbilstības nodrošināšanas procesus un uzlabot pakalpojumu sniegšanu, nodrošinot uz tirgu balstītus risinājumus, tādējādi vēl vairāk uzlabojot konkurētspēju. Eiropas uzņēmējdarbības maki veicina netraucētu informācijas apmaiņu pāri robežām pārredzamā, uzticamā un drošā veidā. Priekšlikums veicina sadarbību un saderību ar esošajām sistēmām.

Saskaņotība ar vienreizējas iesniegšanas principu

Skaidrojums par to, kā ir ņemts vērā vienreizējas iesniegšanas princips un kā ir izpētīta iespēja atkalizmantot esošos datus

Priekšlikums veicina vienreizējas iesniegšanas principa izmantošanu, pieprasot iestādēm atkārtoti izmantot datus, kas jau tiek glabāti citā dalībvalstī, bez nepieciešamības uzņēmumiem tos iesniegt atkārtoti. Eiropas uzņēmējdarbības maki papildinās VDV un OOTS, nodrošinot uzņēmēju un publiskās pārvaldes iestāžu uzticamu identifikāciju un autentifikāciju un drošas apmaiņas slāni, kas nodrošina, ka uzņēmumi un publiskās pārvaldes iestādes var netraucēti kopīgot verificētus datus un oficiālus apliecinājumus un izmantot tos atkārtoti pāri robežām. Turklāt, lai gan OOTS ir vērsta uz publiskā sektora struktūru darījumiem ar publiskā sektora struktūrām (G2G), Eiropas uzņēmējdarbības maki ir vērsti uz publiskā sektora struktūru darījumiem ar uzņēmējiem (B2G) un uzņēmumu darījumiem ar uzņēmējiem (B2B).

Skaidrojums par to, cik lielā mērā jaunizveidotie dati ir atrodami, pieejami, sadarbspējīgi un atkalizmantojami un atbilst augstas kvalitātes standartiem

Jaunizveidoto Eiropas uzņēmējdarbības maku dati atbilst FAIR principiem, izmantojot standartus un specifikācijas, kas uzlabo meklēšanas iespējas un drošu piekļuvi. Tie ir arī izstrādāti, lai varētu netraucēti tos integrēt plašākā Eiropas digitālās identitātes satvarā, kas definēts eIDAS jomā.

Datu plūsmas

Datu plūsmu augsta līmeņa apraksts

Datu veids	Atsauce(-es) uz	Dalībnieki, kas	Dalībnieki, kas	Datu apmaiņas	Biežums (attiecīgā)
------------	-----------------	-----------------	-----------------	---------------	---------------------

	prasību(-ām)	datus sniedz	datus saņem	izraisītājs	gadījumā)
Informācija par validācijas mehānismiem	6. panta 2. punkta g) apakšpunkts	<i>EBW</i> nodrošinātāji	Komisija	Bez nepamatotas kavēšanās	//
Informācija par validācijas mehānismiem	6. panta 3. punkts	Komisija	Plašāka sabiedrība	<i>EBW</i> pakalpojumu sniedzēja paziņojums	//
Paziņojums par noteikumiem, nosacījumiem, tiesībām un pienākumiem saistībā ar <i>EBW</i>	7. panta 6. punkta b) un c) apakšpunkts	<i>EBW</i> nodrošinātāji	<i>EBW</i> īpašnieki / <i>EBW</i> īpašnieku pārstāvji	<i>EBW</i> izmantošana	//
Paziņojums par būtiskām izmaiņām <i>EBW</i> pakalpojumā	7. panta 6. punkta e) apakšpunkts	<i>EBW</i> nodrošinātāji	Valsts uzraudzības iestāde vai Komisija	//	//
Paziņojums par <i>EBW</i> pakalpojuma apturēšanu, atsaukšanu vai brīvpaprātīgu izbeigšanu	7. panta 6. punkta f) apakšpunkts	<i>EBW</i> nodrošinātāji	<i>EBW</i> īpašnieki	//	//
Informācija par <i>EBW</i> īpašniekiem (un turpmākās izmaiņas)	7. panta 6. punkta g) apakšpunkts	<i>EBW</i> nodrošinātāji	Komisija	//	//
<i>EBW</i> īpašnieku identifikācijas dati	8. panta 1. punkts	<i>EBW</i> identifikācijas datu sniedzēji	<i>EBW</i> īpašnieks	<i>EBW</i> īpašnieka pieprasījums	vienu reizi
<i>EAA/QEAA</i> (atribūtu elektroniskie apliecinājumi / kvalificēti atribūtu elektroniskie apliecinājumi)	8. pants	(<i>Q</i>) <i>EAA</i> sniedzēji	<i>EBW</i> īpašnieks	<i>EBW</i> īpašnieka pieprasījums	Pēc pieprasījuma
Paziņojums par valstu reģistriem un	9. panta 6. punkts	Dalībvalsts	Komisija	Ne vēlāk kā trīs gadus pēc stāšanās	//

saistītajiem reģistrācijas numuriem				spēkā	
Informācija EDD uzturēšanai	10. panta 3. punkta 6. apakšpunkts	<i>EBW</i> nodrošinātājs	Komisija	<i>EBW</i> izsniegšanas brīdī (EDD uzturēšanas nolūkā)	//
Paziņojums par <i>EBW</i> nodrošinātājiem	11. panta 1. punkts	Paziņojošais subjekts	Dalībvalsts uzraudzības iestāde	//	//
Paziņojums par <i>EBW</i> nodrošinātājiem	11. panta 4., 5. un 6. punkts	Dalībvalstu uzraudzības iestādes	Paziņojošais subjekts	Paziņojošā subjekta nosūtītais paziņojums – 30 dienu laikā	//
Paziņoto <i>EBW</i> nodrošinātāju saraksts	12. panta 1., 2. un 3. punkts	Dalībvalsts	Komisija	24 stundas un 4 stundas pēc 11. pantā minētā 30 dienu laikposma beigām	//
Dalībvalstu uzraudzības iestāžu saraksts	13. panta 3. punkts	Dalībvalsts	Komisija	//	//
Dalībvalstu uzraudzības iestāžu saraksts	13. panta 3. punkts	Komisija	Plašāka sabiedrība	//	//
Informācija par valstu reģistriem	13. panta 5. punkta f) apakšpunkts	Dalībvalstu uzraudzības iestādes	Komisija	//	//
Ziņošanas pienākumi attiecībā uz galvenajām darbībām	13. panta 5. punkta k) apakšpunkts	Dalībvalstu uzraudzības iestādes	Komisija	//	//

Trešās valstīs piedāvāto uzņēmējdarbības maksu un citu līdzīgu instrumentu saraksts	17. panta 4. punkts	Komisija	Plašāka sabiedrība	//	//
---	---------------------	----------	--------------------	----	----

4.3. Digitālie risinājumi

Digitālo risinājumu augsta līmeņa apraksts

Digitālais risinājums	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Galvenās noteiktās funkcionalitātes	Atbildīgā iestāde	Kā nodrošina piekļūstamību?	Kā ņem vērā atkalizmantojamību?	MI tehnoloģiju izmantošana (attiecīgā gadījumā)
Eiropas uzņēmējdarbības maks	4. pants 5. panta 1., 3. un 5. punkts 6. panta 1., 2. un 4. punkts 7. pants 9. pants 16. pants 17. panta 1. un 3. punkts 18. pants Pielikums	Eiropas uzņēmējdarbības maksu nodrošinātāji garantē, ka to nodrošinātie Eiropas uzņēmējdarbības maksu ļauj Eiropas uzņēmējdarbības maksu īpašniekiem vismaz: (10) droši izsniegt, pieprasīt, iegūt, atlasīt, apvienot, glabāt, dzēst, kopīgot un uzrādīt atribūtu elektroniskos apliecinājumus; (1) selektīvi izpaust Eiropas uzņēmējdarbības maksu īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskajos	Eiropas uzņēmējdarbības maksu nodrošinātāji	Standarti un specifikācijas, kas tiks noteikti īstenošanas aktos, attieksies uz piekļūstamības prasībām, kā tas bija ES digitālās identitātes maksu (<i>EUDIW</i>) gadījumā. Tomēr ir svarīgi ņemt vērā, ka risinājumu nodrošinātāji būs privātā sektora pārstāvji, un tiem attiecīgi būs jāievēro Piekļūstamības	Uzsvars uz atvērtiem standartiem, sadarbību un datu pārnesamību nodrošina, ka maks var atkalizmantot vai integrēt dažādās platformās un pakalpojumos, novēršot atkarību no viena pārdevēja. Turklāt uzņēmējdarbības maks vajadzībām tiek atkārtoti izmantoti ES digitālās identitātes satvars un tiek paredzēta saderība	Neattiecas

		<p>apliecinājumos ietvertos atribūtus a) apakšpunktā uzskaitīto funkciju kontekstā;</p> <p>(2) drošā veidā pieprasīt un kopīgot Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus starp Eiropas uzņēmējdarbības makiem un Eiropas digitālās identitātes makiem un ar Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgajām pusēm;</p> <p>(3) parakstīt ar kvalificētiem elektroniskiem parakstiem vai apzīmogot ar kvalificētiem elektroniskiem zīmogiem pēc nepieciešamības;</p> <p>(4) elektroniskā veidā piesaistīt datus</p>	direktīva 2019/882.	ar <i>EUDIW</i> .	
--	--	---	---------------------	-------------------	--

		<p>konkrētā laikā, izmantojot kvalificētus elektroniskos laika zīmogus;</p> <p>(5) izsniegt atribūtu elektroniskos apliecinājumus attiecībā uz Eiropas uzņēmējdarbības makiem un Eiropas digitālās identitātes makiem;</p> <p>(6) izsniegt atribūtu elektroniskos apliecinājumus ar īpašnieka Eiropas uzņēmējdarbības maku starpniecību, ļaujot izsniegto apliecinājumu sasaistīt ar citiem attiecīgiem apliecinājumiem, kas veido daļu no ķēdes;</p> <p>(7) izmantot kvalificētus un nekvalificētus atribūtu elektroniskos apliecinājumus, lai nodrošinātu Eiropas uzņēmējdarbības</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>maka īpašnieku un to likumīgo pārstāvju autentifikāciju;</p> <p>(8) pārsūtīt un saņemt elektroniskus dokumentus un datus, izmantojot kvalificētu elektroniski reģistrētu piegādes pakalpojumu, kas var atbalstīt konfidencialitāti;</p> <p>(9) atļaut vairākiem lietotājiem piekļūt īpašnieka Eiropas uzņēmējdarbības makam un izmantot to, un uzņēmējdarbības maka īpašniekam — pārvaldīt un atsaukt šādas atļaujas;</p> <p>(10) pilnvarot Eiropas uzņēmējdarbības maka atkarīgās puses pieprasīt atribūtu elektroniskos apliecinājumus, kas izdoti Eiropas uzņēmējdarbības</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>maka īpašniekam, un pilnvarot uzņēmējdarbības maka īpašnieku pārvaldīt un atsaukt šādas atļaujas;</p> <p>(11) izmantot Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka tiesības uz datu pārnesamību un eksportēt savus datus, tostarp izsniegtos Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datus, atribūtu elektroniskos aplūcinājumus, saziņas žurnālus un mijiedarbības ierakstus strukturētā, plaši izmantotā un mašīnlasāmā formātā, pēc īpašnieka pieprasījuma vai Eiropas uzņēmējdarbības maka nodrošinātāja pakalpojuma izbeigšanas vai</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>paziņojuma atsaukšanas gadījumā;</p> <p>(12) pieklūt visu darījumu žurnālam;</p> <p>(13) pieklūt kopējam infopanelim, lai nodrošinātu pieeju paziņojumiem, ar kuriem apmainās, izmantojot i) punktā minēto kvalificēto elektroniski reģistrēto piegādes pakalpojumu, un glabātu un verificētu tos.</p>				
Eiropas digitālais direktorijs	10. pants	<p>Komisija izveido, izmanto un uztur Eiropas digitālo direktoriju kā tīmekļa lietojumprogrammu, kas sastāv no šādām divām saskarnēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mašīnlasāma saskarne, kas pieejama, izmantojot <i>API</i> automatizētai sistēmu saziņai; • tiešsaistes portāls Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotājiem, kas veidots uz <i>API</i> bāzes un sazinās ar to, nodrošinot konsekveni starp abām saskarnēm. 	Eiropas Komisija		-	Neattiecas

Paraksta radīšanas lietojumprogrammas	Pielikums	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maku lietotāju sniegto datu parakstīšana vai apzīmogošana.</p> <p>Atkarīgo pušu sniegto datu parakstīšana vai apzīmogošana.</p> <p>Parakstu vai zīmogu radīšana vismaz atbilstīgi obligātajam formātam.</p> <p>Parakstu vai zīmogu radīšana atbilstīgi fakultatīvajam formātam.</p> <p>Maku lietotāju informēšana par paraksta vai zīmoga radīšanas procesa rezultātiem.</p>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji</p> <p>Uzticamības pakalpojumu sniedzēji</p> <p>Uzņēmējdarbības maku atkarīgās puses</p>		-	-
Kvalificēts elektroniski reģistrēts piegādes pakalpojums	Pielikums	<p>Saskaņā ar šīs regulas 5. pantu uzņēmējdarbības makos ir integrēta un tiek atbalstīta konkrēta kvalificēta elektroniski reģistrēta piegādes pakalpojuma izmantošana saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 43. un 44. pantu.</p> <p>Uzņēmējdarbības maku un izraudzīto kvalificēto elektroniski reģistrēto piegādes pakalpojumu savstarpējā sadarbība ir obligāta. Uzņēmējdarbības maku nodrošinātāji garantē tehnisko integrāciju saskaņā ar īstenošanas aktiem.</p>	Eiropas Komisija		-	-

Par katru digitālo risinājumu – skaidrojums par to, kā digitālais risinājums atbilst piemērojamajai digitālajai politikai un tiesību aktiem

Eiropas uzņēmējdarbības maks

Digitālā un/vai nozaru politika (ja piemērojama)	Skaidrojums par saskaņotību
<i>MI akts</i>	Neattiecas
<i>ES kiberdrošības satvars</i>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maks nodrošinātāji garantē uzņēmējdarbības maka aizmugursistēmas, priekšgalsistēmas un drošas kriptogrāfijas lietojumprogrammu un ierīces savstarpējās saziņas integritāti, autentiskumu un konfidencialitāti.</p> <p>Eiropas uzņēmējdarbības maks nodrošinātājiem arī jāievēro prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2555, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā.</p>
<i>eIDAS</i>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maka pamatā ir Eiropas digitālās identitātes satvars, kas definēts atbilstoši <i>eIDAS</i>, un tas paplašina šo satvaru, attiecinot to uz visiem uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām.</p> <p>Pieklūvi Eiropas uzņēmējdarbības maks vienībai piešķir tikai pēc Eiropas uzņēmējdarbības maks lietotāja sekmīgas autentificēšanas, kas detalizēti aprakstīta I pielikuma 1. un 2. punktā.</p> <p>Eiropas uzņēmējdarbības maks un Eiropas digitālās identitātes maks sadarbspēja: drošā veidā pieprasīt un kopīgot Eiropas uzņēmējdarbības maks īpašnieka identifikācijas datus un atribūtu elektroniskos apliecinājumus starp Eiropas uzņēmējdarbības maks un Eiropas digitālās identitātes maks.</p>
<i>Vienotā digitālā vārteja un Iekšējā tirgus informācijas sistēma (IMI)</i>	Neattiecas
<i>Citi</i>	Neattiecas

Eiropas digitālais direktorijs

Digitālā un/vai nozaru politika (attiecīgā gadījumā)	Skaidrojums par saskaņotību
<i>MI akts</i>	Neattiecas
<i>ES kiberdrošības satvars</i>	<p>Komisija nodrošina piekļuvi Eiropas digitālajam direktorijam tikai Eiropas uzņēmējdarbības maku īpašniekiem un Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājiem.</p> <p>Komisija nodrošina Eiropas digitālo direktoriju saskaņā ar attiecīgajiem datu aizsardzības principiem, tostarp attiecīgā gadījumā — ar pseidonimizācijas elementiem.</p> <p>Saskaņotība ar Direktīvu 2022/2555.</p>
eIDAS	
<i>Vienotā digitālā vārteja un IMI</i>	
<i>Citi</i>	

Paraksta radīšanas lietojumprogramma

Digitālā un/vai nozaru politika (ja piemērojama)	Skaidrojums par saskaņotību
<i>MI akts</i>	Neattiecas
<i>ES kiberdrošības satvars</i>	-
eIDAS	Elektronisko parakstu un zīmogu izmantošana.
<i>Vienotā digitālā vārteja un IMI</i>	-

Citi

-

4.4. Sadarbības novērtējums

Prasību skarto digitālo sabiedrisko pakalpojumu augsta līmeņa apraksts

Digitālais sabiedriskais pakalpojums vai digitālo sabiedrisko pakalpojumu kategorija	Apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Sadarbspējīgas Eiropas risinājums(-i) (NEPIEMĒRO)	Cits(-i) sadarbības risinājums(-i)
---	-----------------	-------------------------------------	--	---

<p>Digitālās identitātes verifikācija un autorizācija, Eiropas uzņēmējdarbības maki (COFOG 01.6 – BT.1 – Vispārējie sabiedriskie pakalpojumi)</p>	<p>Sabiedriskie pakalpojumi veicina drošus pārrobežu darījumus, nodrošinot digitālās identitātes un autentifikācijas satvaru uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām.</p>	<p>4. pants 5. panta 1., 3., 5. punkts 6. panta 1., 2. un 4. punkts 6. panta 3. punkts 6. panta 5. punkts 7. pants 8. pants 9. pants 10. pants 11. pants 12. pants 13. pants 18. panta 1. un 3. punkts 19. pants 21. pants</p>	<p>//</p>	<p>Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēma (<i>BRIS</i>) un Faktisko īpašumtiesību reģistru savstarpējās savienojamības sistēma (<i>BORIS</i>) VDV DPP maks EDD</p>
--	---	--	-----------	---

Digitālie sabiedriskie pakalpojumi dalībvalstīs, kuru sniedzēji ir pilnvaroti pieņemt pierādījumus, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības maksus	Valstu digitālie sabiedriskie pakalpojumi, kurus ietekmē Eiropas uzņēmējdarbības maksu izmantošana administratīvajās procedūrās, kurās publiskā sektora struktūrām jāpieņem identifikācija un autentifikācija, e-paraksts vai e-zīmogs, dokumentu iesniegšana, paziņojumu nosūtīšana vai saņemšana.	16. panta 1. un 2. punkts	//	
---	---	---------------------------	----	--

Ar digitālo sabiedrisko pakalpojumu saistīto vajadzību ietekme uz pārrobežu sadarbību

Digitālais sabiedriskais pakalpojums Nr. 1: Eiropas uzņēmējdarbības maks

Novērtēšana	Pasākumi	Iespējamie atlikušie šķēršļi (attiecīgā gadījumā)
<p>Saskaņotība ar esošo digitālo un nozaru politiku</p> <p>Norādīt piemērojamās digitālās un nozaru politikas</p>	<p>Eiropas uzņēmējdarbības maksi būs balstīti uz, kā arī paplašinās uzticamības ekosistēmu, kas izveidota saskaņā ar Eiropas digitālās identitātes satvaru, kas izveidots atbilstīgi Regulai (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū, kas grozīta ar Regulu (ES) 2024/1183 (ieskaitot pieņemtos īstenošanas aktus).</p> <p>Eiropas uzņēmējdarbības maksu nodrošinātājiem arī jāievēro prasības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2022/2555 (TID 2), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kibernetikas drošības līmeni visā Savienībā. Tāpat arī Eiropas</p>	

	<p>digitālais direktorijs darbojas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2022/2555 (TID 2) satvarā noteiktajiem principiem.</p> <p>Kriptogrāfijas operatoru un citas darbības, kuru laikā apstrādā kritiski svarīgus aktīvus, veic saskaņā ar prasībām par elektroniskās identifikācijas līdzekļu īpašībām un izveidi augstā uzticamības līmenī, kā noteikts Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2015/1502.</p> <p>Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.</p> <p>Priekšlikumā ir paredzēts, ka Eiropas uzņēmējdarbības makiem būtu arī jānodrošina apliecinājumu apmaiņa nolūkā deleģēt digitālās pilnvaras, kā noteikts Direktīvā (ES) 2025/25, ļaujot uzņēmējiem un publiskā sektora struktūrām apmainīties ar apliecinājumiem ar saviem uzņēmējdarbības makiem, lai deleģētu pilnvaras pārstāvjiem.</p>	
<p>Organizatoriskie pasākumi, kas vajadzīgi netraucētai pārrobežu digitālo sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai</p> <p>Norādīt paredzētos pārvaldības pasākumus.</p>	<p>Katrā dalībvalstī uzraudzības iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 910/2014 46.a pantu, ir arī uzraudzības iestādes šīs regulas vajadzībām. Regulā ir paredzēta šādu iestāžu loma un uzdevumi.</p> <p>Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajām uzraudzības iestādēm ir vajadzīgās pilnvaras un pietiekami resursi, lai tās varētu efektīvi, produktīvi un neatkarīgi veikt savus uzdevumus.</p> <p>Ja Savienības subjekts ir Eiropas uzņēmējdarbības maku nodrošinātājs, atbildīgā uzraudzības iestāde ir Komisija.</p>	
<p>Veiktie pasākumi, lai nodrošinātu</p>	<p><i>EBW</i> īpašnieku identifikācijas datus izdod formātā, kas</p>	

<p>Kopīgu izpratni par datiem Norādīt šādus pasākumus.</p>	<p>atbilst vienam no Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2024/2979 II pielikumā norādītajiem standartiem, un kā <i>QEAA</i> vai <i>EAA</i> atkarībā no izdodošā subjekta.</p> <p>Pielikumos ir noteiktas augsta līmeņa prasības, kas pēc tam tiks nostiprinātas gaidāmajā īstenošanas aktā iekļautajās specifikācijās un standartos, lai nodrošinātu kopīgu izpratni par datiem.</p> <p>uzņēmējdarbības maki atbalsta īpašnieka Eiropas uzņēmējdarbības maka datu drošu eksportu un pārnesamību vismaz atvērtā formātā.</p>	
<p>Kopīgi saskaņotu atklātu tehnisko specifikāciju un standartu izmantošana. Norādīt šādus pasākumus.</p>	<p>Īstenošanas aktu pieņemšana, lai noteiktu atsauces standartus un specifikācijas.</p>	

Digitālais sabiedriskais pakalpojums Nr. 2: digitālo sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji dalībvalstīs, kas ir pilnvaroti saņemt pierādījumus, izmantojot Eiropas uzņēmējdarbības makus

Novērtēšana	Pasākumi	Iespējamie atlikušie šķēršļi (attiecīgā gadījumā)
<p>Saskaņotība ar esošo digitālo un nozaru politiku Norādīt piemērojamās digitālās un nozaru politikas</p>	<p>Nodrošināta saskaņotība ar Eiropas uzņēmējdarbības makiem, kā detalizēti aprakstīts iepriekš.</p>	
<p>Organizatoriskie pasākumi, kas vajadzīgi netraucētai pārrobežu digitālo sabiedrisko pakalpojumu</p>	<p>Ar 15. pantu dalībvalstīs tiek pilnvarotas nodrošināt uzņēmējiem iespēju apmainīties ar informāciju ar publiskā sektora struktūrām, izmantojot Eiropas</p>	

sniegšanai Norādīt paredzētos pārvaldības pasākumus.	uzņēmējdarbības maku.	
Veiktie pasākumi, lai nodrošinātu kopīgu izpratni par datiem Norādīt šādus pasākumus.		
Kopīgi saskaņotu atklātu tehnisko specifikāciju un standartu izmantošana. Norādīt šādus pasākumus.		

4.5. Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumi

Digitālās īstenošanas atbalsta pasākumu augsta līmeņa apraksts

Pasākuma apraksts	Atsauce(-es) uz prasību(-ām)	Komisijas loma (attiecīgā gadījumā)	Iesaistāmie dalībnieki (attiecīgā gadījumā)	Paredzamais laika grafiks (attiecīgā gadījumā)
Atsauces standartu saraksts un attiecīgā gadījumā specifikācijas un procedūras Eiropas uzņēmējdarbības maku pamatfunkcijām	5. panta 3. punkta 5. apakšpunkts	Pieņemt īstenošanas aktus	//	//
Atsauces standartu saraksts un attiecīgā gadījumā specifikācijas un procedūras Eiropas uzņēmējdarbības maku tehnisko parametru nodrošināšanai	6. panta 5. punkts	Pieņemt īstenošanas aktus	//	//

Prasības Eiropas uzņēmējdarbības maka īpašnieka identifikācijas datu izsniegšanai	8. panta 6. punkts	Pieņemt īstenošanas aktus	//	//
Unikālā identifikatora specifikācijas un detalizētas prasības	9. panta 4. punkts	Pieņemt īstenošanas aktus	//	//
Eiropas digitālā direktorijs standarti un tehniskās specifikācijas	10. panta 6. punkts	Pieņemt īstenošanas aktus	//	//
Akti, ar kuriem nosaka, ka uzņēmējdarbības maki vai sistēmas, kas piedāvā līdzīgas funkcijas un ko izdevuši pakalpojumu sniedzēji, kuri iedibināti trešās valstīs, ir uzskatāmi par līdzvērtīgiem Eiropas uzņēmējdarbības makiem	18. panta 1. punkts	Pieņemt īstenošanas aktus	//	//

